

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 35-36

Kurier Szachowy

Grudzień 2016/ Styczeń 2017 • WOLUMIN 3-4

Comrel
publishing

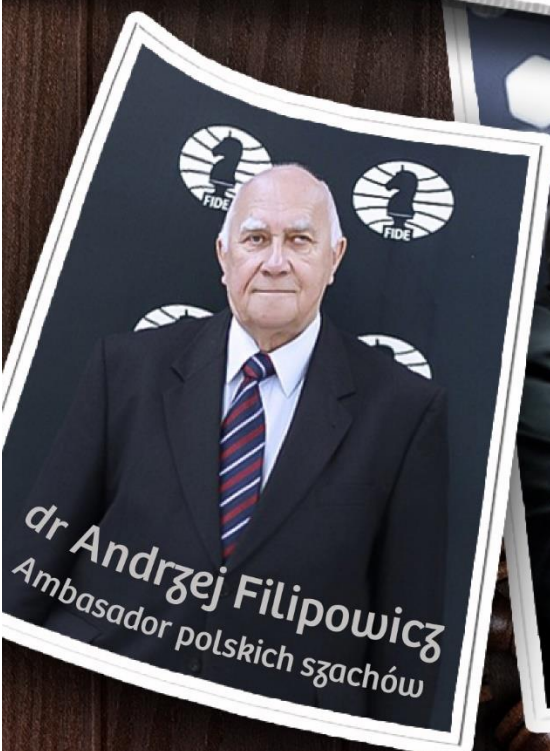
**MEGA
RAPORTY**

XLII
Olimpiada Szachowa
BAKU 2016

PREMIERA
GRUDZIEŃ 2016

HISTORIA:
MIĘDZYNARODOWE
KOBIECE MISTRZOSTWA
POLSKI
**GRUDZIĄDZ
1962**

dr Andrzej Filipowicz
Ambasador polskich szachów

MECZ O MISTRZOSTWO ŚWIATA CARLSEN - KARJAKIN

Spis treści

Od Redakcji	3
XLII OLIMPIADA SZACHOWA, BAKU, 1 – 13 WRZEŚNIA 2016 r.	31
Listy rankingowe FIDE	42
Szachy jak... wino - komentarze starych mistrzów	44
Sylwetki współczesnych szachistów: Anton Smirnow	45
Batalia o szachową koronę (14)	48
Olimpiady Szachowe – Manila 1992	54
Kronika szachowa: sezon 1962 – odcinek 3: Międzynarodowe Kobiety mistrzostwa Polski Grudziądz, 28 III – 15 IV 1962	5 8
Prasa z dawnych lat... mecz Stahlberg – Nimzowitsch	73

▣ Okładka:

Mecz Carlsen-Karjakin

▣ Wydawca: comrel.pl

© Wszelkie prawa zastrzeżone dla Comrel. Powielanie całości lub części artykułów zawartych w Kurierze Szachowym bez zgody Wydawnictwa jest zakazane!

▣ **Redaktor naczelny:** Krzysztof Puszczewicz

▣ **Strona internetowa:** <http://szachy.comrel.pl>

▣ **Kontakt z czytelnikami:** kurier@comrel.pl

Od Redakcji

Kurier Szachowy można pobierać bezpłatnie ze strony internetowej: <http://szachy.comrel.pl>

Ostatni numer Kuriera Szachowego w 2016 roku rozpoczynamy od sprawozdania z **meczu Carlsen – Karjakin, którego stawką był tytuł mistrza świata**. Materiał jeszcze „gorący”, bowiem mecz rozpoczął się w listopadzie. Ulegając prośbie czytelników, wszystkie partie będą drobniogowa skomentowane przez **arcymistrzów rosyjskich** śledzących na bieżąco przebieg rywalizacji i marzących o powrocie tytułu mistrza świata do Rosji. **Stan meczu brzmi 6,0 : 6,0**. Sprawozdanie z dogrywki umieścimy w następnym numerze.

W poprzednim numerze cieszyliśmy się wraz z polskimi szachistkami zdobyciem srebrnych medali przez Polki na ostatniej Olimpiadzie. Przyszedł czas na relację z **XLII Olimpiady Szachowej w Baku** rozegranej w kategorii męskiej, a ściślej mówiąc – open.

Jeszcze w tym roku do księgarń trafi pełna monografia **Olimpiady w Baku**, licząca ponad **2100 stron**, gdzie możemy prześledzić bakijskie rozgrywki runda po rundzie, przy czym **każdy dzień Olimpiady ilustrowany jest kompletem partii** oraz bardzo dużą ilością zdjęć wykonanych w trakcie danej rundy.

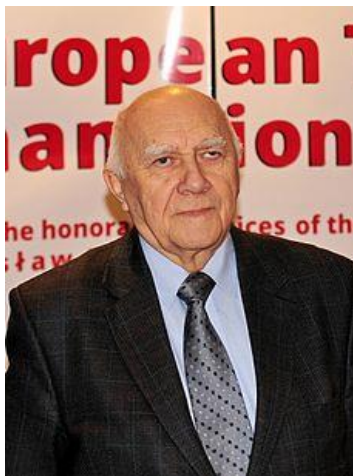
W ramach „kącika” Szachy jak... wino przedstawiamy klasyczną partię **GM Stein – GM Portisch**, Sztokholm 1961 z drobniogowym komentarzem.

Jako jedyne czasopismo szachowe, systematycznie **przedstawiamy sylwetki światowych młodych talentów**. Intuicja nas nie zawodzi i nasi bohaterowie niewiele później robią piękne kariery. Tym razem opowiadamy o młodzieńcu Australijczyku **Antonim Smirnowie**.

„**Batalia o szachową koronę**” doczekała się już odcinka 14, w którym prezentujemy komplet partii (jak zawsze!) z drugiego koła turnieju mającego wyłonić **szósteo mistrza świata**. Piśząc artykuł korzystamy z miesięczników szachowych z 1948 roku. Walczą: **Botwinnik, Reshevsky, Keres, Smysłow i Euwe**.

Na kolejnych stronach proponujemy niezwykle **rarytas dla historyków szachowych**. Materiał zawdzięczamy wybitnemu działaczowi szachowemu **dr Andrzejowi Filipowiczowi**, któremu w tym miejscu szczególnie dziękujemy. Jest to absolutnie unikalny serwis zdjęciowy z **międzynarodowych mistrzostw Polski, jakie odbyły się**

w Grudziądzu w 1962 roku. Z fotografii patrzą na nas zupełnie nieznane, przynajmniej do dziś, twarze finalistek mistrzostw Polski. **Halina Włoczevska, Barbara Goś** i wiele innych. Niestety znamy z tego turnieju tylko jedną partię. **Może działacze z Grudziądza lub inni Czytelnicy znajdą pozostałe partie? Z ogromną satysfakcją zamieścilibyśmy te partie** – jako materiał historyczny – **na łamach Kuriera Szachowego**, który głównie tą częścią szachów się zajmuje.

dr Andrzej Filipowicz

Ze względu na **wzmoczone prace nad monografiami Olimpiad**, Kurier Szachowy niekiedy będzie ukazywał się jako **dwumiesięcznik**, chyba, że... nasi Czytelnicy pismami do Redakcji nie wyrażą zgody – wtedy Kurier Szachowy będzie wydawany regularnie, co miesiąc. **Zatem czekamy na opinie.**

Krzysztof Puszczewicz

BAKU

Premiera w grudniu 2016

Carlsen – Karjakin

Nowy Jork, 11 – 30 Listopada 2016 r.

Magnus Carlsen urodził się 30 listopada 1990 roku w **Tønsbergu** (Norwegia). W turniejach szachowych zadebiutował w wieku 11 lat. **W roku 2003 był już mistrzem międzynarodowym**, a rok 2004 przyniósł mu **szlify arcymistrzowskie**. Został wówczas drugim po... Karjakinie najmłodszym w historii posiadaczem tego tytułu.

Siergiej Karjakin urodził się 12 stycznia 1990 roku w **Symferopolu**, mieście na Półwyspie Krymskim. **Jego pierwszym turniejem międzynarodowym był Memoriał Keresa w Vancouver 1998**. Już w wieku 11 lat był **mistrzem międzynarodowym**, mając 12 lat i 7 miesięcy stał się najmłodszym w historii szachów **arcymistrzem** (2002 rok).

Mecz o mistrzostwo świata między Carlsenem i Karjakinem stał się zatem areną walki **najmłodszych w historii szachów rywali**. Opiekę nad Carlsenem sprawowała amerykańska korporacja „**Microsoft**”, zaś Karjakin mógł liczyć na nieograniczone środki nie tylko finansowe ze strony **Szachowej Federacji Rosji**.

Regulamin meczu **przewidywał 12 partii**, przy czym zawodnik, który uzyskałby **6,5 punktu** automatycznie kończyłby mecz zostając mistrzem świata. **W przypadku remisu 6,0 : 6,0** zaplanowano **dogrywkę składającą się z czterech szybkich partii** – 25 minut plus 3 sekundy po każdym posunięciu. Jeśli i teraz wynik byłby remisowy – rywale mieli przystąpić do **mini meczu złożonego z dwóch partii błyskawicznych** – 5 minut plus 3 sekundy po każdym posunięciu. Jeśli znowu nie będzie rozstrzygnięcia – **nimi mecz** miał być powtórzony, ale **nie więcej niż cztery razy**. Gdy nadal nie będzie wyłoniony mistrz świata, o wszystkim decydowałby tzw. „**Armageddon**”: białe otrzymują 5 minut muszą wygrać, zaś czarne – 4 minut i wystarczy im remis, przy czym po 60. posunięciach zawodnicy otrzymują po 3 sekundy po każdym posunięciu.

Po każdych dwóch partiach zawodnicy otrzymali **dzień wolny**, ale **dwie ostatnie** także zaplanowano jako **rozdzielone dniem odpoczynku**.

W czwartek **10 listopada 2016 roku** odbyła się konferencja prasowa z udziałem obydwu zawodników oraz organizatorów i sponsorów. Nie uczestniczył w niej prezydent FIDE **Kirsan Iljumżinow**, który ma zakaz wjazdu do USA.

Widać było, że **Carlsen** jest pewny siebie, potrafi zażartować, natomiast **Karjakin** był bardzo spięty i ciężko było mu odpowiadać na pytania. Ale taki jest los debiutanta, że musi pokonać także swój stres.

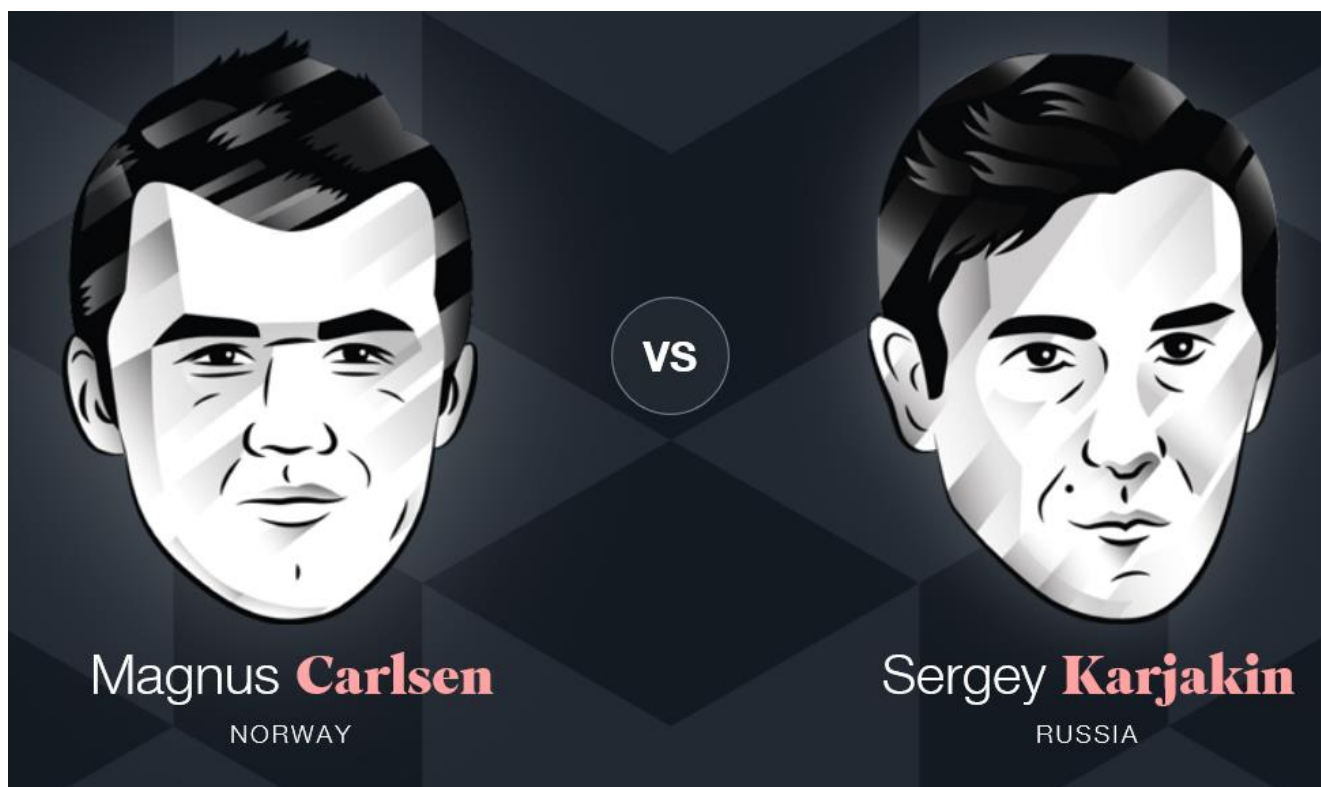
Podczas samej konferencji zawodnicy niczym specjalnie nie zaskoczyli. **Karjakin** ujawnił swoich sekundantów – **Potkina** oraz **Motylewa**, natomiast **Carlsen** był bardziej tajemniczy i wymienił tylko **Heinego Nielsena**. Na pytanie o obawy, że przyjaciel **Carlsena** – **Jan Niepomniaszczij** pomaga **Karjakinowi**, mistrz świata odpowiedział, że **w niczym mu to nie przeszkadza**.

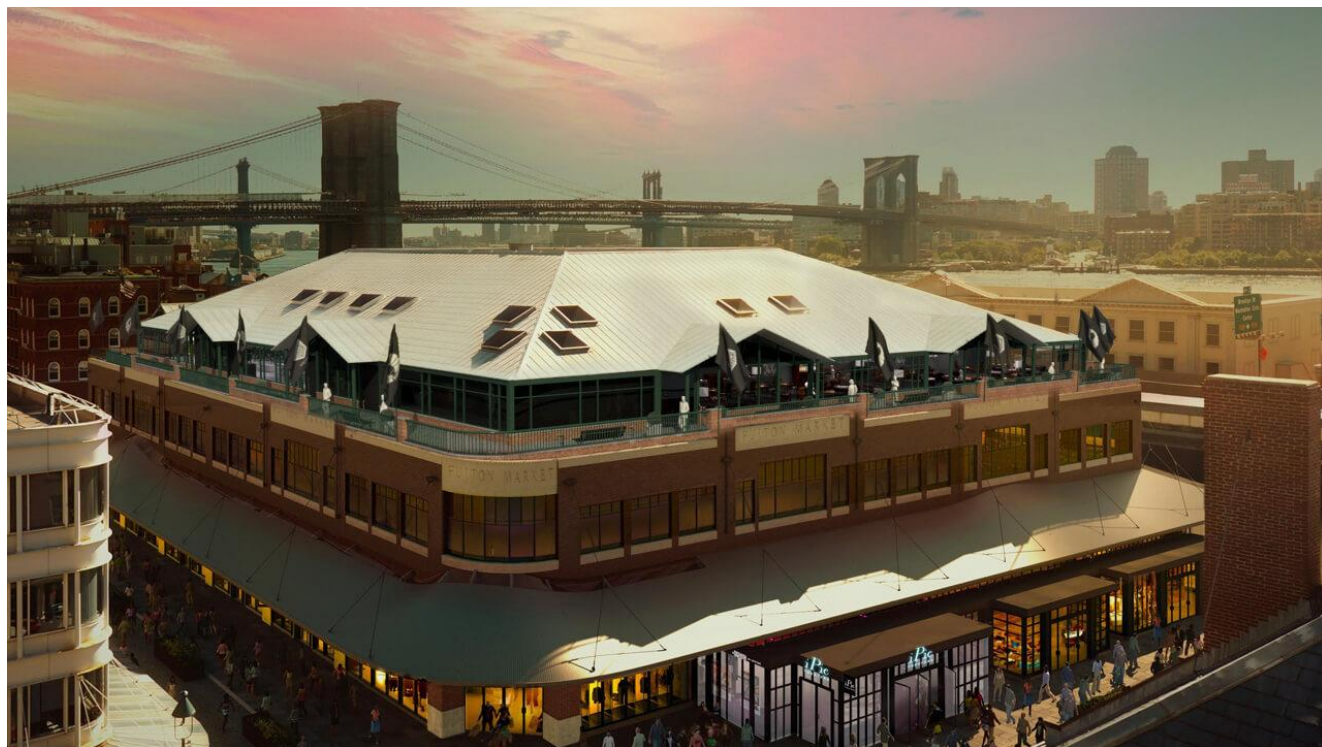
© Jason Kempin

Ilja Merenzon z firmy **AGON** organizującej mecz przedstawił nowatorską koncepcję transmisji z meczu i wyjaśnił zasady i powody wprowadzenia opłat za transmisję „**Premium**”. Powiedział, że już sprzedaż przekroczyła dziesiątki tysięcy abonentów, a jego celem jest przekroczenie 200 000 oglądających.

Poniżej drobiazgowo komentarze rosyjskich arcymistrzów przetłumaczone przez Krzysztofa Puszczerwicza

© Organizatorzy

„Fulton Market” na dolnym Manhattanie w Nowym Jorku był miejscem rozgrywek

© Organizatorzy

Magnus Carlsen wylosował biały kolor w pierwszej partii meczu o mistrzostwo świata

© Organizatorzy

Magnus Carlsen (po lewej) i Siergiej Karjakin

© Organizatorzy

Za chwilę rozpocznie się mecz
© Anastazja Karłowicz

Rozpoczyna się pierwsza partia
© Anastazja Karłowicz

Runda 1

11 listopada 2016

1	Carlsen	0,5 : 0,5	Karjakin
		0,5 : 0,5	

Tempo gry: **100 minut na 40 posunięć**, następnie **50 minut na 20 posunięć** i **15 minut** na zakończenie partii, przy czym od początku partii zawodnicy otrzymywali **dodatkowe 30 sekund** po każdym posunięciu.

Początek każdej partii – godzina 20,00 czasu polskiego.

4025.Debiut Trompowskiego [A45] Nowy Jork 2016

GM Carlsen (Norwegia) 2853

GM Karjakin (Rosja) 2772

1.d4 Sf6 2.Gg5 Magnus Carlsen wybrał do pierwszej partii debiut Trompowskiego mimo, że w ostatnich trzech latach przegrał w nim dwie partie oraz pokonał raz Kramnika w Memoriale Tala. Porażki były jednakże nie w klasycznych partiach, lecz błyskawicznych **2...d5** We wspomnianych przegranych partiach grano **2...c5 3.e3 c5 4.Gf6 gf6 5.dc5 Sc6** Kramnik przeciwko Carlsenowi (Moskwa 2013) grał **5...e6 6.Sf3 Sd7 7.c4 dc4 8.c6 Sb6 9.Sbd2 c3 10.bc3 bc6** i w efekcie przegrał **6.Gb5** Wyjaśnia się plan Carlsena: zdwojenie pionów przeciwnika, dokonanie licznych wymian i wykorzystanie złej struktury pionów przeciwnika w końcówce. Plan Norweg zrealizował, ale Karjakin nie dał mu żadnej szansy na realizację tej przewagi Można było grać także **6.c3 e6 7.b4 a5 8.Hb3**, jak było w partii Caruana – Giri (Londyn 2015), inna możliwość, to **6.Sf3 e5 7.a3** (do równej gry prowadzi **7.Sc3 Ge6 8.Sa4 Gc5 9.Sc5 Ha5 10.c3 Hc5 Iva-nisević – Wojtaszek, Berlin 2015, blitz lub 7.c4 d4 8.ed4 e4 9.Sfd2 Hd4 10.Sc3 f5 11.Sb3 He5 Sandi-pan – Potkin, Niemcy 2014) 7...Ge6 8.b4 a5 9.b5 Sa7 10.c4 dc4 11.Ha4?! (11.Sfd2) 11...Gc5 12.Gc4 Gc4 13.Hc4 Wc8 14.Ha4 Hd3**, i białe zostały bez materiału, jak było w partii Witjugow – Vachier-Lagrave (Bilbao 2014) **6...e6 7.c4 dc4 8.Sd2** Nowość. Zbyt szybka wymiana hetmanów rozwiązała

problemy czarnych w partii Bachmann – Maze (Kuala Lumpur 2008): **8.Sc3 Hd1 9.Wd1 Gc5 10.Sf3 Ke7 11.0-0 Sa5** itd. **8...Gc5 9.Sgf3 0-0 10.0-0 Sa5** Pełnoprawną grę dawało **10...Gd7 11.Wc1 Ge7 12.Gc4 (12.Wc4 a6) 12...Hb6**, ale Karjakin mądrze wybrał drogę licznych uproszczeń **11.Wc1 Ge7 12.Hc2 Gd7 13.Gd7 Hd7 14.Hc3 Hd5** W przypadku **14...b6** należało liczyć się z **15.Se4 e5 16.Sg3** z ideą ustawienia skoczka na polu f5 **15.Sc4 Sc4 16.Hc4** Odrobinię dokładniejsze było **16.Wfd1 Hb5 17.Hc4 Hc4 (17...Hb2 18.Wb1) 18.Wc4**, chociaż różnica jest niewielka: **18...Wfc8 19.Wcd4 (19.Wc8 Wc8 20.Kf1 Kf8) 19...f5 20.Wd7 Wd8 21.Kf1 Kf8 22.Ke2 Wd7 23.Wd7 Wb8** z wypłoszeniem wieży z siódmej linii **16...Hc4 17.Wc4 Wfc8 18.Wfc1 Wc4 19.Wc4 Wd8 20.g3** Minusem ruchu **20.g4** było to, że czarne mogły zbudować przełom: **20...Rd7 21.Kg2 h5**, i w przypadku **22.gh5 Kg7** z odegraniem piona, co powodowało, że pozycja wyrównywała się **20...Wd7 21.Kf1 f5** Ponieważ nie ma możliwości na żadną aktywność, obie strony, póki co, wzmacniają swoje pozycje **22.Ke2 22.Se5 Wd5 22...Gf6 23.b3 Kf8 24.h3 h6** Grać **24...h5** nie można ze względu na problem obrony piona po przejściu skoczka na pole f4 **25.Se1 Ke7 26.Sd3 Kd8 27.f4** Posunięcie skrytykowane po partii przez obu przeciwników. Carlsen rozumiał, że zabierając pole f4 swojemu skoczkowi, pozwala czarnym na przesunięcie piona „h” o jeszcze jedno pole do przodu. Ale liczył na lepszą końcówkę pionową po wymianie lekkich figur na polu „e5” Na jedyne wyglądało **27.g4 fg4 28.hg4**, ale i w tym przypadku czarne bez problemów wyrównują szanse: **28...Wc7 29.Wa4 a6 30.Wa5 Wc6 31.Kd1 (31.Wh5 Wc2) 31...b5 32.a4 ba4 33.ba4 Ke7** itd. **27...h5** Po **27...Wc7** należało liczyć się z **28.Se5** (lub **28.Wc7 Kc7 29.Se5 Ge5 30.fe5 Kc6 31.Kf3 Kd5 32.Kf4 b5 33.a3 a5 34.h4 a4 35.ba4 ba4 36.h5 Kc4 37.e4 Kb3 38.ef5 Ka3 39.g4 Kb4 40.g5 hg5 41.Kg5 a3 42.h6 a2 43.h7 a1H 44.h8H** z obiektywnie równą, ale nieprzyjemną dla czarnych końcówką, po czym czarne muszą grać uważnie: **28...Ge5** (poprawne: **28...Wc4 29.bc4 Ke8** z pozycją do obrony) **29.fe5 Wc4 30.bc4 Kd7 31.Kf3 Kc6 32.e4**, i po wymianie pionów, skrajny „piechur” awansuje na hetmana

Runda 2

12 listopada 2016

1	Karjakin	0,5 : 0,5	Carlsen
		1,0 : 1,0	

4026.Partia hiszpańska [C84]
Nowy Jork 2016

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 Carlsen nie chce grać obrony berlińskiej, aby zachować na szachownicy hetmany **4.Ga4 Sf6 5.0-0 Ge7 6.d3** W poprzedniej partii tych przeciwników, w tym debiucie nastąpiło **6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Sb8 10.d4 Sbd7 11.Sbd2 Gb7 12.Gc2 We8 13.a4 Gf8 14.Gd3 c6 15.Hc2 Wc8 16.ab5 ab5 17.b4 Hc7** z równymi szansami **6...b5 7.Gb3 d6 8.a3 0-0 9.Sc3 Sa5 10.Ga2 Ge6** Struktura pojawiająca się w repertuarze obu partnerów **11.d4** Bardziej logiczne niż **11.Ge6 fe6 12.b4 Sc6 13.Gd2 d5** (trochę gorsze jest **13...Sd4 14.Sd4 ed4 15.Se2 c5 16.h3 Hd7 17.Hb1** Topałow – Kasimdzanow, Saloniki 2013) **14.We1 Hd6 15.h3 Sd7 16.Se2 a5 17.Wb1 ab4 18.ab4 Wfb8 19.Sg3 d4 20.c3 dc3 21.Gc3 Wa4**, i czarne przejęły inicjatywę, Dominguez - Karjakin (Pekin 2013, Rapid). **11...Ga2 12.Wa2 We8** Pół roku wcześniej Magnus grał **12...Sc6 13.d5 Sb8 14.He2** (po **14.Ge3 Hc8 15.He2 Sbd7 16.Wd1 Hb7 17.Waa1 Wfc8** czarne nie miały żadnych kłopotów w partii Caruana – Aronian, Londyn 2015) **14...Sbd7 15.Rd1 Qc8 16.Sh4 g6 17.g3 Se8 18.Sg2 Sg7 19.Gh6 Sf6** Topałow – Carlsen (Paryż 2016, Rapid), i tutaj czarne musiałyby rozgryźć **20.f3**, na przykład: **20...Hh3 21.Gd2 Sfh5 22.Wf1 f5 23.a4 b4 24.Sd1** itd. **13.Wa1** Mądra nowinka. Wieża na polu „a2” nie miała nic do roboty. W przypadku **13.Hd3**, jak było w partii Parajawan – Artjunian (Moskwa 2016), natychmiast wyrównywało **13...d5 14.Se5** (**14.de5 de4**) **14...de4 15.Se4 c5 13...Sc4** Carlsen idzie wzorem przeciwnika i aktywizuje swoją najbardziej pasywną figurę **14.We1 Wc8!?** Teraz Carlsen szykuje się do otwarcia linii „c”, w przypadku, gdy białe zagrają pionem „d” W przypadku **14...Gf8** nieprzyjemne było **15.d5**, natomiast na uwagę zasługiwało **14...Sb6!?**

28.a4 Na **28.Se5 Ge5 29.fe5** czarne odpowiedziałyby **29...Ke7** z ideą **f7 – f6** (ale nie **29...Wd5 30.Wd4 Wd4 31.ed4**, i pion **h5** jest zagrożony) **28...Wd5** Przegrywa **28...Rc7? 29.Rc7 Kc7 30.Se5 Ge5 31.fe5 Kc6** (lub **31...b5 32.Kf3 Kb6 33.Kf4 ba4 34.ba4 Ka5 35.Kg5 Ka4 36.Kf6 a5 37.Kf7 Kb3 38.Ke6 a4 39.Kf7 a3 40.e6 a2 41.e7 a1H 42.e8H**) **32.Kf3 Kc5 33.Kf4 Kb4 34.e4 Kb3 35.ef5 Ka4 36.g4 hg4 37.hg4 b5 38.g5 b4 39.g6 b3 40.gf7 b2 41.f8H b1H 42.He8 Ka5 43.He6** itd. **29.Sc5** Należało rozpatrzyć o **29.b4** – na przykład po: **29...b5 30.Wc6 ba4 31.Wa6 Wd7 32.Sc5 Wc7 33.Kd3** czarnym niewygodnie jest wymienić gońca na polu „c5” z powodu braku przestrzeni. Jednakże po **33...h4!?** **34.gh4 Gh4 35.Wa4 Ge1 36.Kc4 Gf2 37.Wa3 Ke7** czarny goniec jest bardzo aktywny i czarne nie powinny mieć żadnych kłopotów. **29...b6 30.Sa6** W przypadku **30.Sd3** można grać **30...Kd7** (po **30...b5 31.Wc6 ba4 32.ba4** białe stoją świetnie na skrzydle hetmańskim); niezła alternatywa: **30...a5!?** z ideą **31.Wc6 Kd7! 32.Wb6 Kc7 33.Wb5 Wb5 34.ab5 Kb6** itd.) **31.b4** (po **31.Sb4 Wc5 32.Wc5 bc5** czarne podciągają króla do centrum) **31...a6** (**31...b5? 32.Sc5**) **32.Wc2 Wd6** z pełnym wyrównaniem. **30...Ge7** Lepsze niż **30...b5**, co prowadziłoby do **31.Wc7 ba4 32.ba4 Wd7 31.Sb8** Lub **31.Wc7 Wd7 31...a5**

Po tym ruchu białym brak jakichkolwiek idei, co prowadzi do powtarzania posunięć **32.Sc6 Ke8 33.Se5 Gc5 34.Wc3 Ke7 35.Wd3 Wd3 36.Kd3 f6 37.Sc6 Kd6 38.Sd4 Kd5 39.Sb5 Kc6 40.Sd4 Kd6 41.Sb5 Kd7 42.Sd4 Gd6** i remis.

i jeśli 15.b3 (15.de5 de5 16.Se5 Hd1 17.Sd1 Gd6) 15...Sbd7 16.Gb2, to 16...c6 17.Hd2 Hc7 18.Wad1 Gf8 z komfortową grą **15.h3** Karjakin wykonuje pożyteczny ruch wymuszając na przeciwniku pokazanie swoich „kart”. Niewiele zmieniało w porównaniu z przebiegiem partii 15.b3 Sb6 16.Gb2 Gf8 17.Hd2 **15...h6** „Zwierciadlana” reakcja, której minusy można było wykazać przeprowadzając skoczek na pole „f5”, do czego w partii nie doszło. Jeśli 15...Gf8, to 16.b3 Sb6 17.Gg5 **16.b3 Sb6 17.Gb2 Gf8** Białe groziły wzięciem na „e5”. Alternatywą było 17...Sbd7, z ideą ustawienia piona na „c6” a hetmana na „c7”, ale ruch wykonany przez Carlsena jest bardziej naturalny **18.de5** Nie widząc możliwości wzmocnienia pozycji, Karjakin decyduje się na uproszczenia, przybliżając wynik partii do remisu. Natychmiastowe 18.a4 było niedobre ze względu na 18...ed4 19.Sd4 ba4 20.Sa4 (jeszcze gorsze 20.ba4 Sc4) 20...Se4. Jedyne utrzymujące inicjatywę było 18.Hd2, ale czarne miały świetną odpowiedź 18...Hd7! (w przypadku 18...c6 należało liczyć się z 19.de5 de5 20.Hd8 Wcd8 21.Sa2 Sbd7 22.Sb4, a 18...c5 19.d5 było strategicznie ryzykowne – białe mogą „przykleić się” do skrzydła hetmańskiego za pomocą a3-a4 (a na skrzydle królewskim, póki co, gry nie ma) z ideą 19.Wad1 ed4 20.Sd4 (lub 20.Hd4 c5 21.Hd3 Hb7 c wygodną grą) 20...c5 21.Sf5 d5. Idea polega na zatkaniu gońca „b2” pionem „d4”, a zabić na „d5” teraz nie można ze względu na, że „wisi” skoczek na „f5”. Białe mogą wygrać piona ruchem 22.Hf4! d4 23.Sh6 gh6 24.Hf6, ale czarne powinny wybronić się w końcówce grając 24...He6 25.He6 We6 26.Sd5 Sd5 27.ed5 We1 28.We1 Wd8. W przypadku 18.d5 dobre jest 18...Hd7, i po 19.a4 c6 widać jeszcze jeden plus ustawienia wieży na „c8” – 20.a5 Sa8 **18...de5 19.a4** Mało daje 19.Hd8 Wcd8 20.Sa2 Sfd7 21.Sb4 Wa8 22.Sc6 f6 i po We8-e6 skoczek będzie przegrany **19...c6 20.Hd8 Wcd8 21.ab5 ab5 22.Se2 22.Wa6** paruje 22...Sfd7 23.Se2 f6, a następnie wymiana wież na linii „a” **22...Gb4** Magnus forsuje wygodną dla siebie wymianę gońców. Po 22...Se4 23.Ge5 (23.Se5? Gc5) białe będą chciały zagrać skoczkiem z „e2” na „d4”, napadając na „c6”; przy czym drodze do wyrównania nie przeszkadza: 23...Sd7 (23...Gc5 24.Gd4) 24.Gb2 Gb4 (dokładniejsze niż 24...Gc5 25.Sed4 Sdf6 26.We2) 25.Wed1 Gc5 26.Sed4 Sdf6 i w przypadku 27.Wa6 jest przygotowane 27...Sd5! 28.Wc6 Sb4 29.Wc7

Sc2 **23.Gc3 Gc3 24.Sc3 Sbd7** Strategiczne problemy ze względu na brak przestrzeni i pasywnego gońca zostały rozwiązane. Pozostały jeszcze chwilowe taktyczne niedogodności **25.Wa6 Wc8 26.b4 We6** Czarne mogły natychmiast wyrównać pozycję ruchem 26...c5, wykorzystując fakt, że po 27.Sb5 cb4 grożą widelki skoczkiem. Sergiej pokazał taki wariant: 28.Wf6 (28.Sd6 We6) 28...Sf6 29.Sd6 Wc2 30.Se8 Se8 31.Wb1 f6 (31...Wc4 32.Se5 We4 33.Sc6) 32.Wb4 Sd6 33.Sh4 i po 33...We2 34.f3 remis jest oczywisty. Karjakin póki co, nie chce kończyć partii, ale po odpowiedzi przeciwnika, dochodzi do wniosku, że ta pora już nadeszła **27.Wb1** Mądra profilaktyka przeciw jedynej możliwości aktywnej idei przeciwnika. Sie budzi obaw 27.Wd1 c5 28.We6 fe6 29.Sb5 cb4 30.Se1 ze względu na 30...Wc5 31.Sd6 Kf8 c wyrównaniem **27...c5** Logiczna decyzja – nie ma, co czekać aż przeciwnik przeprowadzi skoczek na pole „d3”. W przypadku 27...Se8 28.Se1 Sd6 nieprzyjemne było 29.Wd1i białe stoją odrobinę aktywniej **28.We6 fe6 29.Sb5 cb4 30.Wb4 Wc2 31.Sd6 Wc1 32.Kh2 Wc2 33.Kg1** i remis.

Rozpoczyna się partia numer 2

© Anastazja Karłowicz

Runda 3

14 listopada 2016

1	Carlsen	0,5 : 0,5	Karjakin
		1,5 : 1,5	

4027.Partia hiszpańska [C67] Nowy Jork 2016

GM Carlsen (Norwegia) 2853
GM Karjakin (Rosja) 2772

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.0-0 Se4

5.We1 Walcząc z debiutem o spektakularnej reputacji, Carlsen wybiera symetryczną linię wymian. Najdziwniejsze jest to, że w idealnie równej pozycji zawiązuje się pryncypialna walka **5...Sd6 6.Se5 Ge7 7.Gf1 Se5 8.We5 0-0 9.d4** Korzenie tego posunięcia sięgają aż do partii Vachier-Lagrave – Giri (Biel 2014), gdzie było: 9.Sc3 Se8 10.Sd5 Gd6 11.We2!? i białe zdołały zwyciężyć **9...Gf6 10.We2!?** Z konferencji prasowej: "Magnus, Niektórzy widzowie stwierdzili, że wieża po prostu wymknęła ci się z rąk, kiedy trzymałeś ją nad pierwszą linią i dlatego postawiłeś ją na „e2”. Tak było! Dlatego właśnie postawiłem ją na polu e2”. Otóż pierwszy zapis partii, w której zagrano 10.We1 pochodzi z czwartej partii pierwszego meczu o mistrzostwo świata Steinitz – Zukertort! Carlsen demonstruje, że przez ostatnie 130 lat teoria szachowa bardziej się skomplikowała **10...b6** Nie jest łatwo wyrównać grę i rozwinąć gońca w centrum: 10...Sf5 11.d5 d6 12.c3 c6 (12...Sh4 13.h3 We8 14.Sd2 Sg6 15.We8 He8 16.Sf3 h6 17.Gd2 c5 18.dc6 Hc6 19.Ge3 z przewagą, Kowalenko - Tomić, Jassy 2014) 13.Gf4 Gg5 14.Gg5 Hg5 15.Sd2 z inicjatywą, Vallejo Pons – Trabattoni (Karlsruhe 2016). W przypadku 10...We8 11.Gf4 We2 białe mogą zabić wieżę gońcem, nie tracąc z oczu piona d4. **11.We1** O konieczności takiej profilaktyki mówi partia Matinian - Łysyj (Petersburg 2012): 11.Gf4 Sf5 12.c3 Ga6 13.We1 Gf1 14.Kf1 d5 i czarne nie mają żadnych problemów **11...We8** Niezbyt dobrze wygląda 11...Sb7, chociaż po 12.Sa3 d5 13.c3 Sd6

14.Sc2 a5 15.Se3 Sf5 16.Sg4 Gg5 17.Gd3 czarne dobrze obroniły pozycję w partii Kasimdzanow – Melkumian (Berlin 2016). Trochę gorsze było 11...Gb7 12.Gf4 Sf5 13.c3 Gg5 14.Hg4 Gf4 15.Hf4 **12.Gf4 We1 13.He1 He7** Logiczna chęć przejścia do końcówki. W przeciwieństwie do wariantu z natychmiastowym ustąpieniem wieży z pola „e1” przegrywa: 13...Gd4? 14.Gd6 cd6 (albo 14...Gb2 15.Gc7 Hf8 16.Sd2 Ga1 17.Ha1) 15.He4 Gb2 16.Ha8 Hf8 (16...Ga1 17.Ga6) 17.Sc3 Ga1 18.Sd5 Gf6 19.Ha7 itd. Także nie można 13...Sf5 14.Gc7. Na stopniowe wyrównywanie pozycji, czarne mogły liczyć po 13...Hf8 lub 13...Se8. **14.Sc3 Gb7 15.He7** Ważną alternatywą było 15.Hd2!? z ideą 15...We8 (trochę większe szanse daje białym 15...Se4 16.Se4 He4 17.Gc7 Hd4 18.Hd4 Gd4 19.c3 Gf6, a także 15...Sf5 16.We1 Hb4 17.Se4 Hd2 18.Sf6 gf6 19.Gd2 Sd4 20.Gd3) 16.Gd6! Hd6 (16...cd6 17.Sb5! a6 18.Sc7) 17.Sb5 Hf8 (lub 17...Hc6 18.Sa7 He4 19.Sb5) 18.Sc7 Wc8 19.Sb5 a6 20.Sa3. Wziąwszy piona, skoczek wraca do głównego obozu, po czym białe mogą przystąpić do jego realizacji. **15...Ge7 16.a4** Nic nie daje 16.We1 Kf8 17.Gd3 h6 18.Gd6 (18.Ge5 Se8) 18...Gd6 19.Sb5 Gf4! (można też 19...We8 20.We8 Ke8 21.Sd6 cd6) 20.g3 a6 21.gf4 ab5 22.a3 Wa5 23.c3 c5 **16...a6 17.g3** Białe chcą zagrać przede wszystkim Gf1-h3, ale wchodzi w rachubę także wymiana białopolowych gońców, co umożliwia manewr Sc3-d5 **17...g5!?** Pryncypialna decyzja. Karjakin podejmuje strategiczne ryzyko osłabiając białe pola w zamian za uproszczenia. W przypadku 17...We8 należało liczyć się z 18.Gh3. Alternatywą jest 17...Kf8 18.Gg2 (18.Gh3 Wd8) 18...Gg2 19.Kg2 c6 z nieznacznie lepszą pozycją **18.Gd6** W przypadku odstąpienia gońca, czarne umieściłyby swojego gońca na polu „f6” **18...Gd6 19.Gg2** Magnus rozumie, że po ruchu pionem „g”, jego szanse będą związane ze słabością białych pól i dlatego wymienia ich głównego obrońcę. Nic nie dawało zarówno 19.Sd1 f5 20.Se3 f4 21.Sf5 Gf8, jak i 19.Gh3 Wd8 20.Sd1 c5 **19...Gg2 20.Kg2** Białe planują przejście skoczka na pole „e3”. **20...f5** Logiczna kontynuacja na skrzydle królewskim, jednakże możliwe było i 20...We8 21.Sd5 Kg7 (po 21...We2 22.Se3 Wd2 23.Wd1 Wd1 24.Sd1 białe

władają inicjatywą) 22.Se3 Kg6 z mniej więcej równą pozycją **21.Sd5 Kf7 22.Se3** W przypadku 22.c4 z groźbą przełomu a4-a5 silne jest 22...a5 (lub 22...Wb8!?) 23.Wc1 Wb8 i białym trudno jest znaleźć sensowny plan **22...Kf6 23.Sc4 Gf8** Karjakin nie ryzykował zdwojenia pionów, chociaż wieżówka po 23...We8 24.Sd6 cd6 powinna być remisowa: 25.Wa3 Wc8!? (25...We2 26.Wb3 Wc2 27.Wb6 Ke6) 26.Wb3 (26.c3 d5) 26...Wc6 itd. **24.We1** Magnus natychmiast korzysta z możliwości zajęcia wolnej linii **24...Wd8?! Dokładniejsze 24...d5 25.Se5 (25.Se3 c6 26.c4 dc4 27.Sc4 Wd8) 25...Gd6 26.Sc6 h5** i czarne nie mają żadnych problemów **25.f4!** Przeoczony przez pretendenta ruch. Norweg przygotowuje miejsca dla swoich figur **25...gf4 26.gf4 b5** W przypadku 26...d5?! białe biorą na cel pion y grając 27.Se3 (27.Se5 c5) i dalej można grać 27...c6 (27...c5 28.c3) 28.Kf3 Gd6 29.c3 Wg8 (29...We8 30.Sd5) 30.b4!?, planując przełom na hetmańskim skrzydle **27.ab5 ab5 28.Se3 c6 29.Kf3!** Alternatywą było 29.Wa1 We8 30.Kf3 We4 31.c3 Gd6 32.Sg2 z następnym wtargnięciem wieży. Magnus wybiera bardziej konkretny plan **29...Wa8 30.Wg1 Wa2?! Siergiej** stara się uprościć materiał, ale jego plan natrafi na trudno widoczny manewr taktyczny przeciwnika. Po jedynym 30...Gh6 31.Wg3 (31.b3 d5=) droga wskazana przez komputer jest bardzo subtelna: 31...Wa4! (można też 31...d5 32.Wh3 Gg7 33.Wh5 Wa2 34.Wf5 Kg6 35.Wg5 Kf7 36.Sf5 Gf8 itd.); (31...Wa2?! 32.b3) 32.Wh3 (32.c3 Wa2) 32...Kg6 33.b3 (33.c3 Wa2) 33...Wb4! z ciekawym zugzwangiem (33...Wd4? 34.Wh6) **31.b3 c5?!** Manewr zaplanowany, ale obiektywnie trzeba zauważyć, że po 31...d5 32.Wg5 (32.Wg8 Kf7 33.Wg2 Kf6) 32...Gg7 lub 31...Gh6 32.Wg3 Wa1 33.Wh3 Kg6 34.Sf5 Kf5 35.Wh6 Wc1 36.Wh5 Kg6 37.Wg5 Kf6 38.Wc5 b4 czarne mogły uzyskać pełną rekompensatę za piona **32.Wg8!** Mniej dokładne jest 32.Wg5 cd4 33.Wf5 Kg7 34.Sg4 Wc2 35.Wb5 Kf7, a w przypadku 32.d5 Rosjanin przygotował 32...c4! 33.bc4 Gc5 34.cb5 Wa3 35.We1 d6 z „zamrożeniem” pozycji skoczek 32...Kf7 W przypadku 32...Gd6 niezłe jest 33.Wg5 cd4 34.Sf5 (wygoniwszy gońca na d6, białe wygrały tempo) 34...Gc5 35.Se3! i jeśli 35...d6, to 36.Sd5 Ke6 37.b4 **33.Wg2**

cd4 „sól” planu – w wariacie 33...Kf6 34.dc5 Gc5 35.Sf5 z czystą przewagą piona 34.Sf5 d3 Największa szansa. Przegrywa przykładowo 34...Gc5 35.Ke4 d5 ze względu na 36.Ke5 (36.Kd5? d3) **35.cd3 Wa1 36.Sd4 b4 37.Wg5 Wb1** Siergiej planuje nękanie białych pionów, gdy trafi się okazja wymienić lekkie figury, gdyż w końcówce wieżowej jego szanse na remis znacznie wzrastają **38.Wf5 Ke8 39.Wb5!** Ważne zmusić czarnego gońca do ciągłej obrony piona. Za wczesne było 39.Wh5 Gg7 40.Sf5 Gf8 **39...Wf1?! Czuając niedostatek czasu, Siergiej nie gra dokładnie. Złe było 39...Gg7 40.Wb8 Kf7 41.Wb4. Czarne powinny wybrać między 39...Wh1 z ideą 40.Wh5 Gg7 41.Sf5 Gf8 42.Wh7 Wb1 43.Sd4 Gc5, a 39...Ge7 z planem umieszczenia gońca na polu „f6”, co umożliwiło nietrudną obronę 40.Ke4 We1 41.Kf5 Wd1** Jeśli 41...We3?, to 42.We5

42.We5?! Myli się także Magnus już po kontroli czasu. Według opinii Norwega, w czasie partii uważał, że cokolwiek może osiągnąć w tej końcówce tylko zabijając piona „d7”, jednak – jak pokazała partia – wymiana pionów „d” jest na rękę czarnym. Dowcipny szach z innej strony – 42.Wb8! – pozwalał skoczkowi na dużą aktywność: 42...Ke7 (lub 42...Kf7 43.Sf3! z przykładowo 43...Gd6 44.Wh8 Wd3 45.Sg5 Ke7 46.Wh7 Kd8 47.Wh3) 43.Ke4 We1 44.Kd5 Wd1 (albo 44...Wf1 45.Sf5 Kf7 46.Ke4 We1 47.Se3 Wb1 48.Sc4 Wb3 49.Se5 Ke7 50.Wb7) 45.Sf5 Kf7 46.d4 i rozwiązawszy problem piona „d”, białe powinny wygrać – na przykład: 46...Wb1 47.Wd8 d6 48.Wd7 Kg6 49.Sd6 Wb3 50.f5 Kg5 51.Se4 Kf4 52.Wd8 Gh6 53.f6 itd. **42...Kf7 43.Wd5 Po 43.Ke4 We1 44.Kd5 Wb1**

45.Wf5 Ke8 czarne grożą umieszczeniem gońca na „g7”, po czym wymianą go za skoczka **43...Wd3 44.Wd7 Ke8 45.Wd5 Wh3 46.We5 Kf7 47.We2** W dalszej fazie gry, walka toczy się „wokół” piona „b3” **47...Gg7 48.Sc6 Wh5** Nie wolno 48...Wb3? 49.Sd8 Kf8 (49...Kg8 50.We8) 50.Se6 Kf7 51.Sg5 **49.Kg4 Wc5 50.Sd8** Po 50.Sb4 Wb5 51.We4 Gf6 białe muszą stracić piona „b” **50...Kg6 51.Se6 h5** Przegrywa 51...Wc3? 52.f5 Kf6 53.Sg5 h5 54.Kf4! **52.Kf3 Wc3 53.Ke4 Gf6** Niezłe było 53...Kf6 54.f5 (54.Sd4 Kf7) 54...Gh6! (54...Wb3 55.Wg2) 55.Sd4 Gg5 56.Wa2 We3 57.Kd5 Wd3 58.Wa6 Kf7 59.Kc4 Wh3 и т. д. **54.We3 h4 55.h3 Wc1** Po partii Karjakin nadmienił, że po 55...Kf7 56.Sg5 (56.f5 Wc1) 56...Gg5 57.fg5 Kg6 58.Wc3 bc3 na szachownicy jest remis: 59.Kd3 Kg5 60.b4 (albo 60.Kc3 Kf4 61.b4 Kg3 62.b5 Kh3 63.b6 Kg2 64.b7 h3 65.b8H h2) 60...Kf4 61.b5 Ke5 62.Kc3 Kd6, co oznacza, że tak właśnie należało grać. Ale ruch w partii w niczym nie przeszkadza **56.Sf8** Magnus w sposób wyrafinowany uaktywnia skoczka prowadząc go na pole „c4” **56...Kf7 57.Sd7 Ke6 58.Sb6 Wd1 59.f5 59.Sc4?! Wd4 60.Kf3 Kf5 59...Kf7 60.Sc4 Wd4 61.Kf3 Gg5 62.We4 Wd3 63.Kg4 Wg3 64.Kh5 Ge7?** W trzeciej kontroli czasu pretendent traci koncentrację. Teraz goniec jest pod ostrzałem. Dobrze było profilaktyczne: 64...Kf8! 65.Se5 (65.Sd6 Ge7); (65.We6 Gd8 66.Sd6 Ge7) 65...Gd8 i u czarnych wszystko w porządku **65.Se5 Kf6** Lub 65...Kg7 66.Sg4 Gf8 (66...Gc5 67.f6 Kf7 68.Se5 Kf6 69.Sd7) 67.We3 Gc5 68.We5! i białe dominują **66.Sg4 Kf7** Jak wyjaśnił Karjakin po partii, nie zauważył „z daleka” niuansu 66...Kf5 67.We5! (w przypadku 67.We7 Wh3 białe tracą ostatniego piona: 68.Se3 Kf4 69.Sd5 Kf5) 67...Kf4 68.We7 Wh3 69.Wf7! z wygraną: 69...Kg3 (69...Ke4 70.Sf2) 70.Sf2 Wh2 71.Se4 Kg2 72.Wf2 **67.We6!** Wygrywając figurę, białe ryzykują grę bez pionów, ale intuicja Magnusa nie zawiodła – to była najsilniejsza kontynuacja. Pozycja po 67.We3 Gf6 (67...Gc5 68.We6) 68.Wg3 (68.We6 Gg7) 68...hg3 69.Se3 Gd4 70.Sg2 Kf6 71.Kg4 Ge5 72.h4 Gd6 bardziej bliskie pozycji remisowej: 73.Se3 (73.h5 Gf8) 73...Gc5 74.Sd5 Ke5 75.Sf4 Ge3 76.Sg2 Gc1 itd. **67...Wh3** Wszystko jest łatwiejsze po 67...Wb3 68.Se5 Kg7 69.We7 Kf6 70.Sc6 **68.Se5 Kg7 69.We7**

Kf6 Ocena ruchów w końcowej fazie partii jest jedynie orientacyjna. Ocenianie szachistów za błędy, gdy analiza posunięcia wymaga więcej niż jeden dzień, jest bez sensu **70.Sc6?** Prawidłowe: 70.We8! Kf5 (70...Wb3 71.Kg4 Wg3 72.Kf4) 71.Sc6! Wh1 (71...Wc3 72.Sd4); (71...Kf6 72.Sa5) 72.Sd4 Kf4 73.We2 h3 74.Kh4 h2 75.Se6 Kf3 (75...Kf5 76.Kg3 Wb1 77.Kh2) 76.Wb2 Ke4 (76...Ke3 77.Kg3) 77.Sc5 (77.Kg3? Ke5) 77...Kd4 78.Sa4 itd. **70...Kf5?** Dobrze było 70...Wc3! 71.We6 (71.Sb4 Wb3) 71...Kf5 72.Sd4 Kf4 73.Se2 (73.Kh4 Wd3 74.Se2 Kf3 75.Sc1 Wd1 76.Wc6 Ke3 77.Kg4 Kd2 78.Sa2 Wb1=) 73...Kf5 74.We8 (74.Sc3 Ke6 75.Se2 h3 76.Sf4 Ke5 77.Sh3 Kd4) 74...Wh3! 75.Sd4 Kf4 i białe nie mogą równocześnie bronić piona „b3” i zlikwidować „wolniaka” **71.Sa5 Wh1 72.Wb7?** A teraz wygrywało 72.Wf7! Ke6 (72...Ke5 73.Kg4); (72...Ke4 73.Kg4) 73.Wf2 h3 74.Kh4 h2 75.Wa2! z wygraną piona „h” **72...Wa1!** Wtrącenie 72...h3? 73.Kh4 Wa1 74.Wb5 pozwoliłoby białym wziąć na „h3”, teraz pion będzie nietykalny z powodu groźby mata **73.Wb5** Lub 73.Sc4 h3 74.Wf7 Ke4 75.Wf2 Kd4 76.Kg4 Wc1 **73...Kf4 74.Wb4 Kg3 75.Wg4 Kf2 76.Sc4 h3 77.Wh4 Kg3 78.Wg4 Kf2** Prawdziwa walka tytanów, w której przeciwnicy pokazali się jak z najlepszej strony. **Remis.**

Carlsen (po lewej) – Karjakin

© Anastazja Karłowicz

Trwa partia numer 3

© Anastazja Karłowicz

Runda 4

15 listopada 2016

1	Karjakin	0,5 : 0,5	Carlsen
		2,0 : 2,0	

4028.Partia hiszpańska [C88] Nowy Jork 2016

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0-0 8.h3 Obaj partnerzy mają wielkie doświadczenie w innym wariantcie „anty Marshalla” związanym z ruchem **8.a4 8...Gb7 9.d3 d6 10.a3 Hd7** W tym wariantcie Carlsen częściej przeprowadzał skoczek z pola „c6” na „d7”. Przykład: **10...Sb8 11.Sbd2 Sbd7 12.Sf1 We8 13.Sg3 Gf8 14.Sg5 d5 15.ed5 Sc5 16.c4 Sb3 17.Hb3 c6 18.dc6 Gc6** z rekompensatą, S. Żigałko – Carlsen (Berlin 2015, Rapid). **11.Sbd2 Wfe8** Po **11...Sd8 12.c3 c5 13.d4 ed4 14.cd4 cd4 15.Sd4 We8 16.Gc2 Se6 17.Se6 He6 18.a4** czarne nie poradziły sobie z inicjatywą przeciwnika w partii Karjakin – Tomaszewski (Moskwa 2012). Problem nie w tym, że trudności czarnych były nie do przezwyciężenia, ale Magnus zaplanował na początku rozwój skrzydła królewskiego **12.c3** Po **12.Sf1** do-

brze się zarekomendowała w praktyce kontynuacja **12...Sd8 13.Sg3 Se6 12...Gf8 13.Sf1 h6!?** Profilaktyka przeciwko wypadowi gońca na pole „g5”. W zamian białe otrzymują taktyczne możliwości związane z uderzeniem na polu „h6”, ale praktyka pokazała, że Carlsen ma zawsze wszystko pod kontrolą. W pojedynku korespondencyjnym grano **13...g6 14.Gg5** (w tym miejscu, więcej problemów przed czarnymi stawiało posunięcie **14.S3h2**) **14...Gg7 15.Hd2 Sd8 16.Gh6 c5 17.Sg3 Se6** z doskonałą grą, Delizia – Quattrocchi, ICCF 2011. **14.S3h2** Nowinka. W przypadku **14.Sg3**, Zetytinoglu – Tomak (Konya 2010), także dobre jest **14...d5**. Logicznie wygląda **14.Se3** z zapobieżeniem przełomu w centrum, na co można było odpowiedzieć **14...Sd8 (14...g6 15.Sh2); (14...Se7 15.Sg4 Sg4 16.hg4 Hg4? 17.Gf7) 15.Sh2 Se6** (po **15...d5 16.ed5 Sd5 17.Seg4** czarne mają taktyczne problemy na królewskim skrzydle **16.Shg4 Sg4 17.Hg4 (17.hg4 g6 18.Sd5 Hd8 19.Hf3 Gg7) 17...Sc5 18.Hd7 Sd7** i czarne wyrównują pozycję, jeśli rozwiążą problem gońca „f8” **14...d5!** Niemrawym działaniom białych na flance, czarne przeciwstawiają uderzeniem w centrum, odcinając przy okazji gońca białopolowego, gdy skoczek wpadnie na pole „c4” **15.Hf3 Sa5 16.Ga2 de4 17.de4 Sc4** Oczywiście idea Carlsena nie polega na kłopotach po **17...Sh7? 18.Wd1 He7 19.Se3**, a **17...Hc6?!** napotyka **18.Sg4**, i wisi punkt „f7” **18.Gh6** Po **18.Sg4 Sg4 19.hg4 Gc8 20.Se3 Hc6 21.Sf5 Ge6** łatwiejszą grę mają czarne **18...Hc6!** Zdobycie jakości drogą **18...Se4?!** prowadziło do bezperspektywicznej pozycji: **19.We4 Ge4 20.He4 gh6 21.Sg4 He6 22.Sge3** i skrzydło królewskie czarnych leży w ruinie **19.Gc4?** W tym momencie ta wymiana nie była konieczna – Karjakin oddaje białe pola i ucieka do głębokiej obrony w momencie, gdy po **19.Gc1!** (pole „e3” potrzebne jest dla skoczka) **19...Se4 20.Se3** z ideą zabicia na „c4” skoczkiem – białe mogły liczyć na równoprawną grę **19...bc4 20.Ge3 Se4 21.Sg3 Sd6 22.Wad1 Wab8 23.Gc1 f6** Czarne z niczym nie muszą się spieszyć. Ich plan – aktywne działanie w centrum – nie wypuszcza białe z „kleszczy” **24.Hc6 Gc6 25.Sg4 Wb5** Broniąc piona „e5”, Magnus szykuje się do **f6-f5**. **26.f3** Nieefektywne jest **26.Se3 g6**

26...f5 27.Sf2 Pozycja przyjęła ciężki dla białych charakter i Karjakin zaczyna grać aktywnie demonstrując swój tradycyjny upór **27...Ge7** Niestety, należało wybrać **27...g6**, aby na **28.f4** odpowiedzieć **28...Sf7 29.fe5 Se5 28.f4** Karjakin wykorzystuje możliwość uproszczenia pozycji, po czym jego figury łapią swobodniejszy oddech **28...Gh4** W przypadku **28...ef4 29.Se2 (29.Gf4 Wb2) 29...Se4 30.Se4 Ge4 31.Sf4** białe dobrze koordynują swoje siły i dlatego wymiana jednej pary wież jest dla czarnych korzystna **29.fe5 Gg3 30.ed6 We1 31.We1 cd6 32.Wd1** Białe grożą wtargnięciem wieży na „d4” z atakiem na punkt „c4” i realizacją idei **Gc1-f4** i **h3-h4**. Na **32.We7** czarne mogły odpowiedzieć **32...Kf8 33.Wc7 Gd5**, i zadana na siebie wieża niczego na siódmej linii dokonać nie jest w stanie **32...Kf7?!** Magnus nie przeszkadza przeciwnikowi i musi liczyć się z kolejnymi uproszczeniami, a mógł zagrać **32...We5! 33.Kf1** (białe przegrywają w przypadku **33.Sh1 f4 34.Sg3 fg3 35.Kf1 Ge4**) **33...We8** w przypadku **34.Wd4** przygotowane było **34...Ge5! 35.Wd1 Kf7** Czarne mogły wzmocnić pozycję przy wieżach, co dawało więcej możliwości. Można było to osiągnąć za pomocą **32...Wb8! 33.Wd4 (lub 33.Sh1 Ge5 34.Sf2 We8) 33...We8 34.Kf1 Ge5** itd. **33.Wd4 We5** Po **33...d5 34.Gf4 Gf2 35.Kf2 Wb2 36.Wd2 Wb3 37.Ge5 Wa3 38.Ke3** Różnica w aktywności gońców gwarantuje białym skuteczną obronę **34.Kf1 Wd5** W przypadku **34...Ke6** niezłe było **35.h4 35.Wd5 35.Wc4? Gb5 35...Gd5 36.Gg5 Kg6 37.h4?!** Ten niewymuszony ruch pozwala czarnym stworzyć wolnego piona. Można było wybrać spokojniejszą kontynuację typu **37.Gd8 Gf4 38.Sd1 Ge4 39.Gb6**, ale Karjakin uważał, że priorytetem było jak największe zmniejszenie ilości bierok na szachownicy **37...Kh5 38.Sh3 Gf7** Po **38...Gh4 39.Sf4 Kg5 40.Sd5** od razu jest remis, dlatego czarne muszą wycofać gońca z pola „d5”. W przypadku **38...Gc6** białe aktywizują skoczka: **39.Sf4 Kg4 40.Se6 39.Ge7 Gh4** Nie było jeszcze za późno na powrót do idei związanej z **39...Gd5 40.Gd6 Gd8 41.Ke2 41.Sf4 Kg4 41...g5** Pozycja wygląda na obiecującą dla czarnych, gdyż mogą one stworzyć sobie wolnego piona, jednakże ograniczenia na „froncie” grożą remisem **42.Sf2 Kg6**

42...f4 43.g3 43.g4 Ważne jest, aby nie dać czarnym możliwości marszu piona „f” i ustawienia króla na „f5” **43...Gb6 44.Ge5 a5** Za pomocą tego mało zmieniającego charakter pozycji posunięcia, Carlsen chce przejrzeć plany przeciwnika **45.Sd1 45.Gd4 Gc7 45...f4?** Uczciwie mówiąc, to posunięcie zostało skrytykowane przez wielu obserwatorów – po dokładnej odpowiedzi Sergieja goniec „b6” zostanie wykluczony z gry, jednakże nie do końca jest wiadome czy była, czy też nie wygrana czarnych. Bez względu na to, należało grać **45...Ge6**, ale po **46.gf5** (złe **46.Kf3 fg4 47.Ke2 g3!** Z łatwą wygraną w przypadku **48.Gg3 Gg4 49.Ke1 Gd1 50.Kd1 a4** lub **46.Se3 f4**) **46...Kf5 47.Gd6** (albo **47.Gg3 Kg4 48.Gd6 Kh3**) **47...Kg4 48.Sf2 Kh4** czarne dysponują większą przestrzenią dla swoich figur niż w partii. W szczególności na **49.Ge7** (lepsze **49.Se4**) decyduje **49...Gg4! 50.Sg4 (50.Kf1 Gf3) 50...Kg4 51.a4 Kf4 52.Gd6 Ke4**. Nieudane jest **45...fg4 46.Se3** i **Ge5-g3**.

46.Gd4! Słabsze było **46.Sf2 Ge3** z dotarciem gońca na pole „c1” **46...Gc7** Po **46...Gd4 47.cd4 Ge6 48.Kf3 Gd5 49.Kf2 Kf6 50.Sc3** białe budowały pozycję nie do przebicia **47.Sf2 Ge6 48.Kf3 Gd5 49.Ke2 Gg2 50.Kd2** Także w tym momencie nic się nie da zrobić. Wędrowce czarnego króla na pole „b3” będzie towarzyszyć marsz białego monarchy na „c1” **50...Kf7 51.Kc2 Gd5 52.Kd2 Gd8 53.Kc2 Ke6 54.Kd2 Kd7 55.Kc2 Kc6 56.Kd2 Kb5 57.Kc1 Ka4 58.Kc2 Gf7 59.Kc1 Gg6 60.Kd2 Kb3 61.Kc1 Gd3 62.Sh3 Ka2 63.Gc5 Ge2 64.Sf2 Gf3 65.Kc2 Gc6 66.Gd4 Gd7 67.Gc5 Gc7 68.Gd4 Ge6 69.Gc5 f3 70.Ge3 Gd7 71.Kc1 Gc8 72.Kc2 Gd7 73.Kc1 Gf4** Ostatnia szansa – po wymianie gońców przejść królem na drugie skrzydło **74.Gf4 gf4**

75.Kc2 Ge6 76.Kc1 Gc8 77.Kc2 Ge6 78.Kc1 Kb3 79.Kb1 Ka4 80.Kc2 Kb5 81.Kd2 Kc6 82.Ke1 Kd5 83.Kf1 Ke5 84.Kg1 Kf6 85.Se4 Cały czas białe muszą być czujne, o czym świadczy wariant: **85.Kf1 Kg5 86.Ke1 Kh4 87.Kf1 Gg4 88.Ke1 Gf5 89.Kf1 Kg3 90.Ke1?** (90.Kg1 Gc2 91.Sh1 Kg4 92.Sf2) 90...a4 91.Kf1 Kh2! 92.Ke1 Kg2 93.Sd1 Gd3 94.Sf2 Ge2 95.Sg4 f2! 96.Sf2 Gf3 z decydującym zugzwangiem. Siergiej od razu wyjaśnia sytuację biorąc piona „f3” **85...Kg6 86.Kf2 Gg4 87.Sd2 Ge6 88.Kf3 Kf5 89.a4 Gd5 90.Kf2 Kg4 91.Sf1 Kg5 92.Sd2 Kf5 93.Ke2 Kg4 94.Kf2** Wyraźnie nie doszedł jeszcze do siebie Karjakin po trzeciej partii, słabo rozegrał debiut i szybko wpadł w trudności. Ale potem grał z wielką dokładnością, przysłowiowym już uporem. Natomiast Carlsen znowu pomylił się w technicznej fazie partii (zabawne, że podobnie jak wczoraj Carlsen nie zauważył silnego ruchu Wb5 – b8, ale wyraźnym przeoczeniem było nieudane f5 – f4, które umożliwiło przeciwnikowi na szybkie osiągnięcie remisu. **Podpisano remis.**

Runda 5

17 listopada 2016

1	Carlsen	0,5 : 0,5	Karjakin
		2,5 : 2,5	

**4029.Partia włoska [C50]
Nowy Jork 2016**

**GM Carlsen (Norwegia) 2853
GM Karjakin (Rosja) 2772**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Po debiucie Trompowskiego i systemie „antyberlińskim” mistrz świata Carlsen wybrał partię włoską **3...Gc5 4.0-0 Sf6 5.d3 0-0 6.a4** Ta pozycja miała miejsce u obu rywali w zeszłym roku: 6.c3 d5 7.ed5 Sd5 8.Sbd2 (8.a4 a6 9.a5 b5 10.ab6 Sb6 11.Gb3 Gg4 12.He2 Karjakin – Giri, Bilbao 2016, runda 2) 8...Sb6 9.Gb5 Gd6 10.We1 Gg4 11.h3 Gh5 12.Se4 We8 13.Gg5 f6 14.Ge3 a6 15.Gc6 bc6 16.Sg3 Gf7z mniej więcej równą pozycją, Carlsen – Aronian (Leuven 2016, blitz). W Wijk aan Zee Karjakin ograł Tomaszewskiego po 6.Sbd2 d6 7.c3 a5 8.h3 Ge6 9.We1

h6 10.Gb5 Ga7 11.Sf1 Se7 12.Sg3 c6 13.Ga4 Sg6 14.Gc2 Hc7 15.d4 z naciskiem. Na niedawnej Olimpiadzie w Baku Karjakin przegrał jedną partię ulegając Harikrishnie po 6.h3 d6 7.c3 h6 8.We1 a5 9.Gb3 We8 10.Sbd2 Ge6 11.Ga4 Ga7 12.Sf1 Wb8 13.Gb5 Gd7 14.Sg3 Se7 15.Gd7 Hd7 16.d4 Sg6 17.Ge3 ed4 18.Gd4 Gd4 19.cd4 **6...d6 7.c3 a6 8.b4** Na tejże Olimpiadzie, wzdłuż tej linii, przegrał swoją jedyną partię także Niepomniaszczij, fakt, że białym kolorem; jego partia z Wesleyem So miała przebieg 8.h3 Ga7 9.We1 Se7 10.d4 Sg6 11.Gd3 c6 12.Ge3 Sh5 13.Sbd2 Shf4 14.Gf1 i po 14...ed4 15.Gd4 Gd4 16.cd4 d5 17.e5 f6 czarne przechwyciły inicjatywę **8...Ga7 9.We1** Anand przeciwko Nakamurze, w partii błyskawicznej (Leuven 2016) kontynuował 9.Gg5 i po 9...h6 10.Gh4 g5 11.Gg3 (złe jest 11.Sg5 hg5 12.Gg5 Kg7 13.Hf3 Wh8) 11...g4 12.Sh4 Sh5 13.Sa3 Hg5 14.Sc2 Se7 czarne znalazły się w komfortowej pozycji **9...Se7 10.Sbd2 Sg6 11.d4 c6 12.h3 ed4** Nowość. W tego typu strukturach grano 12...We8 13.de5 (13.Gd3 Ge6 14.b5 ab5 15.ab5 Sf4 16.Gf1 cb5 17.Sb1 Gc4 18.Gf4 ef4 Serazejew – Szczepański, ICCF 2014) 13...de5 14.Hb3 Wf8 i białe niczego nie uzyskały w partii Macintosh - Sherwood (ICCF 2015). **13.cd4 Se4!?** Niezłą alternatywą było 13...d5, na przykład: 14.ed5 (14.Gd3 Sf4); (14.Gb3 de4 15.Se4 Se4 16.We4 Gf5 17.We1 Hd7) 14...cd5 (14...Sd5 15.Se4) 15.Gd3 Sf4 16.Sb3 Sd3 17.Hd3 Se4 **14.Gf7!?** Pouczający wybór posunięcia. Po dotkliwych niepowodzeniach w dotychczasowych partiach, wyciskanie maksimum z pozycji nie jest już dla rywala takie straszne. W porównaniu z zachęcającym wzięciem na „e4” uderzenie na „f7” wiedzie do ostrej pozycji z obustronnymi szanсами. Po 14.Se4 d5 15.Gd3 (15.Gg5 f6 16.Gf6 gf6 17.Gb3 Kh8 jest niedobre dla białych) 15...de4 16.Ge4 Ge6 czarne są bardzo blisko wyrównania: 17.b5 ab5 18.ab5 Gd5 19.Gd5 Hd5 20.bc6 bc6, chociaż jakieś problemy mogą pojawić się i tu: 21.Wa6 Hb5 (21...c5 22.Ga3) 22.He2 z pewnym naciskiem **14...Wf7 15.Se4 d5** Czarne otrzymują lepszą strukturę w centrum, ale białe dysponują świetną grą po czarnych polach. Cena posunięcia jest wysoka i, warto zaznaczyć, to pierwsze tak bardzo zobowiązujące posunięcie w meczu **16.Sc5**

h6 Białe groziły wtargnięciem skoczka na „g5”, a w przypadku 16...Hf8 była silna odpowiedź 17.Wa3 **17.Wa3 Gf5 18.Se5?! W**cześniej należało wzmocnić pozycję za pomocą 18.Wae3!, na przykład: 18...Hf6 (18...a5 19.b5); (18...Hc7!?) 19.Se5 Se5 (19...Wff8 20.Gb2); (19...We7 20.g4) 20.de5 Hh4 21.e6 We7 22.Wf3! z inicjatywą dzięki idei 22...Gc5 23.bc5 Ge6 24.Wf4 Hg5 25.Wf7. Natomiast ruch 18.g4?! jest nieudany z powodu konieczności oddania piona: 18...Ge4 19.Se4 de4 20.We4 Hd5 i Wa8-f8. **18...Se5 19.de5 Hh4!** Kuszące było także 19...a5, ale białe dysponowały ruchem 20.Wf3! (piękny wariant 20.e6? Ge6! 21.Se6 Gf2 22.Kh1 Ge1! 23.Sd8 Wf1 24.Kh2 Gg3 25.Wg3 Wd1 26.Gh6 Wd8 27.Wg7 Kh8 i czarne powinny wygrać) 20...ab4 21.e6 Wf6 22.e7 He8 23.Sb7 z przewagą **20.Wf3!** Praktycznie jedyne. Problem w tym, że nie wolno grać 20.e6? Ge6 21.We6 (21.Se6 Gf2) 21...Hf2 22.Kh2 Gb8. 20.Wg3 Hb4 **20...Gc5?! Podobnie jak w poprzedniej partii** Sergiej wymienia gońca za skoczka i przechodzi do pasywnej obrony w chwili, gdy panika była niewskazana Nie wolno 20...Hb4? 21.Ga3 i e5-e6, ale po 20...Gg6! 21.Wf7 (do straty piona prowadzi 21.Wg3 Hb4 22.Ga3 Hc4) 21...Gf7 22.e6 Gg6 i białe były w impasie, a para czarnych gońców mogła zademonstrować swoją siłę. 23.Hd2 (23.Gd2 a5); (23.Ga3 b5!?) 23...a5 **21.bc5 We8 22.Wf4 He7 23.Hd4 Wef8** Szanse przebicia zapory czarnych są niewielkie, ale o zwycięstwie mogą myśleć tylko białe **24.Wf3 Ge4** W przypadku 24...Ge6 Karjakinowi mogło nie podobać się 25.Wg3 Kh8 (lub 25...Wf2 26.Gh6 W2f7 27.Kh2 i czarny król jest jeszcze bardziej osłabiony 26.Ge3 – lepiej usytuowane obie wieże dają białym lepsze szanse **25.Wf7** Teraz już złe było 25.Wg3 Wf2 26.Gh6 z powodu 26...Wg2 27.Wg2 Gg2 28.Kg2 gh6 **25...Hf7 26.f3 Gf5 27.Kh2** Carlsen mógł od razu zagrać 27.g4!? Ge6 28.f4, po czym od czarnych wymagana była subtelność i dokładność: 28...g6 (złe jest 28...Hg6 29.Kh1) 29.We2 Hh7! (29...h5 30.Wg2) 30.Wg2 (30.Hb4 Wf7 31.Hb6 Wd7) 30...Kf7 i dalej można grać 31.Kh2 (nic nie daje 31.f5 gf5 32.gf5 Gf5 33.e6 Ke6 34.Gf4 Kf7! z ideą 35.Hb2 Gd7 36.Hb7 Hf5 37.Wf2 Kg8) (lub 31.Hb4 Ke8 32.Hb6 Wf7 33.Ha7 Wd7) 31...Ke8 (31...h5?

32.f5 gf5 33.gf5 Gf5 34.e6 Ge6 35.Gg5) 32.Hd3 Wg8 33.Hg3 h5 34.Hh4 Kd7 równą pozycją **27...Ge6 28.We2 Hg6 29.Ge3 Wf7** Teraz białym będzie trudno uzyskać jakąkolwiek inicjatywę na skrzydle królewskim **30.Wf2 Hb1 31.Wb2 Hf5 32.a5** Nie bardzo widoczny jest sens tego posunięcia. Dokładniejsze było od razu 32.Hc3 i jeżeli 32...Kf8, to 33.Wb4 Ke8 34.Hb2 Kd8 35.Wf4 Hg6 36.Hb6 Kc8 37.Ha7 Wf4 38.Gf4 z inicjatywą; poza tym pole „a5” będzie pożyteczne dla gońca – 38...Hf5 39.Ha8 Kc7 40.Gd2 Gc8 41.Ga5 Kd7 42.Hb8 itd. **32...Kf8!** Sergiej wykorzystuje moment, w którym może wycofać króla z niebezpiecznej strefy **33.Hc3 Ke8 34.Wb4 g5 35.Wb2 Kd8 36.Wf2 Kc8 37.Hd4 Hg6 38.g4** Carlsen siłą inercji gra na wygraną, chociaż już teraz nie ma do tego warunków **38...h5 39.Hd2 Wg7 40.Kg3 Wg8 41.Kg2?! Należało zablokować piona ruchem** 41.Gd4 **41...hg4 42.hg4 d4!** Po raz pierwszy od początku meczu Karjakin nie upuszcza szansy zmuszenia przeciwnika do jak największego wysiłku **43.Hd4** W przypadku 43.Gd4 dobre było 43...Hh6 (43...Wh8 44.Kg3) 44.Kg1 Hh3 45.He2 Wf8 46.Wh2 Hg3 47.Wg2 Hf3 48.Hf3 Wf3 z lepszą końcówką **43...Gd5?! Naturalny, ale niedokładny** ruch. Po 43...Wh8! Carlsen musiałby zbliżyć króla do centrum: 44.He4 Hh6 45.Kf1 Hh1 46.Ke2 Gd5 47.Hf5 Kb8, po czym Carlsen musiałby rozwiązywać trudne problemy **44.e6!** Magnus nie waha się przed „zwrotną” ofiarą. Program komputerowy radził zagrać 44.Kg3, ale należało znać nieoczywisty wariant: 44...Hb1 45.Hd2! (45.e6? Hg1 46.Wg2 Hh1) 45...Hg1 46.Wg2 Hh1 47.Gg5 Wh8 48.Kf4! Wh3 49.Gf6 Wf3 50.Kg5 Hh7 51.Wh2 Hg8 52.Kh4 Hh7 53.Kg5 z powtarzaniem ruchów. **44...He6** Ruchem 44...Hh7 można było spróbować wygrać tempo w porównaniu z przebiegiem partii: 45.e7 He7 46.Gd2 (46.Kg3 Kb8 47.Wh2 Ka7) 46...Hh7 (46...Kb8 47.He3 Hc7 48.Gc3) 47.He5 Wh8 48.Hf5 Hf5 49.gf5 Wf8 50.Kg3 Wf5 51.f4 gf4 52.Gf4 Remis jest praktycznie nie do uniknięcia **45.Kg3 He7** Ciekawe było 45...Kb8!?, na co białe mogły odpowiedzieć 46.Hc3 (idea czarnych polega na uniemożliwieniu wymiany wież – 46.Wh2 Ka7! z bardzo dużą przewagą) 46...Ka7 47.Gd4, obrona białych jest oparta na wykorzystaniu czarnych pól

46.Wh2 Hf7 Także po 46...Hc7 47.f4 Ha5 48.fg5 biały król czuje się bezpiecznie: 48...He1 49.Gf2 He2 50.He3, a 46...Kb8 napotyka na 47.Wh8 z idealną równowagą **47.f4 gf4 48.Hf4 He7 49.Wh5 Wf8 50.Wh7 50.Wf5 We8 50...Wf4 51.We7 We4** równopolowe gońce nadają pozycji charakter remisowy, toteż nastąpiła zgoda na równy podział punktu.

Runda 6

18 listopada 2016

1	Carlsen	0,5 : 0,5	Karjakin
		3,0 : 3,0	

**4030.Partia hiszpańska [C88]
Nowy Jork 2016**

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0

Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0-0 8.h3 Gb7 9.d3 d5 W czwartej partii Magnus grał 9...d6, teraz mistrz świata wybiera bardziej zdecydowaną drogę do wyrównania **10.ed5 Sd5 11.Se5** W przypadku 11.a4 czarne grałyby 11...Sd4, a na ruch 11.Sbd2 – 11...Hd7! z główną ideą 12.Se5 Se5 13.We5 Sf4 14.Sf3 Sg2! 15.Kg2 a5 z silną inicjatywą, co miało miejsce w partii Iwańczuk – So (Wijk aan Zee 2015) **11...Sd4 12.Sc3** Siergiej mógł w tej pozycji spróbować innych kontynuacji: 12.Sd2 c5 13.a4 Sf4 14.Sef3 Gf3 15.Sf3 Sb3 16.cb3 Se6 17.Ge3 Gf6 18.Hc2 Hd5 z równą grą, Karjakin - Bacrot (Chanty Mansyjsk 2007) lub 12.Gd2 c5 (12...We8) 13.Sc3 Sb3 (13...Sc7) 14.ab3 Sb4 15.Se4 f5 16.Sg3 Hd5 17.Sf3 Hd7 18.Se5 Hd5 19.Sf3 Hd7 20.Gb4 cb4 21.d4 Wac8 22.Hd3 Karjakin – Oniszczuk (Chanty Mansyjsk 2010), przy czym w tej pozycji czarne mogły zagrać 22...g6, wprowadzając gońca na „f6” **12...Sb4 13.Gf4 Sb3 14.ab3 c5!?** Ciekawa nowinka w miejsce normalnej kontynuacji: 14...f6 15.Sg4 Gc5 (15...f5 16.Sh2 Gd6 17.Gd6 Hd6 18.Hd2 Wae8 Nomin-Erdene - Juhas, Budapeszt 2015) 16.Hd2 f5 17.Se3 Sc6 18.Sed5 Wf7 z rekompensatą, Maček – Quattrocchi (ICCF 2011) lub 14...Hd4 15.Gg3

Gd6 16.Se2 Hc5 17.c3 Ge5 18.Ge5 He5 19.cb4 i białe wygrały w partii Gormally – Bielawski (Liverpool 2008). **15.Se4** Widać, że centralizacja skoczka prowadzi do forsownego remisu! Ponadto białym niełatwo jest znaleźć plan wzmocnienia pozycji. Przy 15.Hd2 We8 16.We2 białe tracą kontrolę nad polem „d4”: 16...f6 17.Sg4 Sc6! Z inicjatywą. Sensownie wygląda obrona piona „c2” ruchem 15.Wc1, oswobodzając hetmana: 15...We8 (ale i w tej pozycji czarne mogą swobodnie wybrać 15...f6 16.Sf3 Hd7 z następnym Wfe8) (lub 15...f5!? 16.Hd2 Gf6 17.We2 Hd4 z ideą 18.Wce1 Sc2 19.Hc2 Hf4) 16.Hg4 **15...f6 16.Sf3 f5 17.Seg5** Po 17.Sed2 Gf6 18.Ge5 We8 czarne aktywizują wszystkie figury, co jest pełną rekompensatą za oddanego piona **17...Gg5 18.Sg5** Złe jest 18.Gg5? Gf3 19.Hd2 Hd5 20.gf3 Sc6 **18...h6 19.Se6 Hd5 20.f3 Wfe8 21.We5** Także nic nie daje 21.Sc7 Hd4 22.Kh1 We1 23.He1 Hf4 (23...Sc2? 24.He6 Kh8 25.Ge5) 24.Sa8 Sc2 25.He8 Kh7, i białe powinny forsować remis za pomocą ruchu 26.Sb6! (26.Wf1? Hd6!) 26...Sa1 27.Sd7 z wiecznym szachem **21...Hd6 22.c3**

Sergiej dąży do remisowej końcówki, w której decydujące będą różnopolowe gońce. Jednakże ten sam cel można było osiągnąć grając 22.We2 Hd7 (w przypadku 22...Hd5? dobre jest 23.Sc7 Hd4 24.Kh1 We2 25.He2 Hf4 26.Sa8) 23.Sc7 We2 24.He2 Wc8 25.We1 Hd4 26.He3 Sc2 27.Hd4 Sd4 28.We7 Sc6 (komputer pokazał taką drogę: 28...g5 29.Ge5 Sc6 30.Wg7 Kh8 31.Gf6 Wf8 32.Gc3 b4 33.Wf7 Kg8 34.Wg7 z idealną równowagą) 29.Wd7 Wd8 30.Wd8 Sd8 31.Gd6 Kf7 32.Gc5 Se6 33.Se6 Ke6 itd. **22...We6 22...Sd5**

23.Wd5 Hd5 24.Sc7; 22...Sc6 23.We2 **23.We6 He6**
24.cb4 cb4 25.Wc1 Białe mogą ustawić gońca na
 polu „e5”, ale będzie można go niczym wspierać
 25.d4 Wc8 26.Ge5 Gd5 27.Hd2 Gb3 28.Hb4 Wc2
 29.Ha3 Ga4 **25...Wc8 26.Wc8 Hc8 27.He1 Hd7**
28.Kh2 a5 29.He3 Gd5 30.Hb6 Gb3 31.Ha5 Hd3
32.Hb4 Ge6 i remis.

Runda 7

20 listopada 2016

1	Karjakin	0,5 : 0,5	Carlsen
		3,5 : 3,5	

4031.Obrona słowiańska [D10] Nowy Jork 2016

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.d4 Niezadowolony z partii hiszpańskiej, Karjakin rozpoczął grę pionem hetmańskim, ale na Carlsenie nie zrobiło to żadnego wrażenia **1...d5 2.c4 c6 3.Sc3 Sf6 4.e3 a6** Tę wersję Carlsen przestał grać po porażce z Ponomariowem **5.Gd3** Przeciwdziała wejściu gońca na f5. We wspomnianej partii 5.Sf3 Gf5 (Karjakin białymi grał z Solakiem w Antalya 2013: 5...b5 6.b3 Gg4 7.a4 bc4 8.bc4 e6 9.c5 Sbd7 10.a5 e5 11.Ha4 Gf3 12.gf3 Hc7 13.Gh3 Ge7 14.0-0 0-0 15.Sa2 Wfb8 16.Sb4 Wb5 17.Wd1 Sf8, popadł w trudności, ale zdołał zremisować). Inna droga jest związana z posunięciem 5...e6, a następnie 6.Se5 h6?! (prawidłowe jest 6...Sbd7 jak grano w partii Kowalenko – Andriejkin, Pojkowski 2016) 7.Hb3 Wa7 8.cd5 cd5 9.Gd2 e6 10.Wc1 Sbd7 11.Gb5! Gd6 12.Sd7 Sd7 13.Gd7 Hd7 14.Sa4 0-0 15.Sb6 Hd8 16.Sc8 Hc8 17.Wc8 Wc8 18.Hb6 Gb8 19.0-0 i białe wygrały, Ponomariow – Carlsen (Wijk aan Zee 2007. Zabawne, że w tym turnieju Ponomariow rozgromił także Karjakina, przy czym więcej partii nie wygrał! **5...dc4** Logiczne przejście do gambitu hetmańskiego **6.Gc4 e6 7.Sf3 c5 8.0-0 b5 9.Ge2** Popularne jest 9.Gb3 Gb7, i w tym miejscu niezłe rezultaty osiągały białe po 10.e4 cd4 11.Sd4 z ideą 11...Se4? (11...Sc6); (11...Sbd7) 12.Se4 Ge4

13.We1 Gg6 14.Se6 Hd1 (14...fe6 15.We6 Ge7 16.Hf3 Wa7 17.Wg6) 15.Sg7 Kd7 16.Wd1 и т. д. 9...**Gb7 10.dc5 Sc6!?** Rzadka kontynuacja, ale tak grał jeszcze Tartakower z Colle w Paryżu w 1925 roku. Ruch 10...Gc5 nie pociągał Carlsena ze względu na brak roszady, a 10...Sbd7 było złe z powodu 11.b4 **11.Sd2?! 11...Gc5 12.Sde4 Se4 13.Se4 Ge7 14.b3 Sb4 15.Gf3 0-0?! 16.Ga3** Białe przygotowały wymienną operację, przeciwko której Carlsen nie protestuje. Mniej dokładne jest 16.Gb2 Hd1 17.Wfd1 Wfd8 z pewnym naciskiem **16...Wc8 17.Sf6 Gf6 18.Gb7 Ga1 19.Gb4 Gf6 20.Gf8** Czarne nie miały problemów także po: 20.Gc8 Hd1 21.Wd1 Wc8 z wejściem na „dwójkę” **20...Hd1 21.Wd1 Wf8 22.Ga6 b4 22...Wa8 23.Wc1 (23.Gb5 Wa2) 23...g6 24.Wc6 23.Wc1 g6** Teraz obrona jest elementarna – ważne jedynie, aby ustawić gońca na polu „c3”, pamiętając o możliwości białych w postaci ruchu pionem „a” **24.Wc2 Wa8 25.Gd3 Wd8 26.Ge2 Kf8 27.Kf1 Wa8 28.Gc4 Wc8 29.Ke2 Ke7 30.f4 h6 31.Kf3 Wc7 32.g4 g5** To posunięcie unicestwia wszelką aktywność białych **33.Ke4 Wc8** i remis.

Runda 8

21 listopada 2016

1	Carlsen	0,0 : 1,0	Karjakin
		3,5 : 4,5	

**4032.Debiot Collego [D05]
Nowy Jork 2016**

**GM Carlsen (Norwegia) 2853
GM Karjakin (Rosja) 2772**

1.d4 Sf6 2.Sf3 d5 3.e3 Mając po raz czwarty biały kolor, Carlsen wybrał skromną strukturę Zukertorta, w której doświadczenia nie mieli obaj zawodnicy **3...e6 4.Gd3 c5 5.b3 Ge7 6.0-0 0-0 7.Gb2 b6 8.dc5** Bardzo rzadkie posunięcie. Bardziej popularne kontynuacje niczego białym nie obiecują: 8.Se5 Gb7 9.Sd2 Sc6 10.f4 cd4 11.ed4 Sb4 12.Ge2 Jusupow – Psachis (Moskwa 1983), 12...Se4 lub 8.Sbd2 Ga6!? Tak można wykorzystać opóźnienie w rozwoju skoczka „b8”. W obu tych wariantach czarne neutralizują ważnego dla ewentualnego ataku gońca „d3” **8...Gc5** Po wzięciu pionem 8...bc5 czarne dostają „wiszące” piony. Karjakin wybiera ruch gońcem, co prowadzi do znacznie jaśniejszej struktury. Logiczne działania przeciwników prowadzą do symetrycznej, równej pozycji. **9.Sbd2 Gb7 10.He2 Sbd7 11.c4** Do wielkich uproszczeń prowadziło: 11.e4 de4 12.Se4 Se4 13.Ge4 Ge4 14.He4 Sf6 15.He2 Hc7 **11...dc4 12.Sc4 He7 13.a3 a5** Przy komplecie lekkich figur osłabienie pola „b5” nie ma większego znaczenia **14.Sd4** Tylko na rękę czarnych był wariant: 14.e4 Wfd8 15.e5 Sd5 **14...Wfd8 15.Wfd1 Wac8 16.Wac1** Trudno na cokolwiek liczyć białym przy: 16.Sb5 Sf8 17.b4 ab4 18.ab4 Gb4 19.Sb6 Wc6 (19...Wb8 20.Ge5) 20.Sc4 Wcc8 **16...Sf8** Nie przechodzi 16...e5? 17.Sf5 He6 z powodu 18.Scd6! Gd6 19.Wc8 Gc8 20.Sd6 **17.He1** Aktywne działania białych zakończyły się i mistrz świata zajął się profilaktyką **17...Sg6 18.Gf1 Sg4 19.Sb5?! Magnus** nie chce wpuścić skoczka na „e5”, ale i tak lepsze było: 19.h3 S4e5 20.Se5 (lub 20.Hc3!? f6 21.Sb5) 20...Se5 21.a4 z mniej więcej równymi szansami **19...Gc6?! Karjakin** także nie dostrzega 19...Hg5!,

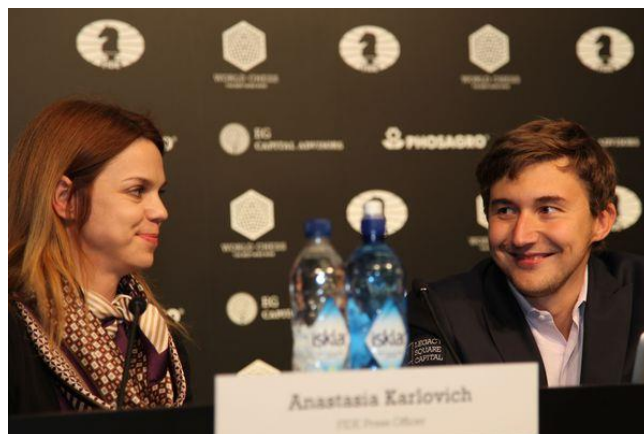
co zmuszało białe do 20.h3 (problem w tym, że 20.Sbd6 prowadzi do straty hetmana po 20...Sh4! 21.Sb7 Sf3 22.gf3 Wd1 23.Wd1 Se5 24.Kh1 Sf3); (Niepewne było też 20.Sd4 e5 21.h3 ed4 22.hg4 d3! z ideą 23.Gd3 Sh4 24.Gf1 Gg2) 20...S4e5 21.Ge5 Se5 22.Se5 He5 23.b4 ab4 24.ab4 Gf8 i czarne mają niewielką przewagę. Jednakże po 25.Wc8 Wc8 26.Wd4 Hb8 27.Hd2 problemy białych nie wyglądają na nie do rozwiązania **20.a4 Gd5** Nieudane położenie gońca na „c6” wskazuje wariant 20...Hg5 21.h3 Wd1 (21...S4e5? 22.Se5 Se5 23.Ge5 He5 24.Sa7) 22.Wd1 S4e5 23.Ge5 Se5 24.Se5 He5 25.Sa7, chociaż czarne zachowują równowagę: 25...Wc7 26.b4!? Gf8 (26...ab4 27.Wd8 Gf8 28.Hb4); (26...Gb4? 27.Hb4) 27.Sc6 Wc6 28.ba5 ba5 **21.Gd4** Teraz ataku na skrzydle królewskim nie ma, ponadto skoczki białych stoją bardziej sensownie od swoich oponentów **21...Gc4 22.Wc4 Gd4 23.Wdd4** Teraz Carlsen, bez większej potrzeby, postanowił rozbić swoje piony, chociaż po 23.Wc8 Wc8 24.Wd4 Sf6 25.Hd1 mógł liczyć na pewną przewagę **23...Wc4 24.bc4** Już nie jest groźne 24.Wc4 S4e5 **24...Sf6 25.Hd2 Wb8 26.g3 Se5 27.Gg2 h6 28.f4** Kontynuując coraz większe chybotanie łódki, w której siedzi, Carlsen poszedł na poświęcenie piona „a” w zamian za inicjatywę. Spokojniejsze było 28.h3 **28...Sed7 29.Sa7 Ha3 30.Sc6** Po 30.Wd7 Sd7 31.Hd7 He3 32.Kf1 Hc1 33.Kf2 Hc4 czarne niczego nie ryzykują **30...Wf8 31.h3 Sc5** Po 31...Ha4 32.Hb2 czarne musiałyby oddać piona: 32...Sc5 33.Hb6 **32.Kh2 Sa4 33.Wd8 g6 34.Hd4 Kg7** Czarne wszystko obroń, ale Carlsen nadal szuka „wiatru w polu” **35.c5?** Cel białych – dobranie się do punktu f7 Złe jest 35.g4 Wd8 36.Sd8 Hc5 37.Ha1 He3 38.Ha4 Hf4 39.Kh1 Hc1 40.Kh2 – czarne mają w kieszeni remis, ale można starać się o więcej za pomocą ruchu 40...h5. Dostateczną rekompensatę zapewniało: 35.Wd7 Hc3 (35...Hc5 36.Wb7 Hd4 37.ed4); (35...Sc5 36.Wa7) 36.Wa7 Hd4 37.ed4 Sc3 38.Gf3 **35...Wd8** Oczywiście nie można grać 35...Sc5? 36.Wf8 Kf8 37.Hf6. Trudniej jest zobaczyć, że przegrywa 35...bc5? 36.Hd6 Wd8 37.Sd8. Po 35...Hc5 36.Ha4 Wd8 37.Sd8 He3 czarne mają tylko remis, za to ruch w tekście pozwala czarnym powalczyć o zwycięstwo! **36.Sd8 Sc5 37.Hd6**

37.g4 lekko można odeprzeć drogą 37...g5 38.fg5 hg5 39.He5 Kg6 **37...Hd3?** W niedoczasie myli się także Karjakin. Do wygranej prowadziło 37...Ha4!, na przykład: 38.Gc6 (38.He7 Hd7); (38.Hb6 Sfd7 39.Hb2 Kg8) 38...Hc2 (38...Sce4 39.Se6 Kh7) 39.Gg2 Sfd7 40.e4 (40.He7 Hf5) 40...Hb2 41.e5 Hc2 42.He7 Hf5 itd. Mniej skuteczne jest 37...Ha2 38.He7 e5 39.fe5 Sfd7 z powodu 40.Hd6 z ideą e5-e6 (ale nie od razu 40.e6? Se5!) **38.Se6!** Naturalnie, nie 38.He7 Hd7 lub 38.Hb6 a4! (najdokładniejsze, ale możliwe jest i: 38...He3 39.Ha7 Sfd7 40.Ha5 Se4 41.Ge4 He4) 39.Hc5 (39.Sf7 Sfd7) 39...Hd8 **38...fe6 39.He7 Kg8 40.Hf6 a4 41.e4** Właśnie ten niuans nie został dostrzeżony przez Karjakina, gdy zagrał hetmanem na „d3” **41...Hd7** Tylko dla czarnych niekorzystne było 41...a3 42.Hg6 Kf8 43.f5 **42.Hg6 Hg7 43.He8 Hf8** Na 43...Kh7 dobre jest 44.f5 ef5 45.ef5 **44.Hc6** Godna pochwały walka o zwycięstwo, ale Magnus wyraźnie źle ocenił swoje siły. Białe rezygnują z 44.Hg6, prawda, tu trzeba było liczyć się z 44...Kh8 (44...Hg7 45.He8 Hf8) 45.e5 a3 46.Ge4 Se4 47.He4 i nie da się uniknąć remisu **44...Hd8 45.f5 a3 46.fe6 Kg7** Na 46...Kh7 można grać 47.e5 (47.Hb5 Hd6) 47...a2 48.Ge4 Se4 (48...Kg7? 49.e7 He7 50.Hg6 Kf8 51.Gd5) 49.He4 Kg7 50.Hb7 Kg8 (50...Kh8 51.e7) 51.Hf7 Kh8 52.Hf4 a1H 53.Hh6 Kg8 54.Hg6 z powtarzaniem ruchów

47.e7?! Carlsen nie chwytą szansy 47.Hb5! Se6 48.Hb4!, co pozwalało białym na uzyskanie korzystnej wersji końcówki: 48...Hf8 49.Hb6 He7 50.h4 – skoczek jest już nie na „e5”, lecz na „e6” i białe niczego nie ryzykują **47...He7 48.Hb6 Sd3!**

Sergiej trzyma się szansy zwycięstwa **49.Ha5** Jak pokazał arcymistrz Jewgienij Glejzerow, o wiele prościej byłoby bronić się bez piona e4, uwalniając gońca: 49.e5 Se5 50.Gd5 **49...Hc5 50.Ha6 Se5!** Łatwego remisu już nie ma i od białych jest wymagana ostrożność – ale zmiany ról Magnus nie przetrzymał **51.He6?** Być może, to kluczowy moment całego meczu. Należało zdecydować się na 51.h4 h5 52.Hb7 Kh6 53.Ha6 Sg6 54.e5! albo zagrać 51.Hb7 Sf7 52.Ha6 Hc3 53.e5, ale Magnus nie wykrył w porę niebezpieczeństwa **51...h5!** W połączeniu z następnym ruchem – błyskotliwa reakcja, naturalnie, nie wzięta pod uwagę przez mistrza świata. U czarnych pojawia się ważna idea związana z naruszeniem stabilności piona „g3”, a jeśli białe same zagrają pionem „h”, skoczek na polu „g4” będzie się czuł bardzo bezpiecznie. Niczego nie dawało 51...Hc3 52.He7 Sf7 53.Ha7 Hb2 ze względu na 54.e5. Z tego właśnie powodu nie przechodziło 51...Ha5 - 52.He7 Sf7 53.e5 He5 54.Ha3 **52.h4** Przegrywa od razu, ale obrony już nie było 52.Ha6 Hc3 53.Ha7 Kh6 (53...Sf7 54.h4!) 54.Ha6 (lub 54.Ha8 Sg6) 54...Sg6 55.e5 h4! 56.g4 He5 57.Kg1 Ha1 58.Gf1 a2. Na 52.g4 najszybciej kończy „zabawę” 52...Hc7! 53.Kg1 Hc1 54.Kh2 Hb2 z ideą 55.g5 (55.He7 Sf7) 55...Sf3 56.Kg3 He5 **52...a2!** I po pionowych marszach na obu flankach, Carlsen zatrzymał zegar ze względu na 53.Ha2 (albo 53.Ha6 Hd4) 53...Sg4 54.Kh3 Hg1 55.Hb2 Kg6! 56.Gf3 Sf2. Nieoczekiwane fajerwerki na pustej szachownicy. Białe poddały się.

Szczęśliwy Karjakin

Runda 9

23 listopada 2016

1	Karjakin	0,5 : 0,5	Carlsen
		4,0 : 5,0	

4033.Partia hiszpańska [C78]
Nowy Jork 2016

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-

0 b5 6.Gb3 Gc5 Wariant Jurtajewa nie po raz pierwszy pojawia się w twórczości obu rywali 7.a4 Wb8 8.c3 d6 9.d4 Gb6 10.ab5 ab5 11.Sa3 0-0 12.Sb5 Gg4 13.Gc2 Gra się także 13.d5 Se7 14.Gc2 – Ten wariant przyniósł sukces Karjakinowi w partii ze Swidlerem (Czyta 2015), ale grę czarnych można wzmocnić: 14...Hd7 15.c4 Sg6 16.h3 Gh3 17.gh3 Hh3 18.Sg5 Hg3 19.Kh1 Hh4 20.Kg2 Sf4 21.Gf4 ef4 22.Sf3 Hg4 23.Kh1 Wfe8 24.Wa3 Se4 25.Ge4 We4 26.Wc3, w tym miejscu Swidler powinien zagrać 26...Wbe8 z obustronnymi szansami 13...ed4 Inna możliwość – 13...Gf3 14.gf3 Sh5 15.f4 Sf4 16.Gf4 ef4 17.Hg4 Hf6 18.Wa6, w której Carlsen ograł Szirowa (Linares 2008). 14.Sbd4 Sd4 15.cd4 Gf3 16.gf3 Sh5 17.Kh1 17.Wa4 Hf6 18.e5 de5 19.de5 He5 20.f4 Hc5 21.b4 Hc6 22.b5 Hc3 23.Gh7 Kh7 24.Hh5 Kg8 25.Wa3 Hc2 26.Wh3 Hg6 27.Hg6 fg6 itd. Doprowadziło do remisu w partii Carlsen – Szirow (Wijk aan Zee 2010) 17...Hf6 18.Ge3 c5 W partii Harikrishna – Caruana (Wijk aan Zee 2014) grano 18...Sf4 19.Wa4 Se6 20.Wg1. Najczęściej gra się 18...Wa8, chociaż po 19.Wa8 Wa8 20.Wg1 Sf4 21.Gb3 czarnym nie jest łatwo się utrzymać. Zaletą ruchu w tekście jest przejrzystość planu. 19.e5 He6 20.ed6 c4 Sądząc po wszystkim, rozsądne było 20...cd4 21.Gd4 Hd6 22.Gc3 Hh6 23.Hc1 Hc1 24.Wac1 Wfe8, jak grano w partiach korespondencyjnych 21.b3 cb3 Nowe posunięcie. Po 21...c3 22.d5 Hd6 23.Wa6 Sf4 24.Wa4! Sg6 (problem w tym, że złe jest 24...Sd5 25.Gb6 Wb6 26.Wd4) 25.Hd3 Nakamura ograł Kasimdzanowa (Tromsø 2014). 22.Gb3 Hd6 23.Wa6 Wfd8 Być

może dokładniejsze jest 23...Hd7 – ale zauważmy, że w przypadku 24.Wg1 g6 25.Wg4 czarne grają 25...Hb7 26.Wa3 (26.Wa1 Gd4) 26...Gc7 i białe figury są nieco rozrzucone 24.Wg1 Hd7 25.Wg4 Sf6 26.Wh4 W tym miejscu wieża broni punktu „d4”, przypatrując się czarnemu królowi, i co najważniejsze, znajdując się w całkowicie bezpiecznej sytuacji 26...Hb5 27.Wa1 g6 28.Wb1 Hd7 29.Hd3 Sd5 Jak stwierdził arcymistrz Glejzerow, tendencje remisowe są teraz wielkie i głównym zdaniem czarnych w tej pozycji – nie przeoczyć żadnych rozwiązań taktycznych 30.Wg1 Gc7 31.Gg5 We8 Ostrożniejsze 31...Wdc8, ale złe było 32.Hc4 z powodu 32...Gh2 33.Hd5 Hd5 34.Gd5 Gg1 35.Kg1 Wb5 32.Hc4 Wb5! 33.Hc2 Silniejsze było 33.Ga4, ale po 33...Hf5 trzeba było widzieć ruch 34.Hf1!, adekwatnie ocenić wariant 34...Wb1! (34...Hf3 35.Hg2) 35.Hb1 Hf3 36.Wg2 Sc3 37.Hf1 Sa4 38.Gd2 – czarne mają niezłą rekompensatę za jakość, ale nic ponadto 33...Wa8?! Do pełnej równowagi wiodło 33...Wb4! 34.Gc4 (problem w tym, że w przypadku 34.Gd2 czarne dysponują ruchem 34...We2) 34...Hc6 35.Wc1 Gd8. Ruch skoczkiem na to pole prowadził do szybkiej katastrofy: 33...Sb4? 34.Hg6! hg6 35.Gf6 34.Gc4! Siergiej gra w duchu pozycji a także dysponuje przewagą czasu, pół godziny wobec jedenastu minut), broniąc się przed remisem w przypadku wariantu 34.Ga4 Wa4 35.Ha4 Hf5 36.Hb5 (przykrycie pola f3 nie jest możliwe – przegrywa 36.Ha3? Gd6 37.Ha8 Wb8) (lub 36.Hd1? Sc3) 36...Hf3 37.Wg2 Hd1 38.Wg1 Hf3 34...Wba5 35.Gd2! Po wymianie pary wież, gra białych staje się komfortowa 35...Wa4 35...Wa3? 36.He4, także po odejściu skoczka, następuje uderzenie na punkt g6. 35...Wa1 36.Wa1 Wa1 37.Kg2 36.Hd3 Grożą widelki z b5, i czarne są zmuszone do wymiany wież. 36.Gb3 Wa3? 37.Wg5!; 36.Wg5 Hc6 36...Wa1 Znowu przegrywa w „sympatycznym” wariacie posunięcie 36...Sb4? z powodu 37.Hg6! hg6 38.Wg6 Kf8 39.Wh8 Ke7 40.Gg5 f6 41.Gf6 Kd6 42.Ge5 Ke7 43.Wg7 i mat. Złe jest także 36...Wa3? 37.He4 37.Wa1 Wa1 38.Kg2 Teraz białe wszystko bronią 38...Se7 Wbrew opinii zgromadzonych widzów i komentatorów, to posunięcie nie jest przegrywające, a jedynie pozwala na kombinacyjną

kontynuację partii. Niepewne jest 38...Sf6 39.d5 Ge5 40.d6, pion jest nietykalny z powodu widełek z pola c3; po 38...Wa8 39.He4 trzeba wycofać skoczką na pole b6, a po 38...Kg7? 39.Gh6 Kg8 40.Gd5 Hd5 41.Hc3 Wa7 42.We4 czarne stoją fatalnie z powodu słabości ósmej linii i długiej diagonali, ale precyzyjniejsze było 38...Gd8 39.Wg4 (39.We4 Sf6) 39...Gc7 lub 38...h5!?, broniąc się od szacha z pola h6: 39.We4 Kg7 i czarne bronią się **39.Gf7** Karjakin ponownie demonstruje dobre nastawienie do walki i nie obawia się poświęcić gońca. Świetna była także inna wersja uderzenia na pole f7: 39.Hb3 Sf5 (jeszcze gorsze 39...He8 40.We4 lub 39...Hf5 40.We4! Gd6 41.Hb7 i jeśli 41...Hf6, to 42.Gh6) 40.Gf7 Hf7! (niebezpieczniejsze dla czarnych jest 40...Kg7 41.Wh3 He7 (przegrywa 41...Sd4 42.Hd3 z powodu widełek pod koniec następującego wariantu: 42...Wg1 43.Kg1 Hh3 44.Hd4 Kf7 45.Hc4) 42.Gg8! - oczywiście o tej możliwości pamiętał Siergiej przy obliczaniu 39. ruchu – 42...h5 (42...Sh4 43.Wh4 Hh4 44.Hf7 Kh8 45.Hc7 Kg8 46.d5) 43.d5 Sd4 44.Gc3 Ge5 45.d6 Hg5 46.Wg3 Sb3 47.Wg5 Gc3 48.Gb3) 41.Hf7 Kf7 42.Wh7 Kg8 (w przypadku 42...Ke6 43.Wc7 złe jest 43...Sd4 z powodu 44.Wg7 Kf5 45.Gc3 Wa4 46.Wf7 Ke6 47.Wf4) 43.Wc7 Sd4. Wydaje się, że ta końcówka jest remisowa, ale trzeba wykazać szczególną ostrożność: 44.Wb7 (44.Gc3 Wc1) 44...Sf5 45.Gc3 Wd1 46.Wb6 i teraz czarne muszą zdecydować się na 46...Sh4 (gorsze jest 46...Kf7 47.Wf6 Ke7 48.Wa6 Kf7 49.Ge5 Wb1 50.Kh3 Wg1 51.f4! z ideą 51...Ke7 52.Wa1 Wa1 53.Ga1 i czarne nie mogą uniknąć wymiany pionów f4 i g6: 53...Kf7 54.Kg4 Sd6 55.h4 Ke6 56.Kg5 Kf7 57.f3 i t. d.) 47.Kg3 g5 48.Kg4 Wg1 49.Kh5 Wg2 50.f4 Wh2 51.Kg5 Wf2 z przejściem do „książkowej” końcówki **39...Kf7 40.Hc4 Kg7** Jak łatwo się przekonać – jedyne posunięcie **41.d5 Sf5** Metodą eliminacji Carlsen przechodzi do remisowej końcówki. Nie można 41...Ge5? 42.Gc3 Hd6 43.Hf4 We1 44.Hh6. Łatwo zrozumieć, że, w żadnym przypadku nie daje szansy na zwycięstwo kontynuacja 41...g5 42.Gc3 Kg6, na co jest możliwe 43.We4 Wd1 (lepsze 43...Sd5 44.Ga1 Sf4 45.Wf4 Gf4) 44.We6 Kf7 45.We7 He7 (45...Ke7 46.He2) 46.d6 He6 47.Hc7 Ke8 48.Hc6 itd. **42.Gc3 Kf8**

43.Ga1 Sh4 44.Hh4 Hd5 45.Hf6 Hf7 46.Hd4 Bez względu na przewagę jedynie optyczną białych, czarne mają ograniczone pole działania, co nie pozwala Carlsenowi nawet na moment dekoncentracji **46...Ke8** Dokładniejsze było 46...Ke7, aby podciągnąć gońca na pole d6, ale stawianie króla na czarnym polu nie jest zachęcające. **47.He4** O niebezpieczeństwach czyhających na czarne mówi wariant 47.Hh8 Kd7 (mniej dokładne jest intuicyjne 47...Ke7) 48.Gf6 (ciekawa jest kontynuacja wskazana przez arcymistrza Krasenkowa 48.Ge5 – po wymianie gońców białe mogą spekulować przy przejściu do końcówki pionowej) 48...Gd6 49.Gg5 (49.Hd8 Ke6) 49...Gc7 (49...h5 50.Hd8 Kc6 51.Ha8, i skoczek musi opuścić „tyły” ze względu na wariant 51...Hb7 52.He8) 50.Hd4 Ke8 51.Ha4 Kf8 52.Gh6 Ke7 53.Hc6 Kd8 54.Gg5 Kc8 55.Gh4 Kb8 56.Gg3 Gg3 57.hg3 i czarne dograłyby się gorszej pozycji **47...He7 48.Hd5** Po 48.Gf6 He4 49.fe4 Kf7 50.Gg5 Ke6 51.f4 Gd6 obie strony trzymają pozycję **48...Gd8 49.Kf1 Hf7 50.He4 He7 51.Ge5 He6 52.Kg2 Ge7 53.Ha8 Kf7 54.Hh8 h5** Przyszedł czas, aby także Carlsen się obudował **55.Hg7 Ke8 56.Gf4 Hf7 57.Hh8 Hf8 58.Hd4 Hf5 59.Hc4 Kd7 60.Gd2 He6 61.Ha4 Hc6 62.Ha7 Hc7 63.Ha2 Hd6 64.Ge3 He6 65.Ha7 Ke8 66.Gc5 Gd8 67.h3 Hd5 68.Ge3 Ge7 69.Hb8 Kf7 70.Hh8 He6 71.Gf4 Hf6 72.Hb8 He6 73.Hb7 Kg8 74.Hb5 Gf6** i remis.

Trwa partia numer 9

© Anastazja Karłowicz

Runda 10

24 listopada 2016

1	Carlsen	1,0 : 0,0	Karjakin
		5,0 : 5,0	

**4034.Partia hiszpańska [C65]
Nowy Jork 2016**

**GM Carlsen (Norwegia) 2853
GM Karjakin (Rosja) 2772**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.d3 Gc5 5.c3

0-0 6.Gg5 W repertuarze Carlsena, to zupełna nowość – dotychczas mistrz świata roszował **6...h6** **7.Gh4 Ge7** Siergiej unika wariantów związanych z g7 – g5 na rzecz bardziej solidnych struktur **8.0-0 d6 9.Sbd2 Sh5 10.Ge7** Nowinka w miejscu 10.Gg3, jak kilkakrotnie grał Fedorczyk. Wymieniając gońce, białe harmonijnie rozwijają swoje lekkie figury, co stwarza im podstawy do walki o przewagę **10...He7 11.Sc4 Sf4 12.Se3 Hf6** Pryncypialnie wygląda 12...f5!? 13.g3 Sh3 14.Kg2 fe4 (14...f4 15.Sf5) 15.de4 Kh7 z równowagą **13.g3 Sh3 14.Kh1 Se7 15.Gc4 c6 16.Gb3 Sg6** Ciekawe było 16...d5!?, ale białe nie muszą bić: 17.Kg2! [17.ed5?! cd5 18.Sd5 (albo 18.Gd5 Sd5 19.Sd5 Hd6! Z ideą 20.Se3 Hc6!) 18...Sd5 19.Gd5 Wd8 20.Ge4 Gg4 21.Kg2 Sg5] 17...d4 (17...Wd8 18.d4 ed4 19.e5 He6 20.cd4 lub 17...Ge6 18.d4 Sg5 19.Sg5 hg5 20.de5 He5 21.ed5 Sd5 22.Sd5 Gd5 23.Gd5 cd5 24.We1) 18.cd4 ed4 19.Sc4 ze skomplikowaną grą **17.He2 a5 18.a4 Ge6 19.Ge6?! Magnus** nie policzył dokładnie, co mogło spowodować szybkie zakończenie partii. Prawidłowe było 19.Sd2 – na przykład 19...Gb3 (19...Wad8 20.Ge6 fe6 21.Hh5 Sf2 22.Kg2 Hf7 23.Kg1 Hf6 24.Sdc4) 20.Sb3 Sg5 21.f3 Se6 22.Wad1 z inicjatywą **19...fe6** Po 19...He6 20.Sd2 skoczek h3 nie ma tu nic do roboty **20.Sd2 d5?! Uwierzywszy** przeciwnikowi na słowo, Karjakin przestał wpatrywać się w posunięcie 20...Sf2, a tymczasem prowadziło ono do remisu! 21.Kg2 (w przypadku 21.Kg1 Sh3 22.Kg2 Shf4 23.gf4 Sf4 24.Wf4 ef4 25.Sc2 e5 26.Se1 g6 27.Sef3 g5 ryzykują tylko białe) 21...Sh4! 22.Kg1 (22.gh4 Hg6) 22...Sh3 23.Kh1 Sf2

z powtarzaniem posunięć. **21.Hh5?! Sg5** Ujrzenie, że po 21...Sf2 22.Kg2 (22.Kg1 Hg5! 23.Hg5 Sh3 24.Kg2 Sg5) forsownie powstaje remisowa pozycja 22...Hf7! 23.Kg1 (23.He2 Sh4!) 23...Hf6!, nie było trudniejsze, niż przed wykonaniem poprzedniego ruchu. Czarne grożą ruchem hetmana na pole g5, a w przypadku 24.h4 (24.Kg2 z remisem) jest silne 24...Sf4! 25.gf4 Hf4 26.He2 Hg3 27.Sg2 Sg4 28.Wf8 Wf8 29.Sf1 Hh3 (można forsować remis także drogą: 29...Wf1 30.Kf1 Sh2 31.Kg1 Sf3) 30.Sge3 Wf4 z groźnym atakiem. **22.h4 Sf3** 22...Sh7 prowadzi do straty piona ze względu na 23.Sg4 **23.Sf3 Hf3 24.Hf3 Wf3 25.Kg2 Wf7 26.Wfe1** Końcówka jest korzystniejsza dla białych, ale trzeba przyznać, że obaj rywale byli w swoim żywiole **26...h5?! Ale Siergiej** od razu zagrał niedoładnie pozwalając białemu skoczkowi wtargnąć na pole g5. Obalić ideę h4-h5 można było z pomocą taktyki: 26...Waf8, i jeśli 27.We2 (przedwczesne jest 27.Sd1, ale teraz skoczek stoi gorzej niż w partii), to 27...de4 28.de4 Sf4 29.gf4 ef4 **27.Sf1 Kf8 28.Sd2 Ke7 29.We2 Kd6** W przypadku 29...Waf8 białe mogą się aktywizować na skrzydle hetmańskim za pomocą 30.Wb1 **30.Sf3 Waf8 31.Sg5 We7 32.Wae1 Wfe8 33.Sf3 Sh8 34.d4 ed4 35.Sd4** Gorsze jest 35.cd4 Sf7 **35...g6** Czarne zakrywają pole f5, aby wziąć na polu d5 pionem „e”. **36.We3** Czarne powinny utrzymać się w wariacie 36.Sb3 b6 37.Sd4 Sf7 38.ed5 cd5 39.b3 e5 40.Sb5 Kc6 41.c4 Wd8 **36...Sf7 37.e5** Niczego nie daje natychmiastowe 37.Wf3 Se5! 38.Wf6 Wf7 39.Wf7 Sf7 40.ed5 cd5 41.f4 Sh6 **37...Kd7 38.Wf3** W świetle pokazanych wariantów, dokładniejsze jest 38.b4 **38...Sh6?! Rzeczywiście** nie było łatwo zauważyć, że po 38...c5! 39.Sb5 (lub 39.Sb3 b6 40.Wf6 Sh8 i We7-f7) 39...Sh6 40.Wf6 Wg7 41.Sd6 z równą grą, inicjatywa białych zanika, a ich figury muszą się wycofać **39.Wf6 Wg7 40.b4** Złe było 40.Sf3 z powodu 40...Wf7! 41.Sg5 (41.Wg6 Sg4) 41...Wf6 42.ef6 e5, natomiast silne było 40.c4 z ideą 40...Sg4 41.cd5 ed5 (41...cd5 42.Wf3) 42.Wd6 Kc8 43.f4 **40...ab4 41.cb4 Sg8** Przegonienie białej wieży nie jest takie proste: 41...Sf5? 42.Sb3 b6 43.a5 i pada pion e6. **42.Wf3 Sh6 43.a5** Teraz pozycja czarnych nie jest łatwa do obrony, problemów im nie brakuje – należą do nich piony

e6 i g6, a także możliwe przełomy na skrzydle hetmańskim **43...Sf5 44.Sb3 Kc7 45.Sc5** Na szczególną uwagę zasługiwało 45.Wc1, aby w przypadku 45...Kb8 odpowiedzieć 46.a6 **45...Kb8!** Karjakin znajduje dobrą drogę ewakuacji króla, neutralizując plan związany z otwarciem linii "b" **46.Wb1 Ka7 47.Wd3 Wc7** Po 47...b6?! 48.ab6 Kb6 49.Wa3 Wa7 (49...Sd4 50.Wa6 Kb5 51.Wa5 Kb6 52.Wd1 Sf5 53.Sa4 Kb7) 50.Wa7 Ka7 51.Kf3! król przenika na pole g5, dlatego nie wolno grać 51...Wf8? 52.Wa1 z widełkami na d7 **48.Wa3** Po uzyskaniu pewnej przewagi, białe nie muszą się spieszyć – Carlsen przygotowuje g3 – g4. Przedwczesny byłby przełom 48.b5 cb5 49.Wb5 Wee7 **48...Sd4 49.Wd1 Sf5 50.Kh3 Sh6 51.f3 Wf7** Siergiej nie dopuszcza do ruchu piona „g3”, po którym wzięłby wieżą piona „f3” **52.Wd4** Białe nic nie uzyskują w przypadku 52.a6 b6 53.Sb7 Wef8! 54.Kg2 Sf5 **52...Sf5 53.Wd2** Po 53.Wf4?! Wh7 wieża jest poza grą **53...Wh7** Z nieznaney przyczyny Siergiej rezygnuje z ruchu 53...Sh6 **54.Wb3 Wee7** Także teraz dokładniejsze było 54...Sh6, gdyż w przypadku 55.g4 jest możliwość 55...hg4 56.fg4 Sf7 **55.Wdd3** Tutaj wieża stoi doskonale, zabierając skoczkowi pola d4 i e3. Jednakże można było pomyśleć także o 55.b5 cb5 56.Wb5 i w przypadku logicznego 56...Se3 (56...Wh8 57.Wdb2 Wc8 58.Sb7 Wb8) 57.Wd3 Sc4 58.f4 białe dysponują planem, najłatwiej jest pokazać na szachownicy: 58...Whf7 (58...Wh8 59.Wdb3) 59.Wdb3 Wh7 60.Kg2 Whg7 61.Kf2 Wgf7 62.Ke2 Wg7 63.Kd3 Wgf7 64.Kd4 Wg7 i teraz kiedy skoczek na c5 jest obroniony – 65.Wc3! Wg8 66.Wc1 Wc8 67.Wcb1 Wcc7 68.Wb6 (naturalnie ruch ten stał się możliwy dzięki położeniu króla na polu d4) 68...Sa3 69.Wc1 Wc6 70.Wc3 Sc4 71.Wc6 bc6 72.a6 i białe powinny zwyciężyć **55...Wh8 56.Wb1** Przedwczesne 56.b5 cb5 57.Wb5 spotkałoby się z odpowiedzią 57...Wc8 i Magnus musiałby zwolnić atak wpadając w mały zugzwang **56...Whh7?** Decydujący błąd. Nie jest trudno odgadnąć, czym kierował się Karjakin – z linii „h” nie należy zabierać wieży, aby zapobiec marszowi białego piona „g”, a czym jeszcze można zagrać – nie jest łatwo zdecydować. Należało jednak ustąpić skoczkiem: 56...Sh6! i mimo dużej aktywności, białe niczego

konkretnego nie uzyskują: 57.b5 (57.g4 g5!) 57...cb5 58.Wb5 Wc8 59.Wdb3 Wcc7 i pozycja czarnych nadal się broni **57.b5 cb5 58.Wb5** Ze względu na to, że teraz czarne nie mogą postawić jednej z wież na linii „c” nie mają one obrony przed Wb5-b6. **58...d4 58...We8 59.Wb6 59.Wb6 Wc7 60.Se6 Wc3 61.Sf4** Ale nie 61.Wc3? dc3 62.Wb3 We7 61...**Whc7** Szybko odparowałyby białe inicjatywę czarnych po 61...Wc1 62.Wg6 Se3 63.Wd2 Wh1 64.Wh2 Wf1 65.Wd6 Wf3 66.Wd4 Wg3 (66...Sf5 67.Wd3) 67.Kg3 Sf5 68.Kf3 Sd4 69.Ke4 lub 61...Wg7 62.Wf6 Wg8 63.e6 **62.Sd5** Forsowna operacja wiedzie do wygranej dla białych końcówki wieżowej. Idąc na wariant 62.Wg6 Wd3 63.Sd3 Wc3, trzeba było liczyć się z „luką” w wariacie, bowiem białe grając 64.Wf6! osiągają zwycięstwo: 64...Se3 65.Sf4 d3 66.Wd6 Wc1 67.g4 itd. **62...Wd3 63.Sc7 Kb8** Natychmiast przegrywa 63...Wf3 64.Sb5 Kb8 (64...Ka8 65.Wf6) 65.a6 **64.Sb5 Kc8 65.Wg6** Naturalnie, nie 65.Sd6 Sd6 66.Wd6 Wf3 67.Wd4 We3 68.Wd5 We2! I czarne powinny utrzymać pozycję **65...Wf3 66.Kg2!** Pospieszne było 66.Sd6? Sd6 67.Wd6 We3 68.Wd4 We5 albo 66.e6? Kd8 **66...Wb3** W przypadku 66...We3 najdokładniejsze jest 67.e6 Kd8 (67...d3 68.Wg8 i mat) 68.Wg5 i czarne tracą piona „d”. **67.Sd6 Sd6 68.Wd6 We3** W przypadku 68...Kc7 69.Wd4 Wb5 jedną z możliwych kontynuacji jest – 70.e6 Wa5 71.e7 We5 72.Wd5 We7 73.Wh5 i związane wolne piony powinny pokazać swoją siłę **69.e6 Kc7 69...d3 70.Kf2 70.Wd4 We6 71.Wd5 Wh6 72.Kf3** Teraz realizacja przewagi jest prosta **72...Kb8** albo 72...b6 73.ab6 Kb6 74.Kf4 Kc6 75.Wg5 Kd6 (75...Wh8 76.Ke5 Kc5 77.Kf6 Kd4 78.Kg7) 76.Wg8 **73.Kf4 Ka7 74.Kg5 Wh8 75.Kf6** i czarne poddały się.

Runda 11

26 listopada 2016

1	Karjakin	0,5 : 0,5	Carlsen
		5,5 : 5,5	

**4035.Partia hiszpańska [C84]
Nowy Jork 2016**

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0-0

Ge7 6.d3 b5 7.Gb3 d6 8.a3 0-0 9.Sc3 Ge6 W drugiej partii meczu Carlsen grał 9...Sa5 10.Ga2 Ge6 **10.Sd5** W przeciwieństwie do tamtej partii, czarne nie mogą wziąć skoczkiem na „d5”, ale za to do centrum dociera drugi wierzchołek: **10...Sd4** Trochę gorzej stałyby czarne po 10...Sa5 11.Sf6 Gf6 12.Ge6 fe6 13.b4 Sc6 14.c3 **11.Sd4** Do swobodnej gry prowadziło 11.Se7 He7 12.Sd4 ed4 13.Gg5 Gb3 14.cb3 h6 15.Gh4 He6 16.f4 c5 17.b4 Wfe8 w partii Iwańczuk – Swidler (Saloniki 2013) **11...ed4 12.Sf6 Gf6 13.Ge6 fe6** Białe stoją solidniej, za to czarne są lepsze w centrum. Pozycja jest równa **14.f4** W partii Leko – Caruana (Dortmund 2013) nastąpiło 14.Hg4 Hc8 15.f4 e5 16.f5 c5 17.Gg5 Kh8 18.Wf3 c4 19.Wh3 Gg5 20.Hg5 Wf6 i pozycja szybko stała się remisowa. Alternatywą jest – 14.a4 c5 (14...Hd7 15.b3 c5 16.Hg4 Dominguez - Swidler, Saloniki 2013) 15.Hg4 Hd7 16.ab5 ab5 17.Gd2 z mniej więcej równowagą, Swidler (Petersburg 2013). **14...c5 15.Hg4 Hd7** Na 15...Hc8 już mogło nastąpić 16.e5 Ge7 (gorsze jest 16...de5 17.fe5 Ge5 18.Wf8 Kf8 19.He4) 17.ed6 Gd6 18.We1 z pewnym naciskiem **16.f5** Pasywna gra można doprowadzić do utraty inicjatywy: 16.Gd2 c4 17.Wae1 c3 18.Gc1 cb2 19.Gb2 (Swidler - Schoppen, Wijk aan Zee 2015) 19...Wac8 **16...Wae8** Nie miało sensu 16...ef5 17.Wf5 **17.Gd2** Spektakularnie wyglądał motyw: 17.fe6 He6 18.Wf5 d5! 19.ed5 Hd5!? 20.Wd5? We1 21.Kf2 Gh4 i mat **17...c4 18.h3** Ten pojedynek trudno nazwać decydującym. Siergiej dał mistrzowi świata możliwość „wykazania się” w tej pozycji, na co Carlsen odpowiedział błyskotliwym

18...c3!? W przypadku 18...e5 czarne już musiały liczyć się z marszem piona „g”, na przykład, po 19.Hh5 **19.bc3 d5!** Nieoczekiwanie i dobrze. Jeśli zagrać 19...dc3 20.Ge3, to w przypadku 20...d5 można odpowiedzieć 21.Gc5. Teraz białe mają nad czym myśleć **20.Gg5** W przypadku 20.fe6 He6 (20...We6? 21.e5! Ge5 22.Wf8 Kf8 23.cd4) 21.He6 We6 22.ed5 We2 23.Wf2 Wf2 24.Kf2 dc3 trzeba widzieć cofnięcie 25.Ge1! z równą grą: 25...Gd4 (lub 25...Wd8 26.Kf3 Wd5 27.g4) 26.Ke2 We8 27.Kf1 itd. Ciekawe i twórcze jest 20.c4!?, co mogło jeszcze bardziej skomplikować grę 20...de4 (złe jest 20...bc4? 21.Gb4 Wf7 22.fe6 We6 23.ed5 Hd5 24.Wae1 We1 25.Hc8 Hd8 26.Hd8 Gd8 27.We1 natomiast do równowagi prowadzi 20...dc4 21.Gb4 Wf7 22.fe6 He6) 21.cb5 (21.He4 ef5 22.Hf5 Hf5 23.Wf5 bc4) 21...e3 22.Gb4 Wf7 23.ba6 Hc6 24.fe6 We6 i po tym, jak czarne zabiorą na „a6”, białe mają dostateczną rekompensatę za piona. Siergiej wybiera najbardziej obiecującą opcję; w ciągu najbliższych czterech posunięć szachownicę opuszcza osiem figur **20...Gg5** Szanse można było szukać także po 20...dc3 21.Gf6 (ważny wariant 21.fe6 Gd4! 22.Kh1 Wf1 23.Wf1 He6 24.He6 We6 25.ed5 We5 26.Gf4 Wd5) 21...Wf6 22.fe6 (22.ed5 ed5) 22...Wfe6 23.ed5 Hd5, chociaż każda z tych końcówek remis jest najbardziej prawdopodobnym rezultatem **21.Hg5 de4 22.fe6** Do równej końcówki wiodło także 22.de4 ef5 23.ef5 dc3 24.Wad1 **22...Wf1 23.Wf1 He6 24.cd4** Po 24.de4 He4 25.cd4 Hd4 26.Kh1 Hd6 białe mają pewne problemy **24...e3** Carlsen gra do końca, ale nie może liczyć na wygraną z powodu osłabionej pozycji króla. Do oczywistego remisu prowadziło 24...ed3 25.cd3 He3 26.He3 We3 27.Wd1 We2 28.Wc1 **25.We1 h6 26.Hh5** Można też grać 26.Hc5 Hf7 (26...e2 27.d5 He5 28.Hf2); (26...Wc8 27.d5) 27.Wf1 He6 (zaznaczmy, że nie przechodzi 27...e2? 28.Wf7 Kf7 z powodu 29.Hh5! Kf8 30.He8 Ke8 31.Kf2) 28.We1 **26...e2** Jeśli zostawiłoby się czarnym czas na działanie, mogły wówczas przygotować przełom ba skrzydle hetmańskim drogą a6-a5-a4 i b5-b4, lub po prostu zabić hetmanem na a3 **27.Hf3 a5 28.c3** Ideę czarnych demonstruje wariant: 28.h4 a4

29.h5 b4 30.ab4 a3 31.d5 He5 32.He4 a2 33.He5 We5 34.Kf2 Wf5 z wygraną **28...Ha2**

29.Hc6 Białe forsują remis **29...We6**
30.Hc8 Kh7 31.c4 Hd2 32.He6 He1 33.Kh2 Hf2
34.He4 i remis.

Runda 12

28 listopada 2016

1	Carlsen	0,5 : 0,5	Karjakin
		6,0 : 6,0	

4036.Partia hiszpańska [C67] Nowy Jork 2016

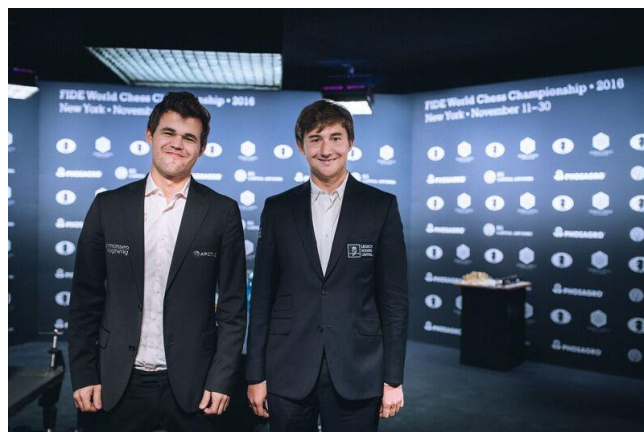
GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.0-0 Se4
 5.We1 Sd6 6.Se5 Ge7 7.Gf1 Se5 8.We5 0-0 9.d4
Gf6 10.We1 W przeciwieństwie do trzeciej partii,
 Carlsen stawia wieżę na pierwszą linię **10...We8**
11.Gf4 Steinitz przeciwko Zukertortowi w czwar-
 tej partii pierwszego w historii meczu o tytuł mi-
 strza świata (Sowy Jork 1886) bez sukcesu grał:
 11.c3 We1 12.He1 Sf5 13.Gf4 d6 14.Sd2 – ale,
 Karjakin na 100 procent odszedłby skoczkiem na
 e8 skupiając się na przygotowaniu d7–d5
11...We1 12.He1 Se8 Nie można 12...Sf5? 13.Gc7;
 w przypadku 12...Gd4 13.Gd6 cd6 14.Sc3 białe
 otrzymują pewną rekompensatę za piona **13.c3**
d5 14.Gd3 g6 15.Sa3 Nowinka, która jednak ni-
 czego nie wnosi. Najczęściej gra się w tym miejscu
 15.Sd2, ale i w tym przypadku czarne rozwiązują

wszelkie swoje problemy – na przykład: 15...Sg7
 16.Sf3 Gf5 17.Gf5 Sf5 18.He2 c6 19.We1 Sg7
 20.Se5 Ge5 21.He5 f6 22.He7 He7 23.We7 We8
 24.We8 Se8 itd. Dominguez – Kramnik (Dortmund
 2016). **15...c6 16.Sc2 Sg7 17.Hd2 Gf5 18.Gf5 Sf5**
19.Se3 Se3 20.He3 He7 21.He7 Ge7 22.We1 Gf8
 Nawet teraz trzeba być czujnym: 22...Gf6?!
 23.Gh6 i czarne odczuwają wyraźny dyskomfort.
 Natomiast po ruchu w partii wieża nieuchronnie
 wchodzi na e8 z pełnym wyrównaniem **23.Kf1**
23.Gg5 Kg7 23...f6 24.g4 Kf7 25.h3 We8 26.We8
Ke8 27.Ke2 Kd7 28.Kd3 Ke6 29.a4 a6 30.f3 Ge7 i
 remis.

Mecz zakończył się remisem, toteż zorga-
 nizowano losowanie do pierwszej partii trwającej
 już tylko 25 minut (plus 3 sekundy po każdym po-
 sunięciu). Mecz nie mógł przekroczyć 4 partii.
 Mistrz świata Carlsen wylosował czarny kolor do
 pierwszej partii.

Carlsen i Karjakin po 12 rundzie

© Ilja Iwanow

Gdy zamykaliśmy (bardzo późno!) ten nu-
 mer Kuriera Szachowego, stan meczu brzmiał 6,0
 : 6,0 i dzisiaj, tj. 30 listopada nastąpiła dogrywka
 (tie-break) – ale o tym napiszemy w następnym
 numerze.

K. Puszczewicz

Runda 1

30 listopada 2016

1	Karjakin	0,5 : 0,5	Carlsen
		0,5 : 0,5	

4037.Partia hiszpańska [C84]

Nowy Jork 2016

Tempo gry: 25 minut + 3 sekundy

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–
0 Ge7 6.d3 b5 7.Gb3 d6 8.a3 0–0 9.Sc3 Sb8 10.Se2
c5 11.Sg3 Sc6 12.c3 Wb8 13.h3 a5 14.a4 b4
15.We1 Ge6 16.Gc4 h6 17.Ge3 Hc8 18.He2 Wd8
19.Ge6 fe6 20.d4 bc3 21.bc3 cd4 22.cd4 ed4
23.Sd4 Sd4 24.Gd4 Wb4 25.Wec1 Hd7 26.Gc3
Wa4 27.Ga5 Wa1 28.Wa1 Wa8 29.Gc3 Wa1
30.Ga1 Hc6 31.Kh2 Kf7 32.Gb2 Hc5 33.f4 Gd8
34.e5 de5 35.Ge5 Gb6 36.Hd1 Hd5 37.Hd5 Sd5 i
remis.

Runda 2

30 listopada 2016

1	Carlsen	0,5 : 0,5	Karjakin
		1,0 : 1,0	

4038.Partia włoska [C50]

Nowy Jork 2016

Tempo gry: 25 minut + 3 sekundy

GM Carlsen (Norwegia) 2853

GM Karjakin (Rosja) 2772

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Gc5 4.0—0 Sf6 5.d3
0—0 6.a4 a6 7.c3 d6 8.We1 Ga7 9.h3 Se7 10.d4 Sg6
11.Sbd2 c6 12.Gf1 a5 13.de5 de5 14.Hc2 Ge6
15.Sc4 Hc7 16.b4 ab4 17.cb4 b5 18.Se3 ba4
19.Wa4 Ge3 20.Ge3 Wa4 21.Ha4 Se4 22.Wc1 Gd5
23.b5 cb5 24.He4 Hc1 25.Hd5 Hc7 26.Hb5 Wb8
27.Hd5 Wd8 28.Hb3 Wb8 29.Ha2 h6 30.Hd5 He7
31.He4 Hf6 32.g3 Wc8 33.Gd3 Hc6 34.Hf5 We8
35.Ge4 He6 36.Hh5 Se7 37.He5 He5 38.Se5 Sg6
39.Gg6 We5 40.Gd3 f6 41.Kg2 Kh8 42.Kf3 Wd5

43.Gg6 Wa5 44.Ke4 Wb5 45.h4 We5 46.Kd4 Wa5
47.Kc4 We5 48.Gd4 Wa5 49.Gc5 Kg8 50.Kd5 Wb5
51.Kd6 Wa5 52.Ge3 We5 53.Gf4 Wa5 54.Gd3 Wa7
55.Ke6 Wb7 56.Kf5 Wd7 57.Gc2 Wb7 58.Kg6 Wb2
59.Gf5 Wf2 60.Ge6 Kh8 61.Gd6 We2 62.Gg4 We8
63.Gf5 Kg8 64.Gc2 We3 65.Gb1 Kh8 66.Kf7 Wb3
67.Ge4 We3 68.Gf5 Wc3 69.g4 Wc6 70.Gf8 Wc7
71.Kg6 Kg8 72.Gb4 Wb7

Mające 3 minuty do końca partii, białe nie znalazły planu wygranej: 73.Ge6! Kh8 74.Gf8! f5 (po dowolnym ruchu wieży białe grają Gf7!) 75.gf5 h5 76.f6 gf6 77.Gf7

73.Gd6 Kh8 74.Gf8 Kg8 75.Ga3 Kh8 76.Ge6
Wb6 77.Kf7 Wb7 78.Ge7 h5 79.g5 f5 80.Gf5 We7
81.Ke7 Kg8 82.Gd3 Kh8 83.Kf8 g5 84.hg6 i remis.

Runda 3

30 listopada 2016

1	Karjakin	0,0 : 1,0	Carlsen
		1,0 : 2,0	

4039.Partia hiszpańska [C84]

Nowy Jork 2016

Tempo gry: 25 minut + 3 sekundy

GM Karjakin (Rosja) 2772

GM Carlsen (Norwegia) 2853

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.d3 b5 7.Gb3 d6 8.a3 0–0 9.Sc3 Sa5 10.Ga2 Ge6 11.b4 Sc6 12.Sd5 Sd4 13.Sg5 Gd5 14.ed5 Sd7 15.Se4 f5 16.Sd2 f4 17.c3 Sf5 18.Se4 He8 19.Gb3 Hg6 20.f3 Gh4 21.a4 Sf6 22.He2 a5 23.ab5 ab4 24.Gd2 bc3 25.Gc3 Se3 26.Wfc1 Wa1 27.Wa1 He8

28.Gc4 Kh8 29.Sf6 Gf6 30.Wa3 e4 31.de4 Gc3
32.Wc3 He5 33.Wc1 Wa8 34.h3 h6 35.Kh2 Hd4
36.He1 Hb2 37.Gf1 Wa2

38.Wc7?? Wa1 i białe poddały się.

Runda 4

30 listopada 2016

1	Carlsen	1,0 : 0,0	Karjakin
		3,0 : 0,0	

4040.Obrona sycylijska [B54]

Nowy Jork 2016

Tempo gry: 25 minut + 3 sekundy

GM Carlsen (Norwegia) 2853

GM Karjakin (Rosja) 2772

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.f3 e5
6.Sb3 Ge7 7.c4 a5 8.Ge3 a4 9.Sc1 0-0 10.Sc3 Ha5
11.Hd2 Sa6 12.Ge2 Sc5 13.0-0 Gd7 14.Wb1 Wfc8
15.b4 ab3 16.ab3 Hd8 17.Sd3 Se6 18.Sb4 Gc6
19.Wfd1 h5 20.Gf1 h4 21.Hf2 Sd7 22.g3 Wa3
23.Gh3 Wca8 24.Sc2 W3a6 25.Sb4 Wa5 26.Sc2 b6
27.Wd2 Hc7 28.Wbd1 Gf8 29.gh4 Sf4 30.Gf4 ef4
31.Gd7 Hd7 32.Sb4 Wa3 33.Sc6 Hc6 34.Sb5 Wb3
35.Sd4 Hc4 36.Sb3 Hb3 37.He2 Ge7 38.Kg2 He6
39.h5 Wa3 40.Wd3 Wa2 41.W3d2 Wa3 42.Wd3
Wa7 43.Wd5 Wc7 44.Hd2 Hf6 45.Wf5 Hh4
46.Wc1 Wa7 47.Hf4 Wa2 48.Kh1 Hf2 49.Wc8 Kh7
50.Hh6 i czarne poddały się. **Końcowa pozycja za-**
śluje na diagram:

Dokładnie 30 listopada Magnus Carlsen obchodzi swoje urodziny. Lepszego prezentu nie mógł sobie sprawić!

XLII OLIMPIADA SZACHOWA BAKU, 1 – 13 WRZEŚNIA 2016 r.

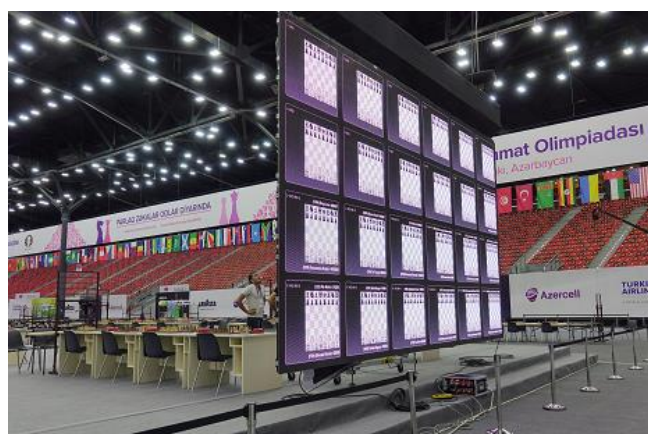
Lista startowa (170 zespołów)

Lp.	Drużyna	ELO _{sr}	Kapitan
1	Rosja	2768	Fiłatow
2	USA	2765	Donaldson
3	Chiny	2740	Xu Jun
4	Azerbejdżan	2717	Drejew
5	Ukraina	2704	Sułypa
6	Anglia	2685	Malcolm
7	Polska	2685	Soćko B.
8	Francja	2684	Libiszewski
9	Indie	2683	Ramesh
10	Węgry	2673	Polgar J.
11	Holandia	2670	Tukmakow
12	Norwegia	2654	Tisdall

Średni ranking wszystkich drużyn: 2192

Wszelkie dane turnieju podaliśmy w poprzednim numerze Kuriera Szachowego przy omówieniu XXVII Olimpiady Szachowej Kobiet. Powiemy tylko, że już można kupić ebooki poświęcone Olimpiadom w Baku w kategorii kobiet i mężczyzn (open).

Poniżej w telegraficznym skrócie podajemy przebieg Olimpiady w kategorii open.

Tablice demonstracyjne na sali gry

Autorzy zdjęć: Łukasz Turlej, Maria Emelianowa, Lana Afandijewa, David Llada i Paul Troung.

Runda 1

2 września 2016

6. Irak – Polska

1	Ismael	0,0 : 1,0	Wojtaszek
2	Mohammed	0,0 : 1,0	Duda
3	Salih	0,0 : 1,0	Bartel
4	Abdulwahhab	0,0 : 1,0	Świercz

0,0 : 4,0

65 drużyn wygrało z maksymalnym wynikiem. Sensacyjnym, bo remisowym wynikiem zakończył się mecz Bułgaria – Sudan (!).

Stan po I rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	Rosja	2	0,0	4,0
	USA	2	0,0	4,0
	Chiny	2	0,0	4,0
	Azerbejdżan A	2	0,0	4,0
	Ukraina	2	0,0	4,0

TB 1 – punkty meczowe (wygrana 2 p., remis 1 p., porażka 0 p.),

TB 2 – Sonnenborn – Berger, z pominięciem najniższego wyniku,

TB 3 – punkty małe (wygrana partia 1 p., remis 0,5 p., porażka 0 p.).

Siergiej Karjakin w rundzie 1

**4041. Atak królewsko – indyjski [A04]
Baku 2016**

FM Tagelsir (Sudan) 2216

GM Nikołow (Bułgaria) 2585

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d3 Sc6 4.g3 g6 5.Gg2
Gg7 6.0–0 Sge7 7.c3 0–0 8.Ge3 b6 9.d4 cd4
10.Sd4 Ga6 11.We1 Se5 12.Sa3 Sd3 13.We2 Sc5
14.Wd2 d5 15.Gg5 f6 16.Ge3 Hc8 17.Se6 He6

Czarne straciły mnóstwo czasu, aby przeprowadzić skoczka z pola c6 na pole c5, ale w procesie walki o punkt e4, osłabiły się na własne życzenie **18.ed5 Hd6?** Większy opór stawiało 18...Gd7 19.b4 Sf5! **19.Gf4 Hd7 20.b4 Sd3 21.Wd3 Gd3 22.Hd3** Oddawszy jakość za dwa piony, białe otrzymały decydującą dominację w centrum **22...Wac8 23.Sb5 Sf5 24.Gh3 Wcd8 25.Sd6 Kh8 26.Sf5 gf5 27.d6 b5 28.Gf5 Hc6 29.Hd1 He8 30.Hg4 Hf7 31.Hh3 h6 32.d7 Wb8 33.We1 Wb6 34.Gh6 Gh6 35.Hh6 Kg8 36.We4** i czarne poddały się. Uwagi: chesspro.ru

Stan po II rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	Rosja	4	8,0	8,0
	Polska	4	8,0	8,0
	Indie	4	8,0	8,0
	Holandia	4	8,0	8,0
	Turcja	4	8,0	8,0

**4042. Obrona skandynawska [B01]
Baku 2016**

GM Nakamura (USA) 2789

GM Shaw (Szkocja) 2454

1.e4 d5 2.ed5 Hd5 3.Sc3 Hd8 4.d4 Sf6
5.Gc4 a6 6.Gg5 h6 7.Gf6 ef6 8.Sf3 Gb4 9.0–0 Gc3
10.bc3 0–0 11.We1 Sc6 12.Sh4 Sa5 13.Gd3 Ge6
14.Sg6 We8 15.Hh5 c5 16.Sf4 c4 17.Ge4 Hc7 18.g3
Wad8 19.We3 b6 20.Wae1 Hd6?

21.Gd5! i czarne poddały się.

Runda 2

3 września 2016

7. Polska – Zjednoczone Emiraty Arabskie

1	Wojtaszek	1,0 : 0,0	Salem
2	Duda	1,0 : 0,0	Omar
3	Bartel	1,0 : 0,0	Saeed I.
4	Świercz	1,0 : 0,0	AlHuwar

4,0 : 0,0

Jeszcze tylko siedem zespołów miało komplet punktów.

Anglia – Kanada (Adams – Barejew)

Runda 3

4 września 2016

2. Kuba – Polska

1	Dominguez	0,5 : 0,5	Wojtaszek
2	Bruzon	0,0 : 1,0	Duda
3	Quesada	1,0 : 0,0	Bartel
4	Ortiz I.	1,0 : 0,0	Świercz

2,5 : 1,5

Jan-Krzysztof Duda miał 3 punkty z 3 partii. Trzy wygrane mecze miało za sobą 16 drużyn.

Stan po III rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	Rosja	6	28,0	11,0
	Azerbejdżan A	6	28,0	11,0
3	Kuba	6	28,0	9,5
4	USA	6	26,0	10,5
	Chiny	6	26,0	10,5

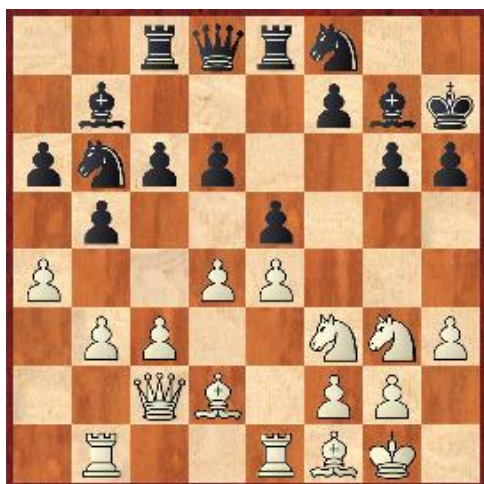
4043.Partia hiszpańska [C93]

Baku 2016

GM Duda (Polska) 2675

GM Bruzon (Kuba) 2623

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 h6 10.d4 We8 11.Sbd2 Gf8 12.Sf1 Gb7 13.Sg3 Sa5 14.Gc2 Sc4 15.b3 Sb6 16.Gd2 g6 17.Gd3 c6 18.Wb1 Gg7 19.Hc1 Kh7 20.Hc2 Wc8 21.a4!? Po tym posunięciu białe stoją trochę lepiej 21...Sfd7 22.Gf1 Sf8?! Niedokładność. Lepsze było 22...ed4!? 23.cd4 c5 24.d5 c4

23.de5! de5 24.c4 Białe stoją trochę lepiej 24...Sbd7 25.b4!? Se6 26.c5! Teraz białopolowy goniec czarnych jest wyłączony z gry 26...Hc7? Lepsze było 26...Sd4 27.Sd4 ed4 28.ab5 ab5 29.f4, ale z dużą przewagą białych ze względu na „zamrożonego” gońca na polu „b7” 27.Sf5! Posunięcie dające białym dużą przewagę. Duda gra tę część partii bardzo energicznie 27...Gf8 28.Wbd1 gf5 29.ef5 Sf4 30.Gf4 ef4 31.f6 Kg8 32.Hf5 Sf6 33.Hf6 Gg7 34.Hf5 Wed8 Po 34...Wcd8 35.We8 We8 36.Wd7 białe wygrywają 35.Gd3 Wd5 36.Hh7 Kf8

37.Sh4 Kolejną figurą włącza się do ataku 37...Hd8 38.Sf5 Hf6 39.Se7 (Bardzo przekonująca i ładna partia!) i czarne poddały się.

Uwagi: Iweta Rajlich

Polska – Kuba

Runda 4

5 września 2016

14. Polska – Czarnogóra

1	Duda	1,0 : 1,0	Djukić
2	Bartel	0,5 : 0,5	Blagojević
3	Piorun	1,0 : 0,0	Drasković
4	Świercz	0,5 : 0,5	Kalezić

3,0 : 1,0

Udanie zadebiutował **Kacper Piorun**. Duda po raz czwarty z rzędu triumfował. Jeszcze tylko sześć zespołów miało komplet wygranych meczów.

Stan po IV rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	Chiny	8	57,0	13,5
2	Azerbejdżan A	8	56,0	14,0
3	Holandia	8	52,0	14,0
4	Indie	8	49,0	13,5
5	Białoruś	8	49,0	13,0

Sensacyjna partia Dżobawa – Topałow

© Krzysztof Puszczewicz

4044.Partia pionem hetmańskim [A45] Baku 2016

GM Dżobawa (Gruzja) 2665

GM Topałow (Bułgaria) 2768

1.d4 Sf6 2.Sc3 d5 3.Gf4 e6 4.Sb5 Sa6 5.a3 c6 6.Sc3 Gd6 7.e3 Sc7 8.Sf3 Gf4 9.ef4 Hd6 10.Se5 b6 11.Hf3 c5 12.Sb5 Sb5 13.Gb5 Gd7 14.Sd7 Sd7 15.0–0–0 0–0 Pozycja jest idealnie równa 16.Gd7 Hd7 17.f5 He7 18.Whe1 cd4 19.Wd4 Hf6 20.Hf4 Wae8 21.We5 ef5 22.Wdd5 We5 23.We5 g6 24.We2 Wd8 25.He5 Hc6 Albo wymiana hetmanów z remisową końcówką wieżową 26.f3 a5 Po 26...a4 czarne miały niewielką przewagę 27.b3 b5 28.Kb2 a4 29.b4 Hc4 30.We3 Hf1?! Dokładniejsze było 30...Wd5. Po ruchu w tekście białe stoją lepiej 31.We2 Wd1 Przewaga czarnych jest tylko optyczna

32.Hb5! Wb1? Ponieważ biały król ani przez chwilę nie będzie zagrożony, pozycja czarnych jest przegrana. Dokładniejsze od ruchu w tekście było 32...Kg7 33.Kc3 Kg7 34.He5 Kh6 35.He3 Kg7 36.Hf2?! Należało wtrącić 36.Hd4! Kh6 i dopiero teraz 37.Hf2! 36...Hh1 37.Hd4 Kh6 38.We7? 38.He3! 38...Hg2 39.Hd2 Hd2 40.Kd2 Wa1?? 40...Wh1. Czarne przeoczyły odpowiedź białych 41.We1!! Wa3 42.b5 i czarne poddały się.

Runda 5

6 września 2016

9. Mołdawia – Polska

1	Bołogan	0,5 : 0,5	Wojtaszek
2	Iordachescu	0,0 : 1,0	Duda
3	Swietuszkina	1,0 : 0,0	Bartel
4	Wedembiński	0,5 : 0,5	Świercz

2,0 : 2,0

Duda znowu wygrał (!). w niezwykle ważnym meczu **Ukraina pokonała Chiny** w stosunku 2,5 : 1,5. Holandia, Ukraina i Indie wygrały do tej pory wszystkie mecze.

Stan po V rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	Holandia	10	87,0	16,5
2	Ukraina	10	84,0	15,0
3	Indie	10	79,0	16,5
4	Czechy	9	81,0	14,5
5	USA	9	79,0	15,5

Ekipa Chin (u góry) i Holandii

4045.Obrona sycylijska [B90]

Baku 2016

GM Kriworuszko (Ukraine) 2693

GM Yu Yangyi (Chiny) 2725

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.f3 e5 7.Sb3 Ge6 8.Ge3 Sbd7 9.Hd2 Ge7 10.g4
b5 11.a4 ba4 12.Wa4 0-0 13.Sa5 Sb8 14.g5 Se8
15.Sd5 Gd5 16.ed5 Hd7 17.b3 Gd8 18.Gd3 f5 19.f4
ef4 20.Gf4 Hf7 21.0-0 Sd7 22.Ge3 Ga5 23.Wa5
Hh5 24.Wa6 Wa6 25.Ga6 Se5 26.Ge2 Hg6 27.Kh1
h6 28.gh6 Sf6 29.Gf4 Se4 30.Hd4 We8 31.Wg1 Sg4
32.Gg4 fg4

33.Hg7 Hg7 34.hg7 Wc8 35.Wg2 Wa8
36.We2 Sc3 37.We1 Sd5 38.Gd6 Wd8 39.Ge5 Sb4
40.Gf6 Wb8 41.c3 Sd5 42.Gd4 Sf4 43.We4 i czarne
podały się.

Holandia – Białoruś

Runda 6

7 września 2016

13. Polska – Paragwaj

1	Wojtaszek	0,5 : 0,5	Delgado
2	Duda	0,5 : 0,5	Bachmann
3	Piorun	0,0 : 1,0	Cubas
4	Świercz	1,0 : 0,0	Franco

2,0 : 2,0

Jan Krzysztof Duda stracił pierwsze pół punktu. Indie i USA wygrały 2,5 : 1,5 odpowiednio z liderem Holandią i Ukrainą. Tylko Chiny miały komplet wygranych meczów.

Stan po VI rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	Indie	12	116,0	19,0
2	USA	11	114,0	18,0
3	Holandia	10	117,0	18,0
4	Czechy	10	114,0	16,5
5	Gruzja	10	111,5	17,0

4046.Obrona Ragozina [D38]

Baku 2016

IM Peptan (Rumunia) 2394

GM Ju Wenjun (Chiny) 2583

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Gd3 0–0 6.Sge2 c5 7.d5 e6 8.Gg5 h6 9.Gh4 ed5 10.ed5 Sbd7 11.f4 g5 12.fg5 Sg4 13.Hd2 Sde5 14.Se4 hg5 15.Gg5 f6 16.Gf4 f5 17.S4g3 b5 18.0–0 Sd3 19.Hd3 bc4 20.Hf3 Wb8 21.Sh5 Gh8 22.h3 Wb2 23.Wae1 Hh4 24.Gd6 Se5 25.He3 We8 26.Hh6 Wb7 27.Ge5 We5 28.Hg6 Kf8 29.Seg3 Wf7 30.Hh6 Gg7 31.Hc6 Gb7 32.Hd6 Kg8?? (32...He7!)

33.Sg7 We1 34.We1 Kg7 35.We8 Hd4 36.Kh2 Hd5 37.Sh5 Kh7 38.Hg3 c3 39.Sf4 i czarne poddały się.

Runda 7

9 września 2016

16. Australia – Polska

1	Smerdon	0,0 : 1,0	Wojtaszek
2	Zhao	0,0 : 1,0	Duda
3	Smirnow	0,5 : 0,5	Bartel
4	Illingworth	0,5 : 0,5	Świercz

1,0 : 3,0

Liderzy Hindusi zostali rozgromieni przez ekipę USA. Jedyne pół punktu zdobyli na pierwszej szachownicy, gdzie Harikrishna zremisował z Caruaną.

Stan po VII rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	USA	13	174,0	21,5
2	Rosja	12	157,0	22,0
3	Gruzja	12	154,5	20,0
4	Ukraina	12	146,5	19,0
5	Indie	12	144,5	19,5

Harikrishna – Caruana

**4047.Partia angielska [A36]
Baku 2016**

GM Nakamura (USA) 2789

GM Adhiban (Indie) 2671

1.c4 e5 2.Sc3 Gb4 3.Sd5 Gc5 4.Sf3 c6 5.Sc3 d6 6.e3 Gb4 7.d4 e4 8.Sd2 Sf6 9.Hc2 He7 10.a3 Gc3 11.Hc3 a5 12.b3 0-0 13.Gb2 We8 14.h3 d5 15.a4 b6 16.Ga3 Hd8 17.Ge2 Ga6 18.Sf1 Sbd7 19.Sg3 g6 20.0-0 h5 21.Wfc1 Wc8 22.Wc2 b5 23.cb5 cb5 24.Hd2 Wc2 25.Hc2 Hb8 26.Hd2 h4 27.Sf1 We6 28.Ha5 ba4 29.Ga6 Ha8 30.Gd6 ab3 31.Ha3 b2 32.Hb2 Wd6 33.Gb7 Hd8 34.Wa8 Sb8 35.Gd5 Wb6 36.Gb3 Kg7 37.Hc3 He7 38.Sd2 Wc6 39.Gc4 Sbd7 40.Wa7 Wb6 41.Gb3 Hd6 42.Hc4 Hf8 43.Wc7 Wb4 44.Ha6 Wb8 45.Hc4 Wa8 46.Se4 Se4 47.Wd7 Wa1 48.Kh2 Kh6 49.Hc7 Sg5 50.Hf4 He8 51.Wf7 He4 52.Gd5 Hf4 53.Wf4 i czarne poddały się.

Runda 8

10 września 2016

11. Czechy – Polska

1	Navara	0,5 : 0,5	Wojtaszek
2	Laznička	1,0 : 0,0	Duda
3	Babula	0,5 : 0,5	Bartel
4	Plat	0,5 : 0,5	Piorun

2,5 : 1,5

Pierwszej porażki zaznał Jan Krzysztof Duda, a Polacy przegrali pierwszy mecz z rozstawionymi z numerem 17 Czechami.

Mecz na szczycie, **Rosja – USA** dał wynik 2,0 : 2,0. **Karjakin z Caruaną** i **Kramnik z Nakamurą** podpisali remisy. **Niepomniaszczij** mający do tego momentu wynik 100% przegrał z **Wesleyem So**, a **Griszczuk** pokonał **Robsona**.

Stan po VIII rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	USA	14	222,0	23,5
2	Indie	14	196,0	22,0
	Ukraina	14	196,0	22,0
4	Rosja	13	215,0	24,0
5	Azerbejdżan A	13	201,5	23,0

**4048.Partia hiszpańska [C67]
Baku 2016**

GM Robson (USA) 2674

GM Grischuk (Rosja) 2754

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.0-0 Se4 5.We1 Sd6 6.Se5 Ge7 7.Gf1 Se5 8.We5 0-0 9.Sc3 Se8 10.Sd5 Gd6 11.We1 c6 12.Se3 Gc7 13.Sf5 d5 14.Se7 Kh8 15.Sc8 Wc8 16.g3 Hf6 17.Gh3 Wd8 18.d4 Sd6 19.Gf4 Gb8 20.Ge5 Hh6 21.Gg2 Sc4 22.Gb8 Wb8 23.b3 Sd6 24.Hd3 Hg6 25.Hd2 Wfe8 26.We5 f6 27.We8 We8 28.Hb4 f5 29.We1 We1 30.He1 Hf6 31.He3 g5 32.f4 h6 33.a4 a5 34.Kf1 Se4 35.c4 Kg7 36.c5 gf4 37.gf4 Hh4 38.Ge4 fe4 39.Hf2?

Końcówka jest forsonnie wygrana dla czarnych

39...Hf2 40.Kf2 Kf6 41.Kg3 Kf5 42.h3 h5 43.h4 e3 44.Kf3 e2 45.Ke2 Kf4 46.Kd3 Kg4 i białe poddały się.

Ray Robson

Runda 9

11 września 2016

18. Polska – Singapur

1	Wojtaszek	1,0 : 0,0	Zhang Zhong
2	Duda	0,0 : 1,0	Goh
3	Bartel	1,0 : 0,0	Shanmugam
4	Świercz	1,0 : 0,0	Foo

0,5 : 3,5

Zmęczony **Duda** przeszarżował i przegrał z nisko notowanym **Gohem** 2444. **Ukraina pokonała Indie** 2,5 : 1,5. **Amerykanie wygrali z Norwegią** w stosunku 3,0 : 1,0. W ramach tego meczu mistrz świata **Carlsen** zremisował z **Caruaną**.

Stan po IX rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	USA	16	284,0	26,5
2	Ukraina	16	267,0	24,5
3	Rosja	15	290,0	27,0
4	Gruzja	14	235,5	23,5
5	Czechy	14	235,5	22,0

4049.Obrona sycylijska [B46]
Baku 2016

IM Goh (Singapur) 2444

GM Duda (Polska) 2675

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3 a6 6.Sc6 bc6 7.Gd3 Hc7 8.0–0 Sf6 9.He2 Ge7 10.e5 Sd5 11.Sd5 cd5 12.b3 Gb7 13.Gb2 0–0 14.f4 f5 15.ef6 Gf6 16.Gf6 Wf6 17.Wae1 Waf8 18.g3 a5 19.He3 Gc6 20.Hd4 Hb8 21.a4 Hc7 22.We5 Wb8 23.f5 Wb4 24.He3 We4 25.We4 de4 26.fe6 We6 27.Hc5 Hd8 28.Gc4 d5 29.Wd1 Wd6 30.Kg2

30...e3?? (30...Gb7 z mikroskopijną przewagą czarnych) 31.Hc6 Hf8 32.Wd5 Wc6 33.Wd8 Wc4 34.Wf8 Kf8 35.bc4 Ke7 36.Kf3 Kd6 37.Ke3 Kc5 38.Kd3 Kb4 39.g4 Ka4 40.c3 h6 41.Kc2 g6 42.h4 g5 43.h5 i czarne poddały się.

Runda 10

12 września 2016

14. Islandia – Polska

1	Stefansson	0,5 : 0,5	Wojtaszek
2	Gretarsson	0,5 : 0,5	Bartel
3	Kjartansson	0,5 : 0,5	Piorun
4	Thorfinnsson	0,0 : 1,0	Świercz

1,5 : 2,5

Amerykanie po pokonaniu Gruzinów 2,5 : 1,5 byli coraz bliżej złotych medali. **Rosjanie** tylko **zremisowali z Indiami**, podobnie jak **Chiny z Białorusią** (Li Chao 2746 przegrał z Aleksandrowem 2547).

Stan po X rundzie (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	USA	18	344,5	29,0
2	Ukraina	18	328,0	27,5
3	Rosja	16	345,0	29,0
4	Kanada (!)	15	312,5	29,0
5	Indie	15	291,0	25,5

Hikaru Nakamura

4050.Obrona słowiańska [D11] Baku 2016

GM Nakamura (USA) 2789

GM Mczedliszwili (Gruzja) 2609

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.g3 g6 5.Gg2 Gg7
6.Sbd2 0-0 7.0-0 a5 8.b3 Gf5 9.Gb2 Se4 10.Sh4
Sd2 11.Hd2 Ge6 12.e4 dc4 13.d5 Gb2 14.Hb2 cd5
15.Wfd1 d4 16.bc4 Sc6 17.Hb7 Hc8 18.Hb5 Wb8
19.Hc5 Wb7 20.Sf3 Wd8 21.Sd2 d3 22.Wab1 Wc7
23.Wb6 Sd4 24.Ha5 Gc4 25.Sf3

Pozycja czarnych jest wygrana

25...Se2 26.Kh1 Ge6 27.Se1 Wc1 28.Wc1
Hc1 29.Wc6 d2 30.Hd8 Kg7 31.Wc1 dc1H 32.Ha5
Sc3 33.Gf3 He1 34.Kg2 h5 35.Hb4 Ga2 36.He7 Gc4
37.He5 Kh7 38.Kh3 Hf2 39.Hc3 Gf1 i białe poddały
się.

Wesley So

Runda 11

13 września 2016

10. Polska – Hiszpania

1	Wojtaszek	1,0 : 0,0	Vallejo Pons
2	Duda	0,5 : 0,5	Salgado
3	Bartel	1,0 : 0,0	Anton
4	Świercz	0,5 : 0,5	Ibarra

3,0 : 1,0

Ostateczna kolejność (czołówka)

	Zespół	TB 1	TB 2	TB 3
1	USA	20	413,5	31,5
2	Ukraina	20	404,5	31,0
3	Rosja	18	419,0	32,0
4	Indie	16	350,5	27,5
5	Norwegia	16	344,5	26,5
6	Turcja	16	341,5	30,0
7	Polska	16	331,5	29,5
8	Francja	16	326,5	30,0
9	Anglia	16	323,0	26,5
10	Peru	16	306,0	26,5
11	Kanada	15	368,5	30,5
12	Azerbejdżan A	15	352,0	28,5
13	Chiny	15	348,0	29,0
14	Białoruś	15	332,5	27,5
15	Węgry	15	239,0	29,0
16	Iran	15	318,0	28,0
17	Łotwa	15	316,0	26,5
18	Grecja	15	309,5	25,5
19	Paragwaj	15	298,5	26,5
20	Słowenia	15	294,0	27,0
21	Chorwacja	15	292,0	26,0
22	Włochy	15	284,5	26,0
23	Brazylia	15	266,5	26,0
24	Gruzja	14	332,5	26,5
25	Kuba	14	314,0	27,5
26	Azerbejdżan B	14	313,0	28,5
27	Izrael	14	312,5	28,5
28	Kazachstan	14	308,0	29,0
29	Czechy	14	305,0	24,0
30	Australia	14	291,0	26,0

**4051.Obrona Caro – Kann [B12]
Baku 2016**

**GM Caruana (USA) 2808
GM Barejew (Kanada) 2675**

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Gf5 4.Sf3 e6 5.Ge2
Sd7 6.0–0 Gg6 7.a4 Se7 8.a5 a6 9.b4 Sf5 10.c3 f6
11.Gf4 fe5 12.de5 Ge7 13.g4 Sh4 14.Sd4 Gf7
15.Gg3 h5 16.gh5 Hc7 17.Gg4 Wh6 18.f4 c5
19.bc5 Hc5 20.Kh1 0–0–0 21.Sd2 Wdh8 22.He1
Gh5 23.Ge6 Ge8

24.f5 Gd8 25.Wf4 g5 26.Wf2 Gc7 27.He3
Kb8 28.f6 Sf8 29.Gg4 Shg6 30.S2b3 Ha7 31.f7 i
czarne poddały się.

Samuel Shankland

**4052.Obrona Caro – Kann [B12]
Baku 2016**

**GM Hansen E. (Kanada) 2582
GM Shankland (USA) 2679**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.d3 Gc5 5.c3
0–0 6.0–0 d6 7.h3 Se7 8.d4 Gb6 9.Gd3 Sg6 10.We1
We8 11.Sbd2 c6 12.Sf1 d5 13.Gg5 de4 14.We4 h6
15.Gf6 Hf6 16.We1 Gf5 17.Gf5 Hf5 18.Sg3 Hf6
19.Sh5 Hf5 20.Sg3 Hf6 21.Sh5 Hf5 22.g4 Hc8
23.Se5 Se5 24.de5 Hc7 25.He2 Wad8 26.Sf4 Wd7
27.Kg2 Kh8 28.Wac1 a6 29.Wc2 Hd8 30.Hf3 Gc7
31.Wce2 Wd2 32.Wd2 Hd2 33.We2 Hd7 34.e6 fe6
35.Se6 Gd6 36.Hf5 We7 37.f4 He8 38.Kf3 Kg8
39.Hd3 Gb8 40.f5 Wd7 41.He4

41...He7? 42.Sc5 i czarne poddały się.

**4053.Partia włoska [C50]
Baku 2016**

**GM Harikrishna (Indie) 2752
GM Carlsen (Norwegia) 2857**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Gc5 4.0–0 d6 5.c3
Sf6 6.d3 h6 7.We1 0–0 8.h3 a6 9.Gb3 b5 10.Sbd2
Gb6 11.Sf1 Se7 12.a4 Wb8 13.d4 Sg6 14.Ge3 ed4
15.Gd4 c5 16.Gf6 Hf6 17.ab5 ab5 18.Se3 Hd8
19.Sd5 Gb7 20.Sb6 Hb6 21.Gd5 Wfe8 22.Gb7 Wb7
23.Hd2 Wbe7 24.Wad1 We6 25.We3 Hc6 26.Hd5
Hd5 27.Wd5 f6 28.Wd1 Wa8 29.b4 Wae8
30.Wde1 Kf7 31.g3 Se7 32.Wb1 f5 33.e5 cb4
34.ed6 We3 35.fe3 Sc6 36.d7 We3 37.Sd4 Sd8
38.Kf2 Wc3 39.Wb4 Wc5 40.Wb5 Wb5 41.Sb5 Ke7
42.Sd4 g6 43.h4 h5 44.Kf3 Kd7 45.Kf4 Se6 46.Se6
Ke6 47.Kf3 Ke5 i remis.

Team-Composition with round-results - Open

7. Poland (POL / RtgAvg:2685, Captain: Socko Bartosz / TB1: 16 / TB2: 331)																						
Bo.	Name	Rtg	FED	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Pts.	Games	Rp	w	we	w-we	K	rtg+/-
1	GM Wojtaszek Radoslaw	2736	POL	1	1	½		½	½	1	½	1	½	1	7,5	10	2808	7,5	6,50	1,00	10	10,0
2	GM Duda Jan-Krzysztof	2675	POL	1	1	1	1	1	½	1	0	0		½	7,0	10	2683	7	6,71	0,29	10	2,9
3	GM Bartel Mateusz	2646	POL	1	1	0	½	0		½	½	1	½	1	6,0	10	2554	6	7,00	-1,00	10	-10,0
4	GM Piorun Kacper	2681	POL				1	½	0		½		½		2,5	5	2463	2,5	3,87	-1,37	10	-13,7
5	GM Swiercz Dariusz	2639	POL	1	1	0	½		1	½		1	1	½	6,5	9	2583	6,5	6,85	-0,35	10	-3,5

Ekipa polska – szczegółowe wyniki

© Chess-results.com

Najlepsi na podium

Baadur Džobawa – najlepszy wynik na szachownicy 1 – 2926 punktów ELO

Autor artykułu: Krzysztof Puszczewicz

Listy rankingowe FIDE: teraz i dawniej

Lista rankingowa FIDE – październik 2016

Miejsce	Zawodnik	Federacja	IX'2016	Ranking
1	Magnus Carlsen	Norwegia	1	2853
2	Władimir Kramnik	Rosja	3 – 4	2817
3	Fabiano Caruana	USA	3 – 4	2813
4	Maxime Vachier-Lagrave	Francja	2	2811
5	Lewon Aronian	Armenia	5	2795
6	Wesley So	USA	7	2794
7	Hikaru Nakamura	USA	6	2787
8	Viswanathan Anand	Indie	8	2776
9	Siergiej Karjakin	Rosja	9	2772
10	Ding Liren	Chiny	14	2764
11	Szachrijar Mamedjarow	Azerbejdżan	11	2762
12	Pendyala Harikrishna	Indie	15 – 16	2762
13	Weselin Topałow	Bułgaria	10	2760
14	Anish Giri	Holandia	12	2756
15	Aleksander Grischuk	Rosja	13	2752
16	Jan Niepomniaszczij	Rosja	-	2749
17	Radosław Wojtaszek	Polska	-	2746
18 – 19	Michael Adams	Anglia	-	2745
18 – 19	Piotr Swidler	Rosja	18	2745
20	Borys Gelfand	Izrael	19	2743

Lista rankingowa FIDE numer 9 – 1 stycznia 1979 rok

Miejsce	Zawodnik	Federacja	I'1978	Ranking
1	Anatolij Karpow	ZSRR	1	2725
2	Wiktor Korcznoj	ZSRR	2	2695
3 – 4	Lajos Portisch	Węgry	3 – 5	2640
3 – 4	Borys Spasski	ZSRR	3 – 5	2640
5 – 6	Jan Timman	Holandia	16 – 17	2625
5 – 6	Lew Polugajewski	ZSRR	7 – 10	2625
7	Bent Larsen	Dania	7 – 10	2620
8 – 9	Henrique Mecking	Brazylia	3 – 5	2615
8 – 9	Michaił Tal	ZSRR	6	2615
10	Tigran Petrosjan	ZSRR	7 – 10	2610
11 – 12	Vlastimil Hort	Czechosłowacja	7 – 10	2600
11 – 12	Jurij Bałaszow	ZSRR	14 – 15	2600
13 – 17	Robert Hübner	NRF	13	2595
13 – 17	Zoltan Ribli	Węgry	16 – 17	2595
13 – 17	Robert Dżindżichaszwili	Izrael	-	2595
13 – 17	Aleksander Bielawski	ZSRR	-	2595
13 – 17	Josif Dorfman	ZSRR	-	2595
18 – 20	Gyula Sax	Węgry	-	2590
18 – 20	Lubomir Kavalek	USA	-	2590
18 – 20	Lubomir Ljubojević	Jugosławia	12	2590

Lista rankingowa FIDE – listopad 2016

Miejsce	Zawodnik	Federacja	VIII'2016	Ranking
1	Magnus Carlsen	Norwegia	1	2853
2	Fabiano Caruana	USA	3	2823
3	Maxime Vachier-Lagrave	Francja	4	2811
4	Władimir Kramnik	Rosja	2	2810
5	Lewon Aronian	Armenia	5	2795
6	Wesley So	USA	6	2794
7 – 8	Viswanathan Anand	Indie	8	2779
7 – 8	Hikaru Nakamura	USA	7	2779
9	Siergiej Karjakin	Rosja	9	2772
10	Pendyala Harikrishna	Indie	12	2768
11 – 12	Anish Giri	Holandia	14	2767
11 – 12	Jan Niepomniaszczij	Rosja	16	2767
13	Ding Liren	Chiny	10	2764
14	Szachrijar Mamedjarow	Azerbejdżan	11	2762
15	Weselin Topałow	Bułgaria	13	2760
16	Paweł Eljanow	Ukraina	-	2757
17	Leinier Dominguez Perez	Kuba	-	2752
18	Aleksander Griszczuk	Rosja	15	2751
19	Michael Adams	Anglia	18 – 19	2744
20	Radosław Wojtaszek	Polska	17	2744

Radosław Wojtaszek utrzymał się w pierwszej „20” świata

© Polski Związek Szachowy

Szachy jak... wino

Komentarze starych mistrzów

4054.Obrona sycylijska [B42]

Turniej międzystrefowy

Sztokholm 1961

Pierwsza nagroda „za piękność”

GM Stein Leonid (ZSRR)

GM Portisch Lajos (Węgry)

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 a6 5.Gd3

Prawie z reguły gra się tu dziś 5.Sc3, czasem 5.c4. Stein pragnie jednak wypróbować inny, stary i zapomniany, ale – jak się wydaje – nader obiecujący plan rozwoju **5...Sf6 6.0-0 Hc7 7.Sd2!** Ciekawy i oryginalny pomysł: zamiast rozwinąć tego skoczka szablonowo na „c3” białe chcą jak najszybciej przerzucić go na skrzydło królewskie **7...Sc6 8.Sc6 bc6** „Pryncypialnie” zagrane: czarne wzmacniają swoje centrum i otwierają linię „b”, ale mimo wszystko mniej zobowiązujące wydaje się 8...dc6 z ewentualnymi przygotowaniem nawet długiej roszady. Jeśli np. po 8...dc5 – 9.f4, to 9...e5 10.fe5 He5 11.Sf3 Hc5 12.Kh1 Gg4 i 13...0-0-0 względnie 9...Gc5 10.Kh1 e5 11.fe5 Sg4 i czarne stoją dobrze **9.f4 Gc5?!** Również ten pozorny zysk tempa wydaje się trochę podejrzany. Bardziej w duchu obranego wariantu byłoby 9...d5 10.e5 Sd7 11.fe5 de5 12.Sh4 i teraz raczej nie 12...Gc5 13.Kh1 Sg4?! wobec 14.Hf3!, ale skromnie 13...Ge7 14.Sf5 Gf5 15.Wf5 0-0 i czarne mają mocną pozycję **10.Kh1 d6** Teraz 10...d5 11.e5 Sd7 mogłoby już po 12.Hg4 okazać się dla czarnych zbyt niebezpieczne **11.Sf3 e5 12.fe5 de5 13.Sh4! 0-0** Jak stwierdza Panow, niedobre było 13...Gg4 wobec 14.He1 z groźbą 15.Hg3 lub 13...Sg4 14.Hf3 Ha7 15.Sf5! Sf2 16.Wf2 Gf2 17.Sg7 ze zwycięskim atakiem białych **14.Sf5 Ge6?!** Mimo wszystko czarnym lepiej by było zwrócić zyskane tempo i grać 14...Gf5 15.Wf5 Ge7 lub 15...Se8 likwidując przynajmniej w ten sposób groźnego skoczka **15.He2 a5** Mimochodem groziły już białe 16.Ga6 **16.Gc4 Kh8?!** Czarne lękają się, ale... miraż, tracąc bezcenny czas. Konieczne było 16...Sd7 i jeśli 17.Hg4?!, to 17...g6! 18.Ge6 fe6 z niezłymi szansami obrony **17.Gg5 Sd7 18.Wad1!** Gdyby czarne widziały wszystko, co im grozi, zdecydowałyby się teraz niewątpliwie na 18...Gf5

19.Wf5 Sb6 albo 19...f6 względnie 18...Gc4 19.Hc4 f6 z trudną, ale możliwą jeszcze do obrony pozycją. No, ale wówczas nie zobaczylibyśmy prześlicznej kombinacji!... **18...Sb6?!**

19.Sg7!! Grom ze względnie jeszcze jaśniego nieba! Walka kończy się w paru posunięciach **19...Gc4** Jeżeli 19...Kg7, to 20.Gf6 Kg8 21.Hh5 z nieuchronnym matem, lub 20...Kg6 21.Ge6 fe6 22.Hg4 Kf7 23.Hg7 i 24.Hc7, względnie 20...Kh6 21.Hd2 z matem, jeśli zaś 19...Sc4, to 20.Gf6! Kg8 21.Se6 fe6 22.Hg4 i 23.Hg7 itd. **20.Gf6!** Puenta kombinacji: po 20...Ge2 nastąpi 21.Sf5 Kg8 22.Sh6 i mat. Czarne zagrały jeszcze... **Ge7** i po **21.Hf3** poddały się, gdyż po 21...Gf1 22.Sh5 lub 21...Gf6 22.Hf6 Kg8 23.Sf5 zostaną zamiatowane. Bardzo efektowna „miniatura”!

Uwagi: Stanisław Gawlikowski 1962 r.

Leonid Stein

Opracowanie: K. P.

Sylwetki współczesnych szachistów – Anton Smirnow

Anton Smirnow – 2014 rok
© Mitch Cameron

Anton Smirnow – 2014 rok
© Eirc Lippey

Kiedy 9 sierpnia 2014 roku Anton Smirnow zdobył tytuł mistrza międzynarodowego, miał zaledwie 13 lat i był najmłodszym, pierwszym posiadaczem tego tytułu urodzonym w 2001 roku.

Kiedy Anton miał 4 lata, jego ojciec Władimir Smirnow nauczył go gry w szachy.

Gdy miał 12 lat i 2 miesiące grając w Sydney 2013 wypełnił pierwszą normę na tytuł mistrza międzynarodowego, sześć miesięcy potem wywalczył drugą normę w turnieju open w Indonezji, a w „Politiken Cup” w lipcu 2014 roku był posiadaczem trzeciej normy. Warunkiem otrzymania tytułu było jeszcze zdobycie rankingu 2400, co udało mu się 9 sierpnia 2014 roku. Było to w

siódmej rundzie XLI Olimpiady Szachowej w Tromsø 2014.

Zsuzsa Polgar przeprowadza wywiad z Antonem Smirnowem w czasie XLII Olimpiady Szachowej w Baku 2016

© Eteri Kublaszwili

Anton Smirnow wygrywa „Malaysian Chess Open” w 2015 roku

© Dato Tan

Anton Smirnow mając 5 lat został mistrzem juniorów do lat 8 Australii, co skutkowało pierwszą międzynarodową wycieczką do Turcji na mistrzostwa świata juniorów do lat 8. Zdobył 6,5 punktu z 11 partii. Rok potem w Wietnamie zdobył 6 punktów z 11 partii, a w Kemer-Antaya (Turcja) w 2009 roku wyprzedził go tylko Aryan Gholami, utalentowany Irańczyk, którego ostatnio widzieliśmy także na Olimpiadzie w Baku. Smirnow zdobył 8,5 punktu, a Gholami 9 punktów z 11 partii.

W australijskim Turnieju Młodych Mistrzów w Sydney, w latach 2009 i 2010, Smirnow był triumfátorem, w 2011 roku w tychże zawodach był **czwarty** z wynikiem 5,5 punktu z 9 partii.

Mając 12 lat Smirnow wygrał mistrzostwa Australii w kategorii juniorów dla lat 18!

Mając 10 lat zadebiutował w **mistrzostwach kraju dla dorosłych**. Zdobył w 2011/12 (mistrzostwa Australii odbywają się na przełomie lat) roku **5,5 punktu z 11 partii** (+3 -3 =5) zajmując **12 miejsce** w stawce 30 rywali będąc rozstawionym z numerem 25. Rok potem było gorzej – 3,5 punktu z 9 partii, ale rezultat był zgodny z jego rankingiem.

Na przełomie 2014 – 2015 roku, w mistrzostwach kraju, do przedostatniej rundy dzielił 1 miejsce, jednak mistrzem został Illingworth.

W 2016 roku w mistrzostwach Australii grało 34 zawodników. **Smirnow był 4 – 7** z wynikiem 7 punktów z 11 partii.

Po raz pierwszy w karierze Smirnow uczestniczył w turnieju w 2008 roku. Było to w Sydney. Zdobył wówczas 3 punkty z 9 partii bez remisów.

Anton Smirnow urodził się 28 stycznia 2001 roku.

Ranking w sierpniu 2016 roku:

Szachy klasyczne: 2514

Rapid: 2371

Blitz: 2416

Anton Smirnow w wieku 13 lat

© James Buckley

4055.Partia katalońska [E09]
XLII Olimpiada Szachowa, Baku 2016

IM Smirnow (Australia) 2482

GM Barcenilla (Filipiny) 2455

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–
0 6.Ge2 e5 7.0–0 Sc6 8.d5 Se7 9.Se1 Sd7 10.f3 f5
11.g4 Kh8 12.Sd3 Sg8 13.Kh1 Gh6 14.Gh6 Sh6
15.ef5 gf5 16.Hd2 f4 17.Sf2 Sf7 18.Gd3 Wg8
19.Wg1 a6 20.Sfe4 Sf6 21.Hf2 Se4 22.Se4 Sg5
23.Sg5 Hg5 24.c5 Hd8 25.Wac1 Wg7 26.Wc2 Gd7
27.Wgc1 Ge8 28.cd6 Hd6 29.Hc5 Gg6 30.Hd6 cd6
31.Gg6 hg6 32.g5 We8 33.Kg2 e4 34.Wc8 Wge7
35.We8 We8 36.fe4 We4 37.Kf3 Wd4 38.Wc8 Kg7
39.Wc7 Kf8 40.Wb7 Wd5 41.Kf4 Wd2 42.h3 Wd4
43.Kf3 Wd3 44.Ke4 Wh3 45.Wb6 Wh2 46.Kd5
Wg2 47.Kd6 Wg5 48.Wa6 Wb5 49.b3 g5 50.Wa4
Kf7 51.Wc4 Kf6 52.b4 Wf5 53.a4 Wf4 54.Kd5 Wf5
55.Kc6 Wf4 56.Kb5 Wf5 57.Kb6 Wf4 58.Wc6 Kf5
59.Kb5 g4 60.a5 g3 61.Wc1 Ke4 62.a6 Wf5

63.Kb6 Wf6 64.Ka5 Wf7 65.b5 Kd4 66.b6
g2 67.b7 Wf5 68.Ka4 i czarne poddały się.

4056.Gambit hetmański [D20]
XLII Olimpiada Szachowa, Baku 2016

IM Smirnow (Australia) 2482

GM Edouard (Francja) 2635

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e4 Sc6 4.Ge3 Sf6 5.e5
Sd5 6.Gc4 Ge6 7.Sd2 f6 8.Sgf3 fe5 9.0–0 ed4
10.Sd4 Se3 11.fe3 Sd4 12.Ge6 Se6 13.Hh5 g6
14.He5 Hd6 15.Hh8 Hd2 16.Hg8 He3 17.Kh1 Sf4
18.Hc4 Gh6 19.Hg8 Gf8 20.Hc4 Gh6 21.Hg8 Gf8 i
remis.

© web64.pl

Smirnow obserwuje mecz Australia – Francja

© Paul Troung

Autor opracowania: K. P.

Batalia o szachową koronę (14) Haga – Moskwa 1948, Botwinnik szóstym mistrzem świata

Runda 6

15 marca 1948

1	Keres	0,5 : 0,5	Euwe
2	Reshevsky	0,5 : 0,5	Smysłow
3	Botwinnik	-	Pauza

Stan po VI rundzie

1	Botwinnik	3,5
2	Reshevsky*	3,0
3 – 4	Keres* i Smysłow*	2,5
5	Euwe*	0,5

* zawodnik, który jeszcze nie pauzował w drugim kole

4057.Partia hiszpańska [C86]

Haga, 15 marca 1948

Keres (ZSRR)

Euwe (Holandia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.He2 b5 7.Gb3 0–0 8.c3 d5 9.d3 d4 10.cd4 Sd4 11.Sd4 Hd4 12.Ge3 Hd6 13.Sc3 Ge6 14.Ge6 fe6 15.f4 ef4 16.Gf4 e5 17.Gg3 Wad8 18.Wad1 He6 19.Wf5 Gc5 20.Kh1 Gd4 21.Gh4 Wd7 22.Wc1 Wdf7 23.a3 Gc3 24.bc3 Sd7 25.Wf7 Wf7 26.Gg3 Hb3 27.d4 Ha3 28.Hd1 Sf6 29.Wa1 Hf8 30.de5 Se4 31.Hd3 Sc5 32.He2 Se6 33.h3 Hc8 34.Ha2 i remis.

4058.Obrona słowiańska [D17]

Haga, 15 marca 1948

Reshevsky (USA)

Smysłow (ZSRR)

1.c4 Sf6 2.Sc3 d5 3.d4 c6 4.Sf3 dc4 5.a4 Gf5 6.Se5 e6 7.f3 Gb4 8.e4 Ge4 9.fe4 Se4 10.Gd2 Hd4 11.Se4 He4 12.He2 Gd2 13.Kd2 Hd5 14.Kc2 Sa6 15.Wd1 Ha5 16.Sc4 Ha4 17.b3 Ha2 18.Kc3 He2

19.Ge2 Ke7 20.Sa5 Sc5 21.Gf3 Whc8 22.b4 Sa6 23.Kb3 Wab8 24.Wa1 f5 25.Whc1 Kf6 26.Sc6 bc6 27.Wa6 c5 28.Wc4 Wb4 29.Wb4 cb4 30.Wa7 h6 31.Wa6 Ke5 32.Kb4 g5 33.Wc6 Wc6 34.Gc6 Kd4 35.Gd7 Ke3 36.Ge6 Kf2 37.Gd5 g4 38.Kc5 Kg1 39.Kd4 Kh2 40.Ke5 Kg3 41.Kf5 h5 42.Kg5 h4 43.Gc6 h3 44.gh3 gh3 45.Gb7 i remis.

Runda 7

16 marca 1948

1	Euwe	0,5 : 0,5	Botwinnik
2	Smysłow	0,0 : 1,0	Keres
3	Reshevsky	-	Pauza

Stan po VII rundzie

1	Botwinnik	4,0
2	Keres*	3,5
3	Reshevsky	3,0
4	Smysłow*	2,5
5	Euwe*	1,0

* zawodnik, który jeszcze nie pauzował w drugim kole

4059.Obrona francuska [C08]

Haga, 16 marca 1948

Euwe (Holandia)

Botwinnik (ZSRR)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.ed5 ed5 5.Gb5 Sc6 6.He2 He7 7.dc5 He2 8.Se2 Gc5 9.Sb3 Gb6 10.Gd2 Sge7 11.Gb4 a6 12.Gc5 Gc7 13.Gc6 Sc6 14.0–0–0 Ge6 15.Sed4 0–0–0 16.Sc6 bc6 17.Wd4 Kd7 18.g3 f6 19.Wa4 Wa8 20.We1 Whe8 21.Ge3 Gd6 22.Gf4 Gf8 23.Ge3 Gf5 24.Wd1 Kc7 25.Wdd4 Ge4 26.Wa5 Gg2 27.Sc5 Gf1 28.Sd3 We4 29.Wda4 Wa4 30.Wa4 Gd3 31.cd3 c5 32.b3 d4 33.Gd2 Kb6 34.Kd1 We8 35.a3 Kb5 36.Wa5 Kb6 37.b4 We5 38.bc5 Gc5 39.f4 We8 40.Wa4 Kb5 i remis.

**4060.Partia katalońska [E02]
Haga, 16 marca 1948**

**Smysłow (ZSRR)
Keres (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Gg2 dc4 5.Ha4 Gd7 6.Hc4 Gc6 7.Sf3 Sbd7 8.Sc3 Sb6 9.Hd3 Gb4 10.0-0 0-0 11.Wd1 h6 12.Gd2 He7 13.a3 Gc3 14.Hc3 Wfd8 15.Ge1 Wac8 16.Gf1 Gd5 17.b4 Sbd7 18.Sh4 Se4 19.Hc2 Sd6 20.f3 g5 21.Sg2 f5 22.Gf2 Sf6 23.Se1 a5 24.Sd3 Wa8 25.Gg2 Wa7 26.We1 Hh7 27.b5 Sb5 28.Hc5 c6 29.a4 Sd7 30.Hc2 Sd6 31.Se5 Sf6 32.Wac1 Waa8 33.Sd3 Wab8 34.Sc5 b6 35.e4 fe4 36.Se4 Hg6 37.He2 Wb7 38.Sc3 Gc4 39.Hb2 b5 40.ab5 cb5 41.Se4 Sde4 42.fe4 Sg4

43.Wc4 Hh5! 44.Wc2 Hh2 45.Kf1 Wf7 46.Wee2 Hg3 47.Hc3 Hc3 48.Wc3 Wdf8 49.Wcc2 Sf2 50.Wf2 Wf2 51.Wf2 Wf2 52.Kf2 a4 53.Gh3 Kf7 54.d5 ed5 55.Gd7 Kf6 56.Gc6 de4 57.Gb5 a3 i białe poddały się.

Runda 8

18 marca 1948

1	Keres	0,5 : 0,5	Reshevsky
2	Botwinnik	0,5 : 0,5	Smysłow
3	Euwe	-	Pauza

Stan po VIII rundzie

1	Botwinnik	4,5
2	Keres*	4,0
3	Reshevsky	3,5
4	Smysłow*	3,0
5	Euwe	1,0

**4061.Partia hiszpańska [C71]
Haga, 18 marca 1948**

**Keres (ZSRR)
Reshevsky (USA)**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.c4 Gg4 6.Sc3 Sge7 7.h3 Gf3 8.Hf3 Sg6 9.Sd5 Wb8 10.Sb4 Sge7 11.Sc2 Hd7 12.d3 Sc8 13.Gd2 Ge7 14.Hg3 Gf6 15.Wc1 Sb6 16.Gb3 Hd8 17.0-0 Sd7 18.a3 Sc5 19.Ga2 0-0 20.b4 Se6 21.Ge3 Sf4 22.Hf3 Sd3 23.Wb1 Sf4 24.b5 i remis.

**4062.Obrona Grünfelda [D98]
Haga, 8 marca 1948**

**Botwinnik (ZSRR)
Smysłow (ZSRR)**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Sf3 Gg7 5.Hb3 dc4 6.Hc4 0-0 7.e4 Gg4 8.Ge3 Sfd7 9.Sd2 Sb6 10.Hd3 c6 11.f3 Ge6 12.Wd1 Sa6 13.a3 Hd7 14.Hc2 Sc7 15.Sb3 Gc4 16.Ge2 Ge2 17.He2 Wad8 18.0-0 He6 19.Sc5 Hc8 20.Kh1 Sd7 21.Sb3 b6 22.Hc4 Hb7 23.f4 e6 24.Wc1 Sf6 25.Gg1 Wc8 26.Wc2 Wfd8 27.He2 Sb5 28.e5 Sc3 29.bc3 Sd5 30.c4 Se7 31.Sd2 Sf5 32.Se4 Sd4 33.Gd4 Wd4 34.Sd6 Wd6 35.ed6 c5 36.Wd2 Wd8 37.Hf3 Hf3 38.Wf3 Gd4 39.g3 Wd6 40.Kg2 f5 41.a4 Kf7 42.Wb3 Kf6 43.Wa2 a5 44.Wd2 Ke7 45.Kf3 Kd7 46.g4 h6 47.Wg2 Ke7 48.Wd3 Kf7 49.h4 fg4 50.Wg4 h5 51.Wg2 Wd8 52.Wgd2 Ke8 53.Wg2 Kf7 54.Wgd2 Ke8 55.Ke2 Ke7 56.Wd1 Wf8 57.Wf1 Gf6 58.Wb3 Gh4 59.Wb6 Gg3 60.Wb7 Kf6! 61.Wb5 Kf5! 62.Wc5 Ke4 63.We5 Kd4 64.Wd1 Kc4 65.We4 Kc5 66.Kf3 h4 67.Wb1 Kd6 68.Wb6 Kd7 69.Kg4 Wf5 70.Wd4 Ke7 71.Wb7 Kf6 72.Wb5 e5 73.Wd6 Kg7! 74.Wa5 Wf4 75.Kh3 Kh6! 76.Waa6 Kh5! 77.Wg6 Wa4! i remis.

**Ocena posunięć: „Tidskrift För Schack”
numer 3 – 4/1948**

Runda 9

23 marca 1948

1	Reshevsky	0,5 : 0,5	Botwinnik
2	Smysłow	1,0 : 0,0	Euwe
3	Keres	-	Pauza

Stan po IX rundzie

1	Botwinnik	5,0
2 – 4	Keres, Reshevsky i Smysłow*	4,0
5	Euwe	1,0

* zawodnik, który jeszcze nie pauzował w drugim kole

4063.Obrona holenderska [A91]

Haga, 23 marca 1948

Reshevsky (USA)

Botwinnik (ZSRR)

1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Sf6 4.Gg2 Ge7 5.Sh3 0–0 6.0–0 d6 7.Sc3 He8 8.e4 fe4 9.Sf4 c6 10.Se4 Se4 11.Ge4 e5 12.Sg2 Sd7 13.Se3 ed4 14.Hd4 Se5 15.f4 Sg4 16.Sg4 Gg4 17.We1 Gf6 18.Hd3 Hh5 19.Gd2 Wfe8 20.Wab1 We7 21.Gb4 Wae8 22.Gd6 We6 23.We3

23...Wd6! 24.Hd6 Wd8 25.Hc7 Hc5 26.Wbe1 Wf8 27.Hb7 Gd4 28.Kf2 Ge3 29.We3 Hd4 30.Hb3

Ale nie 30.Gf3 We8 31.Hb3 We3 32.He3 Hb2 itd.

30...Hd2 31.Kg1 Hc1 32.Kf2 Hd2 33.Kg1 Hc1 i remis.

Uwagi: „Tidskrift För Schack” numer 3 – 4/1948

4064.Partia hiszpańska [C90]

Haga, 23 marca 1948

Smysłow (ZSRR)

Euwe (Holandia)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 Sa5 9.Gc2 c5 10.d4 Hc7 11.Sbd2 Gb7 12.Sf1 cd4 13.cd4 Wc8 14.We2

0–0 15.Sg3 Wfe8 16.b3 Gf8 17.Gb2 g6 18.Hd2 Gg7 19.Wc1 Sd7 20.Wee1 Sc6 21.Gb1 Hb6 22.d5 Se7 23.Gc3 Ga8 24.h4 h5 25.Ga5 Hb8 26.Sf1 Wc1 27.Wc1 Wc8 28.Se1 Sc5 29.Hg5 Kf8 30.He3 Sg8 31.Hh3 Gh6 32.Wc3 Se7 33.Gc2 Sb7 34.Wc8 Hc8 35.Hc8 Sc8 36.Gc3 Sc5 37.Gb4 Ke7 38.f3 Kd7 39.Sd3 Sd3 40.Gd3 Se7 41.g4 hg4 42.fg4 Gc1 43.g5 Gb7 44.Kf2 Sc8 45.Se3 Ke7 46.Ga5 Ga3 47.Kg3 Gc5 48.Gd2 Kf8 49.Sc2 Ke7 50.Ge2 Sa7 51.Ga5 Sc8 52.Gg4 f6 53.Ge6 fg5 54.hg5 Sb6 55.b4 Sc4 56.bc5 Sa5 57.cd6 Kd6 58.Gf7 Sc4 59.Gg6 a5 60.Kg4 b4 61.Gf5 Ke7 62.Ge6 Sd6 63.Se3 Se4 64.Kf5 Sd6 65.Ke5 Sf7 66.Kf4 Sd8 67.Sf5 Kf8 68.g6 Se6 69.de6 a4 70.Ke5 i czarne poddały się.

Runda 10

25 marca 1948

1	Botwinnik	1,0 : 0,0	Keres
2	Euwe	0,5 : 0,5	Reshevsky
3	Smysłow	-	Pauza

Stan po X rundzie

1	Botwinnik	6,0
2	Reshevsky	4,5
3 – 4	Keres i Smysłow	4,0
5	Euwe	1,5

* zawodnik, który jeszcze nie pauzował w drugim kole

4065.Partia hiszpańska [C75]

Haga, 25 marca 1948

Euwe (Holandia)

Reshevsky (USA)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.c3 Gd7 6.d4 Sge7 7.h4 h6 8.Ge3 ed4 9.cd4 d5 10.e5 b5 11.Gc2 Sa5 12.Sc3 Gg4 13.a4 c6 14.Hd3 Gf5 15.He2 b4 16.Sd1 Hd7 17.Wc1 Gc2 18.Hc2 Sf5 19.g4 Se7 20.Sd2 Hg4 21.Hc5 Sb7 22.Hb4 Sd8 23.f3 Hg2 24.Wg1 Hh3 25.Gf2 Hc8 26.Hc3 Sf5 27.Se3 Wb8 28.Sd5 Hd7 29.Sf4 Gb4 30.Hd3 0–0 31.Kf1 Gd2 32.Hd2 Se6 33.Sh5 Kh8 34.Wg4 Wb3 35.Wc3 Wb4 36.d5 a5 37.Hd3 Hd5 38.Hf5 Wb2 39.Wd3 Ha2 40.Ge1 Wh2 41.We3 Wh1 42.Wg1 Hh2 43.Hg4 g6 44.We2 Wg1

45.Hg1 Hg1 46.Kg1 gh5 47.We4 Kh7
48.Ga5 Wb8 49.Wb4 Wa8 50.Gb6 Kg6 51.a5 Kf5
52.We4 Wa6 53.Kf2 Sf4 54.Wc4 c5 55.Kg3 Sd5
56.Gd8 Wa8 57.Gb6 i remis.

**4066.Obrona Nimzowitscha [E28]
Haga, 25 marca 1948**

Botwinnik (ZSRR)

Keres (ZSRR)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0-0 5.a3 Gc3
6.bc3 We8 7.Se2 e5 8.Sg3 d6 9.Ge2 Sbd7 10.0-0
c5 11.f3 cd4 12.cd4 Sb6 13.Gb2 ed4 14.e4 Ge6
15.Wc1 We7 16.Hd4 Hc7 17.c5 dc5 18.Wc5 Hf4
19.Gc1 Hb8 20.Wg5 Sbd7

21.Wg7 Kg7 22.Sh5 Kg6 23.He3 i czarne pod-
dały się.

Euwe (po prawej) – Keres, runda 1
© „Tidskrift För Schack” numer 3 – 4/1948

Trwa runda 2

© Archiwum Kuriera Szachowego

Lp.	Zawodnik	Federacja	1	2	3	4	5	Razem	Miejsce
1	Botwinnik	ZSRR		1 ½	1 1	½ ½	1 ½	6,0	1
2	Reshevsky	USA	0 ½		1 ½	½ ½	1 ½	4,5	2
3	Keres	ZSRR	0 0	0 ½		1 1	1 ½	4,0	3 – 4
4	Smysłow	ZSRR	½ ½	½ ½	0 0		1 1	4,0	3 – 4
5	Euwe	Holandia	0 ½	0 ½	0 ½	0 0		1,5	5

Tabela na podstawie „Tidskrift För Schack” numer 3 – 4/1948

Sytuacja po kole 2

Trwa runda 11

© Archiwum Kuriera Szachowego

	Botvinnik	Reshevsky	Keres	Smyslov	Euwe	Poäng
Botvinnik	—	1 1/2	1 1	1/2 1/2	1 1/2	6
Reshevsky	0 1/2	—	1 1/2	1/2 1/2	1 1/2	4 1/2
Keres	0 0	0 1/2	—	1 1	1 1/2	4
Smyslov	1/2 1/2	1/2 1/2	0 0	—	1 1	4
Euwe	0 1/2	0 1/2	0 1/2	0 0	—	1 1/2

Tabela wyników opublikowana w 1948 roku

© „Tidskrift För Schack” numer 3 – 4/1948

Autor artykułu: K. P.

Historia Olimpiad Szachowych – Manila 1992

Manila 1992

Olimpiada w Manili była po raz pierwszy w historii rozegrana w Azji, pierwszą od chwili rozpadu ZSRR i Jugosławii, pierwszą, w której wystąpiła ekipa **zjednoczonych Niemiec** i pierwszą, w której po 15 latach izolacji wzięła udział Afryka Południowa. Prezydent Filipin, pani Corazon Aquino, w zaproszeniach do federacji szachowych wyraziła znamiennej myśl: „**jeśli nasz kraj nie jest jeszcze rozpoznawalny jako wychowawca sportowców światowej klasy, to przynajmniej bądźmy znani jako gospodarze imprez światowego formatu**”.

Rozmach organizacyjny jubileuszowej Olimpiady zorganizowanej na terenie Filipin dorównał sławnym pod tym względem Olimpiadom w **Lipsku** (1966), **Hawanie** (1966) i **Dubaju** (1986). Grano w centrum kongresowym w Manili. Monumentalna architektura budynków wyposażonych w liczne sale konferencyjne, audyторыjne i wystawowe oraz obszerne hale, jeszcze dzieło prezydenta Marcosa, stanowiła nie tylko obiekt podziwu, ale i miejsce gry. Jednak nie ten fakt przykuwał główną uwagę kibiców tej najbardziej masowej szachowej imprezy. **Wszyscy z niecierpliwością oczekiwali na przybycie ogromnej rzeszy nowych reprezentacji powstałych na gruzach dawnego imperium sowieckiego i będących efektem rozpadu Jugosławii**, która na skutek sankcji nałożonych przez ONZ nie została dopuszczona do gry. **Występ Czechosłowacji był z kolei ostatnim w historii na rzecz dwóch federacji: osobno czeskiej i osobno słowackiej**. Uknuto nawet dowcip, że w Manili była okazja zaobserwowania „Spartakiady Narodów ZSRR”, gdyż w byłym Związku Sowieckim corocznie odbywała się, właśnie pod taką nazwą, wielka masowa impreza. Nowym federacjom często towarzyszyły nieznane

na szerszej arenie nazwiska. Zawodnicy o niskich rankingach, pochodzący z byłych sowieckich republik okazali się bardzo skuteczni w grze, a brak danych na temat ich gry utrudniał czołówce światowej nawiązanie walki. Po raz pierwszy od 1939 roku w szranki olimpijskie stanęły Łotwa, Litwa i Estonia. Zawodnicy tych ekip nawet nie próbowali kryć swojego wzruszenia...

Dla mieszkańców Europy pewnym utrudnieniem był ciężki klimat, chociaż uczciwie trzeba powiedzieć, że na salach gry klimatyzacja pracowała bez zarzutu! **Warunki pogodowe na Filipinach były trudne**. Temperatura wahała się w przedziale 27 – 30°C (w cieniu!), wilgotność powietrza była tak duża, że **wielu zawodników praktycznie nie opuszczało klimatyzowanych pomieszczeń**.

Na ostatnim posiedzeniu Prezydium FIDE w Grazu, przyjęto wstępnie (decyzję tę zatwierdził Kongres w Manili) do FIDE następujące państwa: **Rosję, Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan, Mołdawię, Turkmenistan, Ukrainę i Chorwację**. Ustalono także, że oficjalnie „schedę” po byłym ZSRR przejmuje Rosja. W ten sposób światowa federacja szachowa liczyła sobie 146 członków!

Rekord uczestnictwa z Dubaju (1986) i Salonik (1988) nie został pobity. Zgłosiło się co prawda 112 ekip, ale ostatecznie przybyło „tylko” 99, przy czym **Jemen i Kenię skreślono z tabeli dopiero po III rundzie**. Do tej stawki dołączyły trzy zespoły filipińskie i w ten sposób **w Manili można było obserwować rywalizację 102 drużyn**.

Końcowe rezultaty:

1.	ROSJA	39,0
2.	UZBEKISTAN	35,0
3.	ARMENIA	34,5
4.	USA	34,0
5.	ŁOTWA	33,5
6.	ISLANDIA	33,5
7.	CHORWACJA	33,5
8.	GRUZJA	33,0
9.	UKRAINA	33,0
10.	ANGLIA	33,0
11.	IZRAEL	32,5
12.	BOŚNIA I HERCEGOWINA	32,5
13.	NIEMCY	32,5
14.	CZECHOSŁOWACJA	32,5
15.	SZWAJCARIA	32,5
16.	CHINY	32,5
17.	WĘGRY	32,0
18.	SZWECJA	32,0
19.	BULGARIA	32,0
20.	KOLUMBIA	32,0
21.	SŁOWENIA	32,0
22.	INDIE	31,5
23.	HOLANDIA	31,0
24.	LITWA	31,0
25.	ESTONIA	31,0
26.	PERU	31,0
27.	FRANCJA	31,0
28.	BRAZYLIA	31,0
29.	WŁOCHY	30,5
30.	TURKMENISTAN	30,5
31.	FILIPINY A	30,5
32.	POLSKA	30,0
33.	NORWEGIA	30,0
34.	ARGENTYNA	30,0
35.	MOŁDAWIA	30,0
36.	RUMUNIA	30,0
37.	TURCJA	30,0
38.	KIRGISTAN	29,5
39.	GRECJA	29,5
40.	INDONEZJA	29,5
41.	HISZPANIA	29,5
42.	FILIPINY C	29,5
43.	PORTUGALIA	29,5
44.	FILIPINY B	29,5
45.	KAZACHSTAN	29,0
46.	AUSTRALIA	29,0

łącznie startowały 102 zespoły.

Liczono punkty zdobyte z partii (tzw. „małe” punkty)

Oficjalne logo Olimpiady

Manila zaprasza na Olimpiadę

© Kurier Szachowy

Mecz Indie – Polska

© Kurier Szachowy

**4067.Obrona sycylijska [B64]
XXX Olimpiada Szachowa, Manila 1992**

GM Szabałow (Łotwa) 2535

GM Smirin (Holandia) 2545

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
Sc6 6.Gg5 e6 7.Hd2 Ge7 8.0–0–0 0–0 9.f4 h6 10.h4
Sd4 11.Hd4 a6 12.Ge2 Ha5 13.Gf3 Wd8 14.g4 Gd7

15.Gh6 gh6 16.g5 Se8 17.Wdg1 h5 18.Gh5
Gf8 19.f5 He5 20.Hd2 ef5 21.g6 fg6 22.Wg6 Kh7
23.Whg1 fe4 24.Wh6 Gh6 25.Gg6 Kg7 26.Ge8 Kh7
27.Gg6 Kg7 28.Ge4 Kf7 29.Hh6 Wh8 30.Gd5 Ke8
31.Hd2 Kd8 32.We1 Hh5 33.Se4 Hh6 34.Sg5 Kc7
35.We7 Wae8 36.Ha5 b6 37.Hc3 Kd8 38.Wd7 Kd7
39.Hc6 Ke7 40.Hc7 Kf6 41.Hd6 Kf5 42.Hd7 Ke5
43.Gf7 Hf8 44.Hd5 Kf6 45.Hf3 Ke7 46.Hb7 Kf6
47.Hb6 Kf5 48.Hf2 Ke5 49.Hg3 Kf6 50.Hf4 Ke7
51.Hc7 Kf6 52.Hc6 Ke5 53.Hd5 Kf6 54.Hf3 Ke7
55.Hb7 Kd8 56.Hb8 Ke7 57.Ha7 Kd8 58.Ha8 Ke7
59.Ha7 Kd8 60.Hb6 Ke7 61.He6 Kd8 62.Hb6 Ke7
63.Ha6 Wb8 64.Ha7 Kd6 65.Hd4 Kc6 66.Gd5 Kd7
67.Sf7 Wh6 68.Hg4 Kc7 69.Hf4 Wd6 70.Hd6 Hd6
71.Sd6 Kd6 72.Gf7 Wf8 73.Gg6 Wf1 74.Kd2 Wf2
75.Ke3 Wh2 76.h5 Ke5 77.Kd3 Kd5 78.Kc3 i czarne
podały się. **Szabałow za tę partię otrzymał jedną
z siedmiu równorzędnych nagród „za piękność”
w postaci ważącej 21 kg marmurowej szachow-
nicy.**

**4068.Obrona Ragozina [D38]
XXX Olimpiada Szachowa, Manila 1992**

GM Cramling Pia (Szwecja) 2530

GM Blatny (Czechosłowacja) 2480

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 Sbd7 5.Gg5
Gb4 6.cd5 ed5 7.e3 c5 8.Gd3 Ha5 9.Hc2 c4 10.Gf5
0–0 11.0–0 We8 12.Sd2 g6 13.Gd7 Sd7 14.f3 Sb6
15.Gf4 Gd7 16.e4 Wac8 17.Wae1 Gf8 18.Sdb1
Gg7 19.Hf2 Ge6 20.Wd1 Wed8 21.Gg5 Wd7 22.e5
Gf5 23.g4 Gd3 24.Wfe1 Wc6 25.f4 h6 26.Gh4 g5
27.fg5 hg5 28.Gg5 Wg6 29.h4 Sa8 30.We3 Sc7
31.Wg3 Wg5 32.hg5 Se6 33.Wdd3 cd3 34.Sd2 Sg5
35.Wd3 Hb6 36.Hf5 Se6 37.Sb3 Hd8 38.Wh3 a6
39.Hh7 Kf8 40.Hf5 Wc7 41.Se2 Wc6 42.Sf4 Sg5
43.Wc3 Kg8 44.Sc5 b6 45.Sb7 Hc7 46.Sd5 Sf3
47.Hf3 i czarne podały się. **Pia Cramling zagrała
w Baku 2016, ale już w Olimpiadzie Kobiet, na
pierwszej szachownicy.**

**4069.Obrona królewsko – indyjska [E74]
XXX Olimpiada Szachowa, Manila 1992**

GM Portisch (Węgry) 2575

GM Łoginow (Uzbekistan) 2540

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2
0–0 6.Gg5 c5 7.d5 a6 8.a4 We8 9.Hd2 Ha5 10.Wc1
b5 11.ab5 ab5 12.cb5 Sbd7 13.Sf3 Hb4 14.0–0 Sb6
15.Hc2 Gg4 16.Gd2 Gf3 17.gf3 c4 18.Sb1 Hb5
19.Sa3 Hd7 20.Kg2 Sh5 21.Gc4 Wec8 22.Hb3 Sc4
23.Sc4 Wcb8 24.Hc2 Hb5 25.b4 Wc8 26.Hb3 Wcb8
27.Wc2 f5 28.Wfc1 Wf8 29.He3 fe4 30.He4 Wae8
31.Sa5 Kh8 32.Hc4 Hd7 33.Ge3 e6 34.de6 We6
35.Hc7 Hb5 36.Hb7 Hf5 37.Wc8 Wee8 38.We8
We8 39.Hc6 Wf8 40.He4 Hb5 41.Sc6 d5 42.He7
He2 43.Sd4 Sf4 44.Kh1 Hb2 45.b5 Kg8 46.Se6 Se6
47.He6 Kh8 48.Wc8 Hb1 49.Kg2 h6 50.Wf8 i
czarne podały się. **Jeszcze 20 lat temu Uzbeki-
stan był potęgą szachową – srebrnym medalistą
z Manili!**

Flagi uczestniczących krajów przed wejściem do sali gry

© Archiwum Kuriera Szachowego

Ekipa Armenii: Akopian (II szach.), Minasian (IV) i Lputian (III)

© Archiwum Kuriera Szachowego

Kronika szachowa: sezon 1962 – odcinek 3

Tekst: Stanisław Gawlikowski

Zdjęcia: Andrzej Filipowicz

Opracowanie: Krzysztof Puszczewicz

Międzynarodowe Kobiece mistrzostwa Polski Grudziądz, 28 III – 15 IV 1962

Pragnąc z jednej strony uatrakcyjnić finał tegorocznych kobiecych mistrzostw Polski z drugiej zaś umożliwić tym naszym czołowym zawodniczkom, które nie miały dotychczas okazji występować w międzynarodowych spotkaniach – bezpośrednio zmierzenie się z europejską ekstraklasą – **Zarząd Polskiego Związku Szachowego wpadł na nader szczęśliwy pomysł: zorganizował po raz pierwszy międzynarodowe mistrzostwa Polski z udziałem kadry, zwycięzczyń dodatkowych eliminacji i zaproszonych w charakterze „egzaminatorek” – czterech zawodniczek zagranicznych: byłej mistrzyni świata IM Rubcowej (ZSRR), wielokrotnej uczestniczki turniejów pretendentek znakomitej IM Lazarević (Jugosławia) oraz dobrze nam znanych wielokrotnej mistrzyni Węgier i uczestniczki turniejów pretendentek IM Karakas (Węgry) i młodzieżowej Perevoznic (Rumunia).**

Nie przybyła niestety Rubcowa, zrezygnowała również z udziału wielokrotna mistrzyni Polski IM Hołuj-Radzikowska, a Malina-Szpakowska, która przybyła na turniej bezpośrednio po wyjściu ze szpitala, z gorączką – zamiast udać się na salę turniejową musiała ku swej rozpaczy – powrócić na salę szpitalną, zmieniając jedynie szpital ze śląskiego na grudziądzki... W tym stanie rzeczy ruszyła ostatecznie do walki, na szczęście – tylko „szesnastka” przedstawicielki płci pięknej. Dlaczego jednak „na szczęście”? O tym za chwilę.

Turnieje kobiece, z wyjątkiem turniejów elity światowej – mają na ogół to do siebie, że bardzo trudno cokolwiek w nich przewidzieć: równie trudno wytypować zwycięzcę, co „utrafić” ruch W

poszczególnej partii, większość ma na ogół przebieg rzekłbym „zmienny”, panie są nerwowe, wrażliwe i raczej w sprawozdaniu nie należy im wypominać tych czy innych zmarnowanych okazji, błędów, podstawień...

Dlatego, krótko jedynie o przebiegu turnieju. **Najenergiczniej wystartowały faworytki. Lazarević i Karakas** wygrały 3 pierwsze partie, Perevoznic i Litmanowiczowa, remisując między sobą, zrobiły po 2,5 p., tyleż co Jurczyńska, która w I rundzie wygrała bardzo ważną partię z Konarkowską.

Po IV rundzie prowadziła samodzielnie **Karakas** 4 p. przed **Lazarević**, Jurczyńską i **Perevoznic** po 3,5 p., odpadła natomiast na razie **Litmanowiczowa** po niespodziewanej porażce z **Gos**.

Najważniejszymi partiami **V rundy** były: porażka **Karakas z Perevoznic** i sensacyjne zwycięstwo **Hellwigowej nad „wielką” Lazarević**. Na czoło wysunęły się **Jurczyńska i Perevoznic** po 4,5 p., przed **Karakas** 4 p. Spotkanie liderki **Perevoznic – Jurczyńska w VI rundzie** zakończyło się pewnym zwycięstwem mistrzyni rumuńskiej, która w ten sposób wysunęła się samodzielnie na czoło z 5,5 p. przed **Karakas** 5 p., **Jurczyńską i Litmanowiczową** po 4,5 p. oraz **Lazarević** 4 p.

Następne dwie rundy umocniły sytuację liderki, która zrobiła w nich 1,5 p., podczas gdy **Karakas osiągnęła jedynie 2 remisy**. Sytuacja na półmetku, **po VIII rundzie**, przedstawiała się następująco: **Perevoznic** 7 p., **Jurczyńska** 6,5 p., **Karakas i Lazarević** po 6 p., **Litmanowiczowa, Konarkowska i Szota** po 5 p.

Ciche nasze nadzieje, że znakomicie w tym turnieju dysponowana **Jurczyńska** nie da się zepchnąć z drugiego miejsca, a może nawet spróbuje nawiązać walkę z Perevoznic przekreśliły już niestety następne dwie rundy. **W IX rundzie Jurczyńska** osiągnęła tylko remis z **Litwińską**, zmuszona natomiast sytuacją w tabeli do gry na wygraną za wszelką cenę **Lazarević** przekombinowała się i **nieszczęśliwie przegrała z Perevoznic**, co

Margareta Perevoznic

Ewa Karakas

Milunka Lazarević

z kolei uczyniło liderkę zdawałoby się już nieosiągalną. **Karakas** jednak nie zrezygnowała jeszcze z **walki** i odnosząc w tej rundzie rekordowo szybkie zwycięstwo:

**4070.Obrona sycylijska [B29]
Grudziądz 1962**

**IM Karakas (Węgry)
IM Hermanowa (Polska)**

1.e4 c5 2.Sf3 Sf6 3.e5 Sd5 4.Sc3 Sc6??

5.Sd5 i czarne poddały się.

Nieprzemęczona zbytnio tą partią, **Karakas** rozpoczęła fantastyczną pogoń. W **X rundzie** Perevoznic znów wygrała, **Karakas** pokonała w ważnej partii **Jurczyńską**, **Lazarević** zremisowała z **Gos(!)**.

Sytuacja: **Perevoznic** 9 p., **Karakas** 8 p., **Jurczyńska**, **Konarkowska** i **Litmanowiczowa** po 7 p., **Lazarević** 6,5 p.

Finisz turnieju, ostatnie 5 rund, właściwie samotny popis świetnej mistrzyni węgierskiej, która do 2 zwycięstw w **IX i X rundzie**, dorzuciła jeszcze 5 dalszych, ustanawiając wspaniały rekord **7 kolejnych zwycięstw**. Nawiasem mówiąc pomogła jej w tym poważnie... **Lazarević**, przegrywając z nią pechowo w **XIII rundzie**. Również **Konarkowska** pokonana w ostatniej rundzie przez niezmordowaną **Karakas** spadła na nieco dalsze miejsce.

Perevoznic oddała na finiszu dwie połówki z **Konarkowską** i **Samolewicz** i została dopędzona... **Wygrana Konarkowskiej z Litmanowiczową**, która grając po chorobie na finiszu zawiodła zdecydowanie, wygrana **Lazarević z Jurczyńską** i wreszcie efektowny finisz **Samolewicz** spowodował ostatnie już przesunięcie W czołówce.

Obie zwyciężczynie zademonstrowały wielką formę i wysoką klasę. Sympatyczna, młoda mistrzyni rumuńska, władająca jak wiadomo wcale dobrze językiem polskim była tak uradowana swym triumfem, że nic więcej, poza dosłownie ze łzami w oczach powtarzaniem „Taka jestem szczęśliwa!...” – nie można było z niej wyciągnąć.

Perevoznic grała najlepiej ze wszystkich uczestniczek. Była doskonale przygotowana teoretycznie, grała lekko, pewnie, solidnie; nie ulega wątpliwości, że zamiana tytułu „międzynarodowej mistrzyni Polski” na tytuł „mistrzyni międzynarodowej” będzie dla niej kwestią najbliższej przyszłości. **Niezmordowana Karakas** miała więcej szczęścia, to i owo jej podstawiono (nawet... hetmana), no ale twarda gra, duża rutyna, imponujący zryw w drugiej połowie turnieju, rekordowa seria zwycięstw i największa ilość wygranych partii, mówią same za siebie i nie potrzebują reklamy.

Równie znakomita, jak czarująca i atrakcyjna, (nie tylko w sensie szachowym!...) Milunka Lazarević, sportowo w tym turnieju nieco zawiodła. Być może trochę nie doceniła swe przeciwniczki, porażka z **Hellwig** trochę ją zdeprymowała, śmiała, męska próba przeważenia losów turnieju w odpowiedzialnych partiach z konkurentkami dała wynik odwrotny do wymarzonego, być może zawiodła kondycja i w sumie mistrzyni jugosłowiańska niespodziewanie **musiała zadowolili się dzieleniem III--IV nagrody**, daleko za zwyciężczyniami.

Nie każdy jednak turniej się wygrywa, nie zawsze można zrobić „na zamówienie” grubo ponad 80% (a tyle właśnie było potrzeba do I nagrody), przejściowy kryzys formy pokrzyżować może wszelkie rachuby – w sumie jednak naszym zdaniem **sława świetnej Jugosłowianki uszczerbku wielkiego nie poniosła**, jej śmiała i efektowna gra nadal będzie silnym magnesem, zdobywającym dla szachów nowe rzesze zwolenników, a oświadczenie, że za rok znów do nas zawita i „odegra się” na wszystkich konkurencjach (zwłaszcza **Perevoznic i Karakas**, które będą bronić swego tytułu) – notujemy z prawdziwą radością i trzymamy sympatyczną Milunkę za słowo!

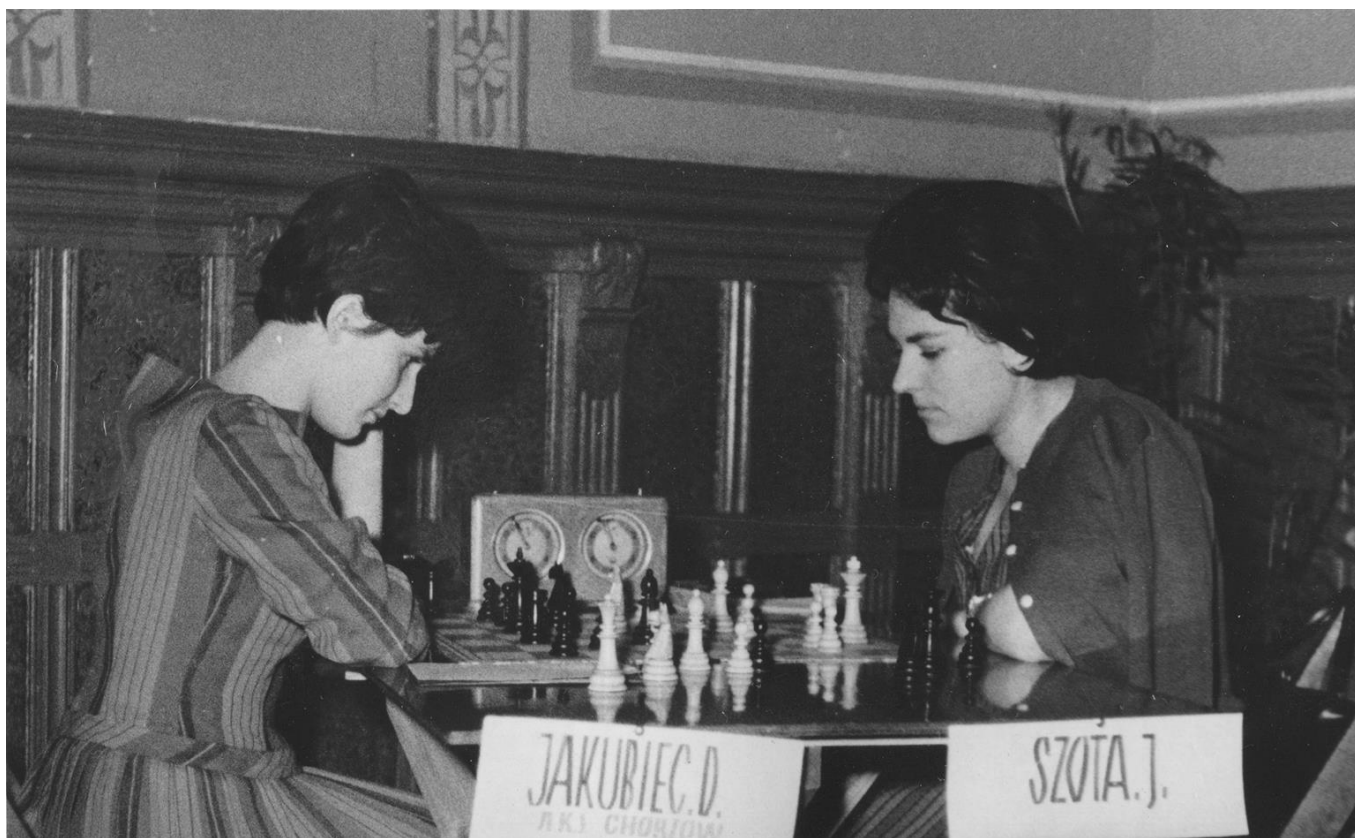

Szota (po prawej) – Jurczyńska

Litwińska (po prawej) – Hermanowa

Szota (po prawej) – Jakubiec

Karakas (po prawej) – Litmanowiczowa

Lazarević (po prawej) – Perevoznić

Konarkowska (po prawej) – Włoczewska

Hellwig (po prawej) – Samolewicz

Mistrzyni Jurczyńska odniosła swój najpiękniejszy sukces życiowy, uświetniony w dodatku dzieleniem miejsca z Lazarević. Pani Hanka, była dobrze przygotowana, grała jak zwykle ostro i agresywnie, nie załamywała jej poszczególne niepowodzenia. **Rodaczkom „raczyła” oddać zaledwie 1,5 p.!** Gratulujemy! Choćby dlatego, że **pani Hanka mistrzynią Polski jednak - nie została...** w regulaminie turnieju zabrakło bowiem odpowiedniego „punktu” i dlatego mając dziś dwie międzynarodowe mistrzyni Polski i była mistrzynią – Litwińską, aktualnej mistrzyni Polski - niestety nie posiadamy...

oczeń walczyła ładnie, nie zdołała jednak wytrzymać trudów turnieju. Zgodnie z regulaminem **Jurczyńska, Konarkowska, Samolewicz i Litmanowiczowa zakwalifikowały się bez eliminacji do przyszłorocznych mistrzostw Polski.** Hellwigowa, pomijając niefortunny start, rozegrała cały turniej dobrze, zasłużenie przekraczając 50%. Młoda i utalentowana mistrzyni Warszawy **Szota**, startująca w finale po raz pierwszy zdobyła tytuł kandydatki zupełnie lekko.

Jochelson grała jak zwykle twardo i była niełatwa do pokonania, fatalnie zawiodła zeszłoroczna mistrzyni Polski Litwińska, grająca tym ra-

Na zdjęciu – wycieczka do Gdańska

Konarkowska, mimo iż walczyła przy najbardziej „własnej” publiczności, w rodzinnym mieście – nie spełniła oczekiwań, grając zdecydowanie zbyt pasywnie i ostrożnie. Niezależnie od porażek z konkurentkami taktyka taka w turnieju o zdecydowanie nierównym poziomie, reprezentowanym przez poszczególne zawodniczki – nie mogła przynieść owoców.

Ambitna Danka Samolewicz zaimponowała pięknym finiszem, zasłużenie wychodząc na wysokie miejsce i w ostatniej chwili wyprzedzając Litmanowiczową, która niezależnie od paru prze-

zem nierówno, niepewnie, jakby bez przekonania

i chęci, i marnująca szereg wspaniałych, często elementarnie wygranych pozycji.

Utalentowanej, bojowej Knapikównie tytuł kandydatki (6 p.) w ostatniej rundzie nie-szczęśliwie uciekł przed nosa. Pozostałe cztery zawodniczki raczej nie powinny były znaleźć się w finale międzynarodowych mistrzostw Polski, jedynie w nielicznych partiach unikając poważnych przeoczeń, chociaż każda z nich miała i „swoje dni”. Wydaje się, że **młodziutka Jakubiec**, która dopiero od 2 lat(!) ma coś wspólnego z szachami – szybko zaawansuje do naszej ścisłej czołówki.

Ogólna chorobą trapiącą prawie wszystkie zawodniczki – były **wielkie niedoczasy**.

Mimo to, poza paru mało ważnymi incydentami, właściwie drobiazgami, protestów i sporów nie było.

Przykro jedynie stwierdzić, że incydenty wywołała głównie nerwowość jednej z naszych zawodniczek i to jednej z tych, która swym zachowaniem przy szachownicy od wielu już lat powinna dawać przykład młodszym koleżankom.

Władze miejskie ustosunkowały się do turnieju bardzo życzliwie, co ułatwiło oczywiście robotę organizatorom. Chociaż wiem, jakie gromy spadną na moją głowę – ponieważ w Grudziądzu byłem osobiście, widziałem i słyszałem – pozwolę sobie **powierzenie tego turnieju Grudziądzowi uznać za pomysł poroniony**. Grudziądz jest ma-
lutki, **nieatrakcyjny**, hotel w którym mieszkaly zawodniczki **nie dysponował nie tylko łazienkami, ale nawet... ciepłą wodą(!)**. Część zawodniczek za-

Na zdjęciu: Barbara Goś, Stanisław Gawlikowski i Halina Włoczewska

Sędziemu głównemu, panu Chybickiemu, sędziemu klasy państwowej, wspomaganemu przez **dwu sędziów młodych**, sędziów I klasy należą się pełne słowa uznania, nie możemy jednak zrozumieć dlaczego, choćby dla ułatwienia mu zadania, nie wydelegowano na turniej międzynarodowy(!) jednego z naszych międzynarodowych arbitrów!

Zainteresowanie turniejem było duże, na finiszu na sali bywało **po kilkuset widzów**, mimo iż jak wiadomo Grudziądz nie jest specjalnie wielkim miastem, było dużo plakatów, pisma lokalne „Kurier Polski” i „Gazeta Pomorska” informowały obszernie o przebiegu rozgrywek, grano w pięknej sali Klubu.

kwaterowano prywatnie, co mogło być krępujące zarówno dla nich samych, jak dla gospodarzy. Prezes komitetu organizacyjnego pan Konarkowski włożył w turniej masę pracy, ale na terenie małego miasteczka mimo najdalej posuniętej pomocy jego gospodarzy – po prostu pewnych rzeczy nie mógł zrobić, tak samo jak nie zdołałby zapewne wyhodować palmy na biegunie... Pomijając kwestię **śmiesznie niskich nagród**, co już jest sprawą Polskiego Związku Szachowego – **nie pomyślano o szachownicach demonstracyjnych**, dzięki czemu uwaga widzów koncentrowała się głównie – to zresztą i lepiej?... na samych zawodniczkach, a nie na ich grze; na sali – w dodatku zimnawej – **często gaśło światło, grano przy świeczkach**; zegary, jak skarżyli się sędziowie –

były nieprzygotowane (różnice w czasie dochodziły do 10 minut), nie wydano biuletynu turniejowego. Niemniej żywimy nadzieję, że **dobrze pomyślana i udana wycieczka do Malborka, Gdańska i Gdyni** oraz piękny uśmiech, już nie wiosny, a lata, jakim Grudziądz* pożegnał swych gości – zatarły w ich pamięci te wszystkie braki i niedociągnięcia organizacyjne.

Szachy, numer 6/1962.

Nieoficjalne zakończenie turnieju. Tańczą Milunka Lazarević i przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej Krzemień.

Pierwsza „siódemka”

Jolanta Szota i Eva Karakas

Panie otrzymały dyplomy

Wacław Łuczynowicz i uczestniczki turnieju

Od lewej: Jurczyńska, Jakubiec, Samolewicz, Perevoznić, Litmanowicz i Konarkowska

Od lewej: Konarkowska, podpułkownik Czajkowski i Litmanowicz

Sędzia Chybicki ogłasza wyniki

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Suma
1.	M. Perevoznic (Rumunia) (1)	■	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1	1	1	1	1	13
2.	mm E. Karakas (Węgry) (5)	0	■	1	1	1	1	1/4	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	13
3.	mm M. Lazarević (Jugosł.) (9)	0	0	■	1	1/2	1/2	1	0	1	1	1	1	1	1	1/2	1	10 1/2
4.	A. Jurczyńska (6)	0	0	0	■	1	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	10 1/2
5.	mm H. Konarkowska (11)	1/2	0	1/2	0	■	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1/2	1	10
6.	D. Samolewicz (13)	1/2	0	1/2	1/2	0	■	1/2	1/2	0	1	1/2	1	1	1	1	1	9
7.	M. Litmanowicz (3)	1/2	1/2	0	0	0	1/2	■	1/2	1/2	1	1	1	1	1	0	1	8 1/2
8.	A. Hellwigowa (12)	0	0	1	0	1/2	1/2	1/2	■	1	1/2	1/2	0	1/2	1	1	1	8
9.	J. Szota (10)	0	0	0	1/2	1/2	1	1/2	0	■	1	0	1	1/2	1/2	1	1/2	7
10.	H. Jochelson (7)	1/2	0	0	0	1/2	0	0	1/2	0	■	1	0	1	1	1	1	6 1/2
11.	A. Litwińska (4)	0	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1	0	■	0	1	1	1	0	6
12.	Z. Knapik (8)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	■	0	1	1	1/2	5 1/2
13.	mm dr R. Hermanowa (16)	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	1	■	0	1/2	1	3 1/2
14.	D. Jakubiec (15)	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	1	■	1	1	3 1/2
15.	B. Gos (2)	0	0	1/2	0	1/2	0	1	0	0	0	0	0	1/2	0	■	1/2	3
16.	H. Włoczewska (14)	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1	1/2	0	0	1/2	■	2 1/2

Tabela turniejowa

© Szachy, numer 6/1962

Prasa z dawnych lat...

Mecz Stahlberg – Nimzowitsch

Sięgamy do numeru 2 z 1934 roku miesięcznika Tidskrift För Schack, który donosi o **sensacyjnym sukcesie młodego Stahlberga**, który pokonał **sławnego Nimzowitscha** w stosunku 5,0 : 3,0. Mecz odbył się w dniach 4 – 12 lutego 1934 roku w Göteborgu.

Poniżej partie tego meczu.

4071.Obrona Nimzowitscha [E22]

Göteborg 1934

Partia 1, 4 lutego 1934

Stahlberg (Szwecja)

Nimzowitsch (Dania)

1.d4 e6 2.c4 Sf6 3.Sc3 Gb4 4.Hb3 Sc6 5.e3 0–0 6.Gd3 a5 7.Sge2 a4 8.Hd1 a3 9.b3 d5 10.0–0 b6 11.Gd2 Gb7 12.Wc1 He7 13.Sb5 Gd2 14.Hd2 Sb4 15.cd5 Sfd5 16.Ge4 c6 17.Gd5 ed5 18.Sbc3 Ga6 19.Sa4 Ge2 20.He2 Ha7 21.Wfd1 Wae8 22.Hd2 Ha5 23.Sc3 f5 24.Se2 Wf6 25.Kh1 h6 26.Sg1 f4 27.ef4 We4 28.g3 Hb5 29.Wc3 c5 30.dc5 bc5 31.Wdc1 Wc6 32.We3 Wce6 33.We4 We4 34.f3 We8 35.We1 We1 36.He1 Hd7 37.Hc1

37...d4 38.Se2 Hb5 39.He1 Hd3 40.Sc1 Hf3 41.Kg1 Kf7 42.Hf2 He4 43.Hf1 d3 44.Hd1 He3 45.Kg2 d2 i białe poddały się.

4072.Obrona francuska [C02]

Göteborg 1934

Partia 2, 5 lutego 1934

Nimzowitsch (Dania)

Stahlberg (Szwecja)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Hb6 5.Sf3 Sc6 6.Ge2 cd4 7.cd4 Sge7 8.Sc3 Sf5 9.Sa4 Ha5 10.Gd2 Gb4 11.Gc3 Gc3 12.Sc3 Hb6 13.Gb5 Gd7 14.Gc6 Gc6 15.Wb1 Ha6 16.He2 He2 17.Se2 Gb5 18.Sg3 Se7 i remis.

4073.Obrona Nimzowitscha [E23]

Göteborg 1934

Partia 3, 6 lutego 1934

Stahlberg (Szwecja)

Nimzowitsch (Dania)

1.d4 e6 2.c4 Sf6 3.Sc3 Gb4 4.Hb3 c5 5.dc5 Sc6 6.Sf3 Se4 7.Gd2 Sc5 8.Hc2 0–0 9.a3 Gc3 10.Gc3 a5 11.g3 He7 12.Gg2 e5 13.0–0 a4 14.Sd2 d6 15.b4 ab3 16.Sb3 Ge6 17.Wfc1 Sa4 18.Gb4 Wfc8 19.Hd2 Sc5 20.Gc5 dc5 21.e3 Wa4 22.Gd5 Wd8 23.Hc2 Gh3 24.Sc5 Wa5 25.Se4 Gf5 26.Hc3 Wad5 27.cd5 Ge4 28.dc6 Gc6 29.Wd1 We8 30.Hb4 Hf6 31.e4 Hf3 32.We1 h5 33.Wac1 h4 34.Wc3 Hg4 35.Wd3 hg3 36.fg3 Kh7 37.Hb3 f6 38.Hd1 Hd1 39.Wdd1 Wa8 40.Wd3 Wa4 41.Wde3 Kg6 42.Kf2 Kg5 43.h3 Wc4 44.W1e2 Wa4 45.Ke1 Wd4 46.Kf2 Wa4 47.We1 Wd4 48.Wb3 Ge4 49.Wb4 Wb4 50.ab4 Gc6 51.Wc1 g6 52.Wc5 Gd7 53.b5 Gf5 54.h4 Kh5 55.Wc7 Ge4

56.Wf7 g5 57.Wf6 gh4 58.gh4 Kh4 59.We6 Kg5 60.We5 Kf4 61.We7 Gd5 62.We8 Gh1 63.Ke2 Gg2 64.Kd2 i czarne poddały się.

4074.Obrona Tarrascha [D37]

Göteborg 1934

Partia 4, 7 lutego 1934

Nimzowitsch (Dania)

Stahlberg (Szwecja)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 Ge7 5.Gf4 c5 6.dc5 Gc5 7.e3 Sc6 8.Gd3 0-0 9.0-0 a6 10.cd5 ed5 11.Gg5 Ge6 12.Se2 h6 13.Gh4 Gg4 14.Wc1 Ge7 15.Hb3 Gf3 16.gf3 Hd7 17.Wfd1 Wac8 18.Gf6 Gf6 19.Ge4 Se7 20.Wc8 Wc8 21.Sf4 Hb5 22.Hb5 ab5 23.Sd5 Sd5 24.Wd5 Wa8 25.Wc5 Kf8 26.Gd5 b4

27.Wc7 Gb2 28.Wf7 Ke8 29.Wb7 Gc3 30.Wg7 Gg7 31.Ga8 i czarne poddały się.

4075.Obrona Nimzowitscha [E23]

Göteborg 1934

Partia 5, 9 lutego 1934

Stahlberg (Szwecja)

Nimzowitsch (Dania)

1.d4 e6 2.c4 Sf6 3.Sc3 Gb4 4.Hb3 c5 5.dc5 Sc6 6.Sf3 Se4 7.Gd2 Sc5 8.Hc2 0-0 9.a3 Gc3 10.Gc3 a5 11.g3 a4 12.Gg2 b6 13.0-0 Gb7 14.Wad1 Sa5 15.Gb4 Ge4 16.Hc3 Sab3 17.Sd4 Gg2 18.Kg2 We8 19.Sb3 Sb3 20.Wd6 Hc7 21.Wfd1 Wed8 22.Hf3 Wab8 23.Hg4 f6 24.Gc3 Kh8 25.Hh4 e5 26.Wf6 gf6 27.Hf6 Kg8 28.Wd6 Wf8 29.He5 Wf2 30.Kg1 Kf7 31.Wf6 i czarne poddały się.

4076.Obrona Tarrascha [D37]

Göteborg 1934

Partia 6, 10 lutego 1934

Nimzowitsch (Dania)

Stahlberg (Szwecja)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 Ge7 5.Gf4 0-0 6.e3 c5 7.dc5 Gc5 8.Gd3 dc4 9.Gc4 Hd1 10.Wd1 a6 11.Se5 Sbd7 12.Ge2 Se5 13.Ge5 b5 14.Gf3 Wa7 15.Gf6 gf6 16.Se4 Ge7 17.g4 Gb7 18.Ke2 Gd5 19.b3 Wc8 20.Wd2 Kf8 21.Whd1 Wac7 22.Wd4 a5 23.Sd2 Gf3 24.Kf3 Wc2 25.a4 ba4 26.ba4 Wa2 27.Se4 Wcc2

28.W1d2?? f5 i białe poddały się.

4077.Obrona Nimzowitscha [E22]

Göteborg 1934

Partia 7, 11 lutego 1934

Stahlberg (Szwecja)

Nimzowitsch (Dania)

1.d4 e6 2.c4 Sf6 3.Sc3 Gb4 4.Hb3 Sc6 5.e3 a5 6.Gd2 e5 7.d5 Se7 8.Gd3 d6 9.Sge2 Sd7 10.Hd1 Sc5 11.Gc2 Gg4 12.0-0 Gc3 13.Gc3 b5 14.cb5 Ge2 15.He2 Sd5 16.Ge5 de5 17.Wfd1 Hd6 18.Hf3 0-0-0 19.e4 Hf6 20.Ha3 Sb6 21.Hc5 Wd1 22.Gd1 Hd6 23.Hc3 a4 24.b3 Wd8 25.Gg4 Kb8 26.ba4 Sa4 27.Hb3 Sc5 28.Hf7 Se4 29.Wf1 Hf6 30.Hf6 Sf6 31.Ge6 Wd4 32.Wb1 e4 33.h3 Kb7 34.Wc1 Wb4 35.Gc4 Kb6 36.Gf1 Wa4 37.Wc6 Kb7 38.We6 Wa2 39.We7 Wa1 40.g4 Sd5 41.We4 g5 42.f3 h6 43.Kf2 Wb1 44.Gc4 Wb2 45.Kf1 Sf4 46.h4 Wb1 47.Kf2 Wb2 48.Ke3 Sg2 49.Kd4 Sh4 50.We6 Wd2 51.Kc5 Wc2 52.Wf6 Wc1 53.Kd4 Wd1 54.Gd3 Kc8 55.Ke3 Sg2 56.Ke2 Wh1 57.Gf5 Kd8 58.Wf7 Wc1 59.Ge4 Wc3 60.Kd2 Wa3 61.Gc6 Sf4 62.Wd7 Kc8 63.Wh7 Wd3 64.Kc2 Wd8 65.Wh6 Wg8 66.Kc3 Sg6 67.Kd4 Se7 68.Ge4 Kd8

69.Ke5 We8 70.Wa6 Sc8 71.Kf6 Sb6
72.Wa1 i czarne poddały się.

4078.Partia pionem hetmańskim [D02]

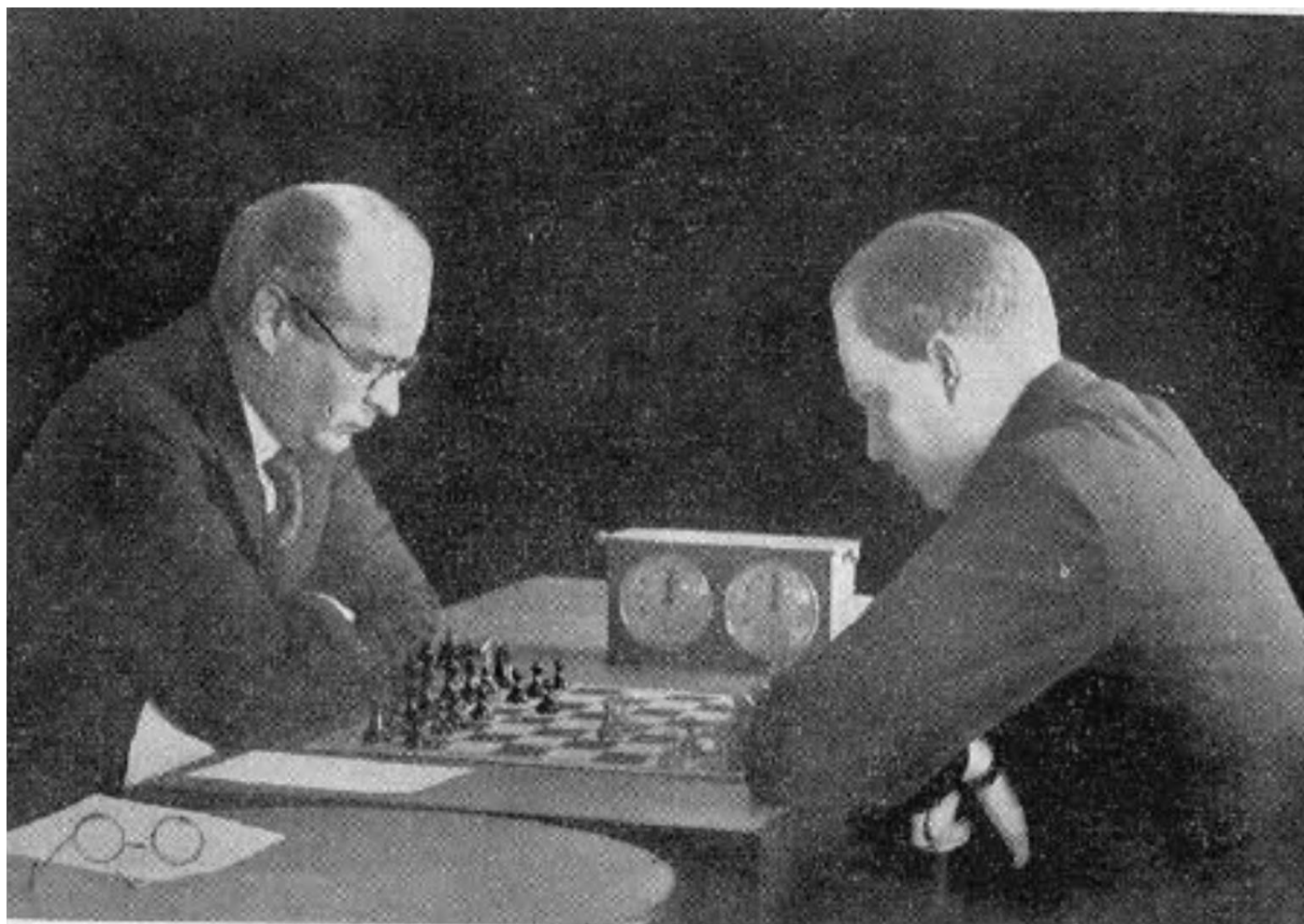
Göteborg 1934

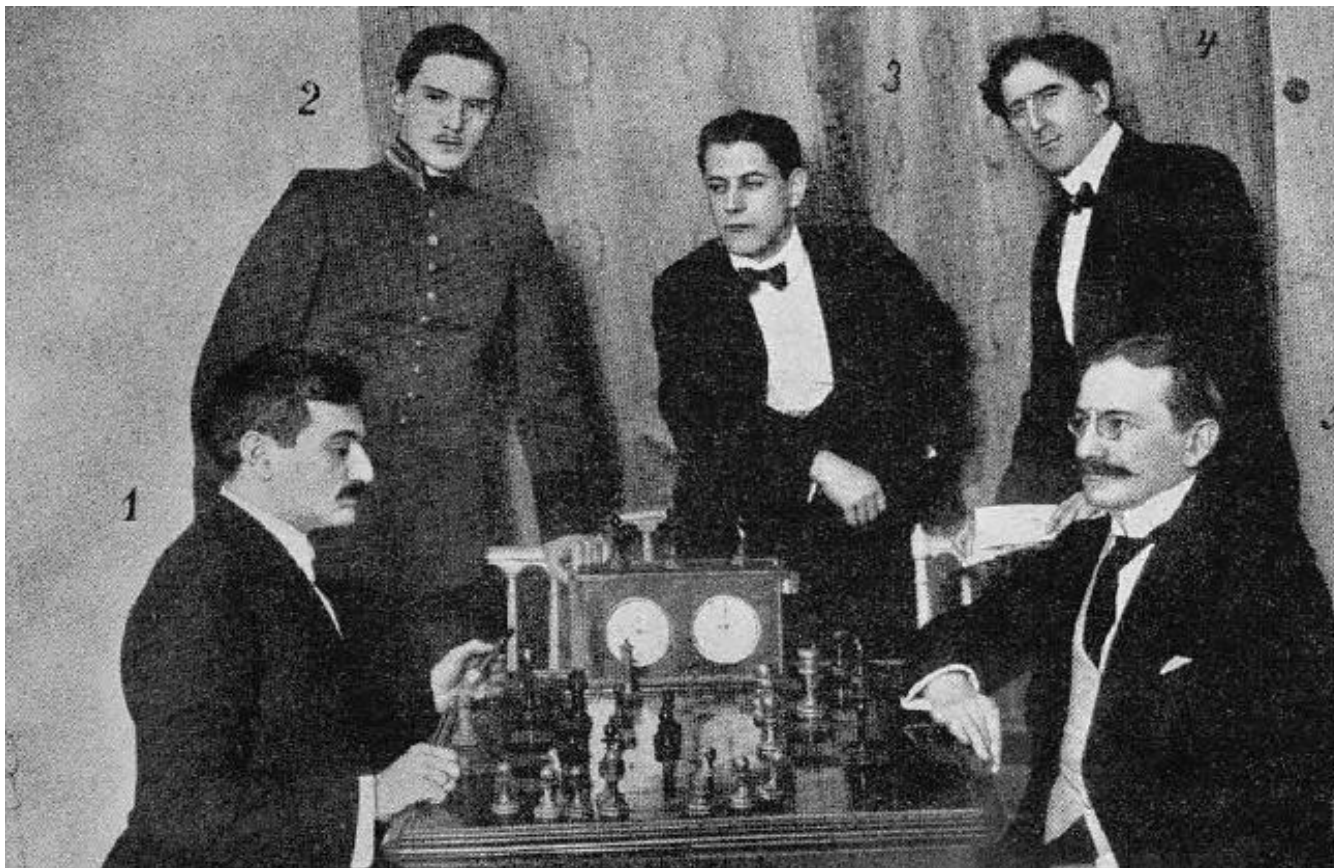
Partia 8, 12 lutego 1934

Nimzowitsch (Dania)

Stahlberg (Szwecja)

1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.Gf4 e6 4.e3 Sbd7 5.Gd3
Ge7 6.Sbd2 c5 7.c3 b6 8.Hb1 Gb7 9.0-0 0-0
10.Gg3 g6 11.Wd1 Sh5 12.a4 Sg3 13.hg3 Hc7
14.e4 de4 15.Se4 Ge4 16.Ge4 Wad8 17.Ha2 Sf6
18.Gd3 Sg4 19.Gc4 Hc6 20.We1 Gf6 21.Wad1 cd4
22.cd4 i remis.

W kwietniu Tidskrift För Schack donosił o śmierci Siegberta Tarrascha zamieszczając powyższe zdjęcie. Pochodzi ono z turnieju w Petersburgu 1914. Znajdują się na nim: 1. Lasker, 2. Alechin, 3. Capablanca, 4. Marshall i 5. Tarrasch.

© „Tidskrift För Schack” numer 4/1934r.

Björn Danielsson – czołowy szachista szwedzki

© „Tidskrift För Schack” numer 11/1933 r.

ODKRYWAMY HISTORIĘ

WIELKA KSIĘGA
OLIMPIAD SZACHOWYCH